

The Hellenic way of existence denotes four types of behaviour.

To accept the truth that derives from nature not the quasi-truth that the human mind creates.

To live according to the morality of knowledge, not the morality of superstition.

To deify beauty because beauty is as mighty as your mind and as corruptible as flesh.

And what is most: to love man. How else! Man is the most tragic being within the universe.

D. Liantinis, *The Greek* (traduction: Kyriakos Doulis)

Να υπάρξεις Ελληνικός δηλώνει τέσσερεις τρόπους συμπεριφοράς.

Ότι δέχεσαι την αλήθεια που έρχεται μέσα από τη φύση, όχι την αλήθεια που φτιάχνει το μυαλό των ανθρώπων. Ότι ζεις σύμφωνα με την ηθική της γνώσης, όχι με την ηθική της δεισιδαιμονίας και των προλήψεων. Ότι αποθεώνεις την ομορφιά, γιατί η ομορφιά είναι δυνατή σαν το νου σου και φθαρτή σαν τη σάρκα σου.

Και κυρίως αυτό: ότι αγαπάς τον άνθρωπο. Πως αλλιώς! Ο άνθρωπος είναι το πιο τραγικό πλάσμα μέσα στο σύμπαν.

Δ. ΛΙΑΝΤΙΝΗΣ, *Τα Ελληνικά*

Mener ton existence d'une façon grecque signifie quatre modalités de comportement.

Accepter la vérité qui dérive de la nature, pas la quasi-vérité que le cerveau de l'homme produit.

Vivre conformément à la morale de la connaissance, pas avec la morale de la superstition.

Diviniser la beauté parce que la beauté est puissante comme ton esprit et périssable comme ta chair.

Et avant tout: aimer l'homme. Comment sans cela! L'homme est la créature la plus tragique dans l'univers.

D. Liantinis, *Le grec*

ΔΕΛΦΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Από τις ανασκαφές των Δελφών

Ανασκευή κειμένου: Reinach

[Ἴ]τ' ἐπὶ τηλέσκοπον τάαν(δ)ε Πα[ρνασί]αν
[φιλόχαρον] δικόρυφον κλειιτύν, ὕμνων
κ[ατάρ]χ[ετε δ' ἔμων], Πιερίδες, αἰνιφοβόλους
πέτρας ναι εθ'[Ελι]κωνίδ[ας]
μέλπετε δέ Πύθιον χ[ρ]υσοχαίταν,
ἐ[κατ]ον, εὐλύραν Φοῖβον, ὃν
έτικτε Λατὼ μάκαιρα πα[ραλίμναι]
κλυταί, χερσὶ γλαυκα[ά]ς ελαίας
θιγου[ού-σ' ὅζον ἐν αγωνίαι]ς
εριθα[λή].

...Εδώ ελάτε, στο κακοτράχαλο το τέμενος, πάνω
σε τούτη την περίβλεπτη την δίκورφη πλαγιά που
αγαπάτε, αγαπημένες Πιερίδες [Μούσες], που σας
έλαχαν τα χιονισμένα βράχια, τραγουδάτε τον Πύθιο
άνакта, τον χρυσοσπάθη Φοῖβο, που η Λητώ τον
γέννησε στον Δήλιο βράχο, με τα χέρια γκαλιάζοντας
της ελιάς το φεγγοβόλο πάντα θαλερό δέντρο,
που τότε έκανε να ξεπεταχτεί η Παλλάδα...

Μετάφραση: Φάνης Κακριδής

DELPHIC HYMN

Excavation at Delphi

Transcription of Ancient Greek: Reinach

Come unto, precious Muses, this stony shrine ye cherish;
come unto, this two-peaked mountain fall, standing within
sight even from far away. Come unto, precious Muses,
the snow-clad top ye chanced to live upon and sing of the
Pythian King, sing of Phoebus, he who beareth the golden sword,
he whom Leto gave birth to upon the isle of Delos,
embracing with her arms the shimmering ever-green holy
olive-tree, symbol of Pallas Athene who then sprang forth...

HYMNE DELPHIQUE

Inscription trouvée à Delphes

Transcription de Reinach

...Venez ici, sur l'autel crevassé, sur ce site élevé à la double crête
que vous aimez tant, Muses, vous à qui ont échu des rocs enneigés,
et chantez le roi pythien, Phébus aux cheveux d'or, celui que Léto
mit au monde sur le rocher de Délos, s'accrochant des deux mains à
l'olivier toujours vert, l'arbre au feuillage luisant que Pallas, pour la
jeune mère, venait de faire surgir...

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ

στον Στράτου

πλ. Αγίου Αθανασίου
84005 Σέριφος, Κυκλάδες
τηλ. (+30) 22 810 52 566

Φωκίωνος Νέγρη 57
11361 Κυψέλη, Αθήνα
τηλ. (+30) 210 86 28 187

www.stoustratou.com

ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ ΠΟΙΗΣΙΣ

α'

Τον άντρα τον πολύπραγο τραγούδησέ μου, ω Μούσα,
που περισσά πλανήθηκε, σαν κούρσεψε της Τροίας
το ιερό κάστρο, και πολλών ανθρώπων είδε χώρες
κι έμαθε γνώμες, και πολλά στα πέλαα βρήκε πάθια,
για μία ζωή παλεύοντας και γυρισμό συντρόφων.
Μα πάλε δεν τους γλύτωσε, κι αν το ποθούσε, εκείνους,
τι από δική τους χάθηκαν οι κούφιοι αμναλωσύνη,
του Ήλιου του Υπερίονα σαν έφαγαν τα βόδια,
κι αυτός τους πήρε τη γλυκειά του γυρισμού τους μέρα.
Απ' όπου αν τα 'χης, πες μας τα, ω θεά, του Δία κόρη.

Μετάφραση: Αργύρη Εφταλιώτη

THE ODYSSEY (Book I)

TELL ME, O MUSE, of that ingenious hero who travelled far and wide after he had sacked the famous town of Troy. Many cities did he visit, and many were the nations with whose manners and customs he was acquainted; moreover he suffered much by sea while trying to save his own life and bring his men safely home; but do what he might he could not save his men, for they perished through their own sheer folly in eating the cattle of the Sun-god Hyperion; so the god prevented them from ever reaching home. Tell me, too, about all these things, O daughter of Jove, from whatsoever source you may know them.

by **Homer**, 800 BC (translated by **Samuel Butler**)

L'Odysée (Chant 1)

Dis-moi, Muse, cet homme subtil qui erra si longtemps, après qu'il eut renversé la citadelle sacrée de Troie. Et il vit les cités de peuples nombreux, et il connut leur esprit ; et, dans son cœur, il endura beaucoup de maux, sur la mer, [5] pour sa propre vie et le retour de ses compagnons. Mais il ne les sauva point, contre son désir ; et ils périrent par leur impiété, les insensés ! ayant mangé les bœufs de Hélios Hypérionade. Et ce dernier leur ravit l'heure du retour. [10] Dis-moi une partie de ces choses, Déesse, fille de Zeus.

D'**Homère**, 800 avant J.C. (traduction de **Leconte de Lisle**, 1818-1894)

	Σελίδα /page
Η τσαγερί μας / Cafeteria	7
Φρέσκοι χυμοί / Fresh juices	9
Αναψυκτικά / Soft drinks	9
Χυμοί / Juices	11
Απεριτίφ / Aperitif	11
Μπύρες / Beers	13
Κρασί / Wine	13
Μπράντι / Brandy	13
Αποστάγματα / Drinks	15
Λικέρ / Liqueurs	15
Long Drinks	17
Cocktails	17
Cocktails with ouzo	19
Πρωινά / Breakfast	21
Τοστ / Toast	21
Ποικιλίες / Mixed plates	23
Μεξέδες / Mezes	25
Γιαούρτι / Yogurt	25
Βάφλες / Waffle	26
Παγωτά / Ice Cream	27
Γλυκά / Sweets	27

Στις τιμές συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α. 23%, ο φόρος σερβιτόρου 16% και ο δημοτικός φόρος 0,5%.

* κατεψυγμένα

αγορανομικός υπεύθυνος : Ε. Μαστοράκης

Το κατάστημα υποχρεούται να διαθέτει έντυπα δελτία σε ειδική θέση για την διατύπωση οποιασδήποτε διαμαρτυρίας.

The shop is required to have printed forms to report any complaints.

«ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ»

Συνέντευξη του Μάνου Χατζιδάκι το 1996

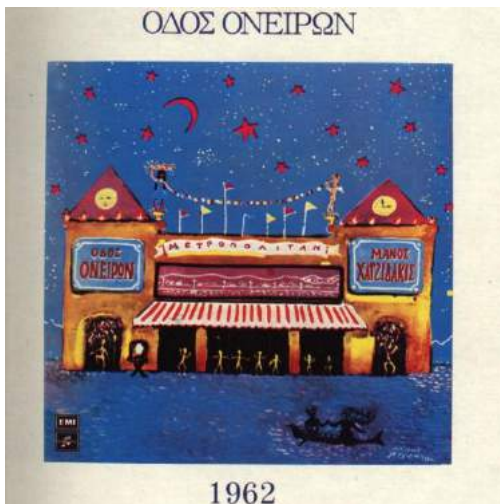
- 1) Κράτος - Υπηρέτης
- 2) Απάτη Νεοφιλελευθερισμού
- 3) Περί Εθνικισμού
- 4) Περί Ομαλότητας
- 5) Η Ελλάδα των Εργολάβων
- 6) Να Ζεις, όχι να Μοιάζεις
- 7) Σεβασμό στις Αδυναμίες
- 8) Φοβάται τη Δημοσιότητα;
- 9) Παιχνίδι με τον Θάνατο

Ο Μάνος Χατζιδάκις και το έργο του, θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε ως «γέφυρα» που μας συνδέει με την ελευθερία, τον έρωτα, τον νόστο, την λαμπρότητα του ελληνικού φωτός.

Ο Μάνος είναι ένας τεράστιος δημιουργός, ένας μεγάλος φιλόσοφος, διανοούμενος και στοχαστής.

Είναι σχεδόν τρομακτικό το πόσο «έβλεπε» το 1996, την διάλυση του 2012, την κατάντια, την ταπείνωση του ανθρώπου και τον εξευτελισμό του πολίτη με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου.

Το ερωτηματολόγιο δεν βρέθηκε. Όλα τα στοιχεία δημοσιεύονται όπως βρέθηκαν στον υπολογιστή του, μετά τον θάνατό του από τον στενό συνεργάτη του Γιώργο Τζαμτζή.

Η τσαγερί μας / Cafeteria

- **Ελληνικός**
Greek coffee 2,00 €
- **Ελληνικός διπλός**
Double Greek coffee 3,00 €
- **Εσπρέσσο**
Espresso 2,50 €
- **Εσπρέσσο διπλό**
Double Espresso 3,00 €
- **Εσπρέσσο φρέντο**
Espresso freddo 3,00 €
- **Καπουτσίνο**
Cappuccino 3,50 €
- **Καπουτσίνο φρέντο**
Cappuccino freddo 3,50 €
- **Σοκολάτα ζεστή ή κρύα**
Hot or cold chocolate 3,50 €
- **Γάλα ζεστό ή κρύο**
Hot or cold milk 2,00 €
- **Τσάι ζεστό ή κρύο**
Hot or cold tea 2,50 €
- **Καφές φίλτρου**
Filter coffee 3,00 €
- **Νες καφέ**
Nescafé 3,00 €
- **Φραπέ**
Iced coffee 3,00 €
- **Φραπέ παγωτό**
Iced coffee & ice cream 4,50 €
- **Φραπέ μπέιλις**
Iced coffee baileys 4,50 €
- **Ιρλανδέζικος**
Irish coffee 6,00 €

1) Κράτος - Υπηρέτης

«Το κράτος παρουσιάζει από τη φύση του άπειρες ενδείξεις παραλογισμού, αναισθησίας και, δυστυχώς, πολλά φαινόμενα υπόπτων συναλλαγών και υπόπτου ανικανότητας. Διότι συντίθεται από ανθρώπους ελλιπείς, εγωπαθείς, φοβισμένους και χωρίς κοινωνική συνείδηση. Το κράτος, εκ παραδόσεως, υπηρετεί αποκλειστικά την πολιτική παράταξη που κυβερνά. Και η κάθε παράταξη όταν κυβερνά, λειτουργεί με κομματικά κριτήρια και με αντίστοιχες επιδιώξεις. Κράτος και πολιτικές παρατάξεις ταυτίζονται με την έννοια του έθνους και ως εκ τούτου κάθε αντίδραση υγιώς σκεπτόμενου αλλά και κάθε παραταξιακή αντίθεση μη σκεπτόμενου, καταλήγει να χαρακτηριστεί ως αντεθνική.

Επιπλέον στον τόπο μας έχουμε και πλήρη σύγχυση εννοιών, λέξεων και νοημάτων, που οι επιτήδιοι, πολιτικοί και μη, γνωρίζουν να την εκμεταλλεύονται με επιτηδειότητα προς όφελος των. Σ' αυτό βοηθάτε πολύ κι εσείς οι δημοσιογράφοι με την άγνοια κι ελλιπή εκπαίδευση που σας χαρακτηρίζει, εξευτελίζοντας τις έννοιες αυτοσεβασμού και αξιοπρέπειας. Κι ότι δεν προφταίνει να ολοκληρώσει ο Στρατός, το συνεχίζει η Αστυνομία, που εκ φύσεως εχθρεύεται κάθε περίπτωση ελεύθερου κι ευαίσθητου νέου.

Κι αν γλιτώσει κανείς απ' όλ' αυτά, τον περιμένει η με κάθε τρόπο κοινωνική του τοποθέτηση στον κόσμο των καταπιεσμένων και ανελεύθερων. Κι αν μ' όλα αυτά συντηρηθούν ζωντανοί οργανισμοί, τότε το κράτος γνωρίζει την αποτελεσματική αντίβίωση. Τους βραβεύει. Τους καθιστά επίλεκτους και "συνυπεύθυνους". Εδώ γλυτώνουν ελάχιστοι. Πέντε, έξι. Για να τους καταλήξει κι αυτούς, όση κι αν έχουν αξία, στις περιοχές του περιθωρίου και της γραφικότητας. Μέχρι που να πεθάνουν. Τότε φροντίζει να τους κατασκευάσει μνημεία, αποδίδοντας τους όλες τις χρήσιμες ιδιότητες για τις μελλοντικές ανελεύθερες γενιές, αποσιωπώντας όμως επιμελώς την αλήθεια τους. Τη μόνη αξία. Οτι υπήρξαν ζωντανοί μέχρι το θάνατο τους."

Φρέσκοι χυμοί / Fresh juices

- **Πορτοκάλι**
Orange 3,50 €
- **Λεμόνι**
Lemon 3,50 €
- **Ροδάκινο**
Peach 3,50 €
- **Μπανάνα**
Banana 3,50 €
- **Πεπόνι**
Melon 3,50 €
- **Ανάμεικτος**
Fresh mixed juice 4,00 €

Αναψυκτικά / Soft drinks

- **Κόκα κόλα**
Coca cola 2,50 €
- **Πορτοκαλάδα Έψα (κόκκινη)**
Orange (with bubbles) 2,50 €
- **Πορτοκαλάδα Έψα (μπλε)**
Orange (without bubbles) 2,50 €
- **Λεμονίτα Έψα**
Lemonade 2,50 €
- **Σπράιτ**
Sprite 2,50 €
- **Σόδα Έψα**
Soda 2,50 €
- **Τόνικ**
Tonic 2,50 €

2) Απάτη Νεοφιλελευθερισμού

"Ο νεοφιλελευθερισμός είναι η αμηχανία του χρεοκοπημένου φιλελευθερισμού.

Και μια μικρή απάτη.

Ο Άνθρωπος γεννιέται αγαπώντας την ελευθερία κι οφείλει ν' αναπτύσσει την αγάπη του αυτή.

Άρα είναι εκ φύσεως φιλελεύθερος.

Και βέβαια δεν είναι δυνατόν την έννοια του φιλελευθερισμού να τη χωρέσουμε υποβιβάζοντας την σε μια κομματική παράταξη, έστω κι αν την εφεύρε στον τόπο μας ο Βενιζέλος για να καταλήξει στον...Βασίλη Λεβέντη. Προς Θεού.

Ας ξαναδώσουμε στην έννοια του φιλελεύθερου τη δύναμη καταγωγής της, αφήνοντας κατα μέρος τον ύποπτο και υποβιβασμένο χώρο του νεοφιλελεύθερου.

Σήμερα μετά την πτώση των "σοσιαλιστικών" καθεστώτων, οι μεν, που είχαν κεκτημένα δικαιώματα, αντιδρούν στη "φιλελευθεροποίηση" και οι δε, μάχονται για καινούργια δικαιώματα.

Δεν βλέπω κανέναν να μάχεται για να κτίσει κάτι.

Όλοι μάχονται, οι μισοί, για να μη γκρεμιστεί το τείχος και οι άλλοι μισοί για να γκρεμιστεί.

Και κάθε πράξη τους, σαν πετυχαίνει, επιβάλλει την αμηχανία και την απογοήτευση".

Χυμοί / Juices

- **Βυσσινάδα**
Sour cherry 2,50 €
- **Πορτοκαλάδα**
Orange 2,50 €
- **Λεμονάδα**
Lemon 2,50 €
- **Ροδάκινο**
Peach 2,50 €
- **Ανανά**
Pineapple 2,50 €

Απεριτίφ / Aperitif

- **Ούζο**
Ouzo 3,50 €
- **Ούζο με μεζέ**
Ouzo & meze 6,00 €
- **Ούζο καραφάκι**
Ouzo small bottle 7,50 €
- **Ρακί**
Raki 1,50 €
- **Ρακί καραφάκι 100μλ**
Raki small bottle 100ml 4,00 €
- **Ρακί καραφάκι 200μλ**
Raki small bottle 200ml 8,00 €
- **Ρακόμελο**
Raki with honey 2,00 €
- **Ρακόμελο καραφάκι 100μλ**
Raki with honey small bottle 100ml 5,00 €
- **Ρακόμελο καραφάκι 200μλ**
Raki with honey small bottle 200ml 10,00 €
- **Κιρ**
Kir 5,00 €
- **Μαρτίνι (μπιάνκο)**
Martini (bianco) 5,00 €

3) Περί Εθνικισμού

"Τι θα πει εθνικό ιδεώδες;

Τι υπερασπιζόμαστε;

Να είμαστε ελεύθεροι.

Αλλά είμαστε ελεύθεροι;

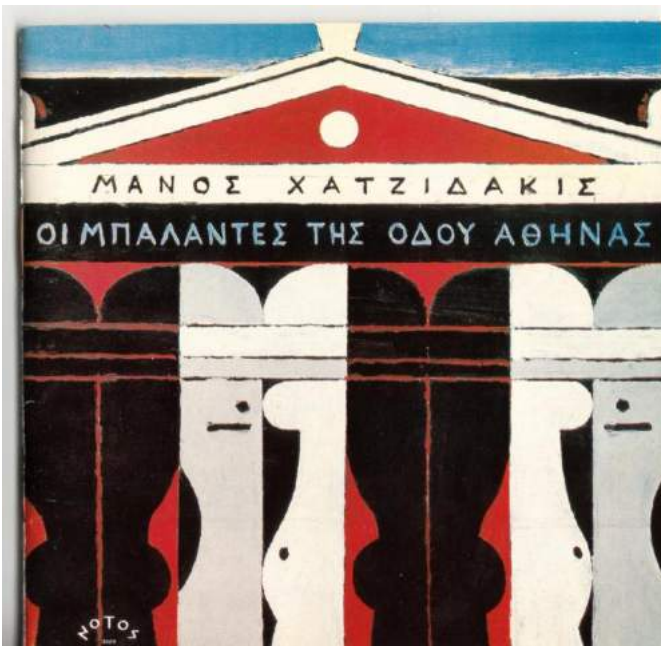
Απ' όσα είπαμε πιο πάνω, δεν βγαίνει μ' ευκρίνεια, εξαρτάται απο τη συνεχή μας επαγρύπνηση στη σχέση με το περιβάλλον, απο την παιδεία που κατορθώσαμε να πλάσουμε ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια κι απο τη φυσική και ψυχική μας αντοχή στην καταπίεση που ασκεί πάνω μας το κράτος και οι συνάνθρωποι μας.

Υπάρχει βέβαια το σπίτι, ο χώρος μες' στον οποίο ζούμε έτσι σχετικά "ελεύθεροι".

Όμως η υπεράσπιση του χώρου απ' τον ανεπιθύμητο επισκέπτη δεν μπορεί ν' αποτελεί ιδεολογία και να τροφοδοτεί κατα κύριο λόγο τον ψυχισμό μας.

Δεν είναι δυνατόν η φυσική μας άμυνα απέναντι στον μη επιθυμητό επισκέπτη να αποτελεί το βασικό ιδεολογικό μας βάθρο.

Να γιατί ο εθνικισμός και η εθνικοφροσύνη είναι μια αρρωστημένη ψυχικά και πνευματικά κενότητα, που μας χορηγείται αφειδώς και που βολεύει το κράτος στο να μας μεταχειρίζεται".

Μπύρες / Beers

- **‘Αλφα’ 500μλ** 3,50 €
‘Alpha’ (Greek beer) 500ml
- **‘Άμστελ’ 500μλ** 3,50 €
‘Amstel’ 500ml
- **«Μονακό» (μπύρα, γκρεναντίνη, σπράιτ) 500μλ** 5,50 €
« Monaco » (beer, grenadine, sprite) 500ml
- **«Πανασέ» (μπύρα, σπράιτ) 500μλ** 5,50 €
« Panaché » (beer, sprite) 500ml
- **«Τάνγκο» (μπύρα, γκρεναντίνη) 500μλ** 5,50 €
«Tango » (beer, grenadine) 500ml
- **«Κοκτέιλ Πελούζ» (μπύρα, λικέρ μέντα) 500μλ** 6,00 €
«Cocktail Pelouse » (beer, mint liqueur) 500ml

Κρασί / Wine

- **Κρασί Σερίφου ποτήρι** 3,00 €
Wine of Serifos glass
- **Κρασί Σερίφου 500μλ/250μλ** 6,00 € /
Wine of Serifos 500ml/250ml 4,00 €
- **Κρασί κόκκινο, ποτήρι** 3,00 €
Red Wine, glass
- **Κρασί κόκκινο, 500μλ/250μλ** 6,00 € /
Red Wine, 500ml/250ml 4,00 €
- **Κρασί λευκό, ποτήρι** 3,00 €
White Wine, glass
- **Κρασί λευκό, 500μλ/250μλ** 6,00 € /
White Wine, 500ml/250ml 4,00 €

Μπράντι / Brandy

- **Μεταξά, 3 αστέρων** 5,00 €
Metaxa, 3 stars
- **Μεταξά, 5 αστέρων** 6,00 €
Metaxa, 5 stars

4) Περί Ομαλότητας

"Οι θέσεις και ο απόψεις μου πάνω στο κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι του τόπου μας προέρχονται απο την ιδιότητα του υπεύθυνου πολίτη, χωρίς ούτε στιγμή να ξεφεύγω απο το πλαίσιο της μουσικής μου ιδιότητας.

Και βέβαια δεν γίνονται για να επισύρουν οργισμένες ή επιδοκιμαστικές αντιδράσεις.

Είναι κατα τη γνώμη μου φυσικό να μην συμφωνώ με την πλειοψηφία των συμπατριωτών μου.

Δεν ανήκω στον τρόπο ζωής τους.

Οι θέσεις μου, είτε έχω δίκιο, είτε έχω άδικο, είναι θεμελιωμένες σ' έναν τρόπο ζωής, πέρα απο σκοπιμότητες και συμβιβασμούς.

Τις περισσότερες φορές οι πιο πολλοί βλέπουν τις αντιδράσεις μου επιφανειακά. Και, ή δεν έχουν τη διάθεση, ή δε μπορούν ν' αντιληφθούν την εμπειρία ζωής που περιέχουν.

Η ομαλότητα μου υπαγορεύει τις όποιες θέσεις μου κι όχι οι τυχόν ιδιαιτερότητες μου.

Κατα καιρούς, παρατηρώντας την καλώς τακτοποιημένη ανωμαλία του γύρω κόσμου, εκφράζω την έκπληξη, όχι δίχως χιούμορ, για το πόσο ομαλός επιμένω κι εξακολουθώ να είμαι".

Αποστάγματα / Drinks

- **Ουίσκι**
Whisky 6,00 €
- **Ουίσκι σπέσιαλ**
Whisky special 7,00 €
- **Τζιν**
Gin 6,00 €
- **Βότκα**
Vodka 6,00 €
- **Μπακάρντι**
Bacardi 6,00 €
- **Τεκίλα**
Tequila 6,00 €
- **Σφινάκια**
Small glass of spirits 3,00 €

Λικέρ / Liqueurs

- **Αμαρέττο**
Amaretto 6,00 €
- **Καλούα**
Kahlua 6,00 €
- **Μπέιλις**
Baileys 6,00 €
- **Γκραν μαρνιέ**
Grand Marnier 6,00 €
- **Κουαντρώ**
Cointreau 6,00 €
- **Ντραμπονί**
Drambuie 6,00 €

5) Η Ελλάδα των Εργολάβων

"Εμείς σαν ήμασταν νέοι, αγαπήσαμε την Ελλάδα τη φτωχική και καταστραμμένη, αντιδρώντας στον επίσημο κυβερνητικό μεγαλοϊδεατισμό εκείνου του καιρού.

Εκείνοι θέλανε να μας φορέσουν χλαμύδες κι εμείς απο αντίδραση σκύβαμε στο μικρό και ταπεινό, ανακαλύπτοντας τον Καραγκιόζη, το ρεμπέτικο, την απλή πέτρα, τον επιτάφιο, λατρεύοντας τους λαϊκούς συναισθηματισμούς μας που τροφοδοτούσαν τη μετακατοχική ευαισθησία μας.

Μα όλα αυτά κάποτε εξαφανίστηκαν. Ήρθε το '60 και η εσωτερική μετανάστευση είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Ήρθε η εποχή της πλασματικής ευμάρειας, του Τουρισμού με την ερωτική εκπόρνευση, ήρθε η εποχή των εργολάβων που κατέστρεψαν "χτίζοντας" ότι είχε απομείνει. Οι τσαρουνικοί έλληνες έγιναν πλαστικοί, το ρεμπέτικο έγινε ψόφιο, με χυδαίες προεκτάσεις και οι τυχοδιώκτες της επαρχίας αποκτήσανε χρήμα και δύναμη, επιβάλλοντας την αισθητική τους και τις πολιτικές τους πεποιθήσεις". Το ταπεινό έγινε γραφικό κι υπήρχε μια ειρωνεία σαν λέγαμε "Οδος Ονειρων".

Υπήρχε μια εποχή που εμείς οι νέοι μετά τον πόλεμο ονειρευόμασταν μια διαφορετική Ελλάδα, χωρίς περιορισμούς και όρια, δίχως σκηνικά.

Η πραγματικότητα μας διέψευσε.

Σήμερα το όνειρο αποτελεί μια πολυτέλεια.

Τι τάχα να ονειρεύονται οι σημερινοί νέοι;

Ένα είναι βέβαιο. Θα διαψευστούν κι αυτοί με τη σειρά τους.

Ο κόσμος όπως πάντα θα προχωρεί με τις εξαιρέσεις του - όπως έλεγε κι ο φίλος μου ο Γκάτσος".

Long Drinks

- **Ουίσκι ή Μπακάρντι κόκα κόλα** 7,00 €
Whisky or Bacardi coca cola
- **Βότκα πορτοκαλάδα** 7,00 €
Vodka orange
- **Τζιν τόνικ** 7,00 €
Gin tonic
- **Καμπάρι σόδα** 7,00 €
Campari soda

Cocktails

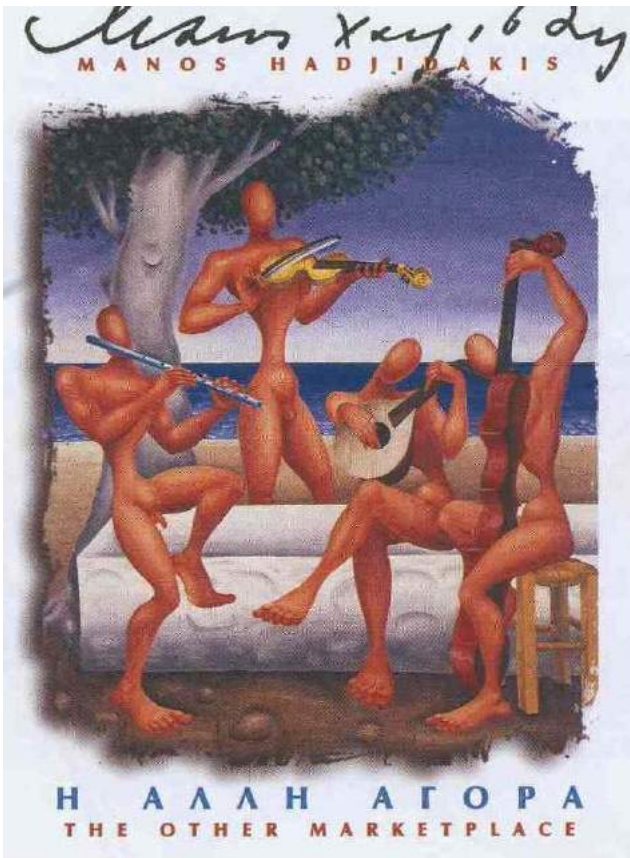
- **Summer Scotch** 8,00 €
(Scottish whisky, mint liqueur, soda)
- **Tom Collins** 8,00 €
(gin, lemon juice, sugar, angostura, soda)
- **Blue Splash** 8,00 €
(gin, blue curaçao, tonic)
- **Gin Fizz** 8,00 €
(gin, lemon juice, sugar, soda)
- **Bloody Mary** 8,00 €
(vodka, tomato juice, lemon, tabasco, worc/re)
- **Black Russian** 8,00 €
(vodka, kahlua)
- **White Russian** 8,00 €
(vodka, kahlua, fresh cream)
- **Cuba Libre** 8,00 €
(rum, lemon juice, coca cola)
- **Pina Colada** 8,00 €
(rum, cocoa liqueur, pineapple juice)
- **Mojito** 8,00 €
(rum, mint fresh, lemon juice, sugar, soda)
- **Melody** 8,00 €
(tequila, pineapple juice, lemon juice, grenadine)
- **Margarita** 8,00 €
(tequila, cointreau, lemon juice)
- **Tequila Sunrise** 8,00 €
(tequila, orange juice, grenadine)

6) Να Ζεις, όχι να Μοιάζεις

"Φτάσαμε στο λαμπρό σημείο, η αρτιμέλεια να χαρακτηρίζεται αναπηρία.

Σκοπός δεν είναι να κόψεις το χέρι σου για να μη διαφέρεις απο την πλειοψηφία των αναπήρων, αλλά να διατηρήσεις με θάρρος την αρτιμέλεια σου κι ας δέχεσαι το χλευασμό των λαβωμένων.

Σημασία έχει να ζεις σαν τους άλλους κι όχι να μοιάζεις σαν τους άλλους".

Cocktails with ouzo

- **Canisse**
(ouzo, crème de cassis) 5,00 €
- **Tomato**
(ouzo, grenadine) 5,00 €
- **Perroquet**
(ouzo, mint liqueur) 6,00 €
- **Schtroumpf**
(ouzo, blue curaçao) 6,00 €
- **Ouzo orange**
(ouzo, orange juice) 7,00 €
- **Foggy day**
(ouzo, gin) 7,00 €
- **Heart's cocktail**
(ouzo, whisky, martini, angustura) 8,00 €
- **Jude raiser**
(ouzo, martini, raki, mint liqueur) 8,00 €
- **Maidens dream**
(ouzo, gin, grenadine) 8,00 €
- **Old Princess**
(ouzo, amaretto, grenadine, orange juice) 8,00 €
- **Pink dream**
(ouzo, gin, grenadine, fresh cream) 8,00 €
- **Tequila Ghost**
(ouzo, tequila, lemon juice) 8,00 €
- **Earthquake**
(ouzo, whisky, gin) 8,00 €

Pablo Picasso

7) Σεβασμό στις Αδυναμίες

"Καμιά δημιουργική πορεία δεν είναι δυνατόν να προέρχεται από "γελοίες" ανθρώπινες πλευρές.

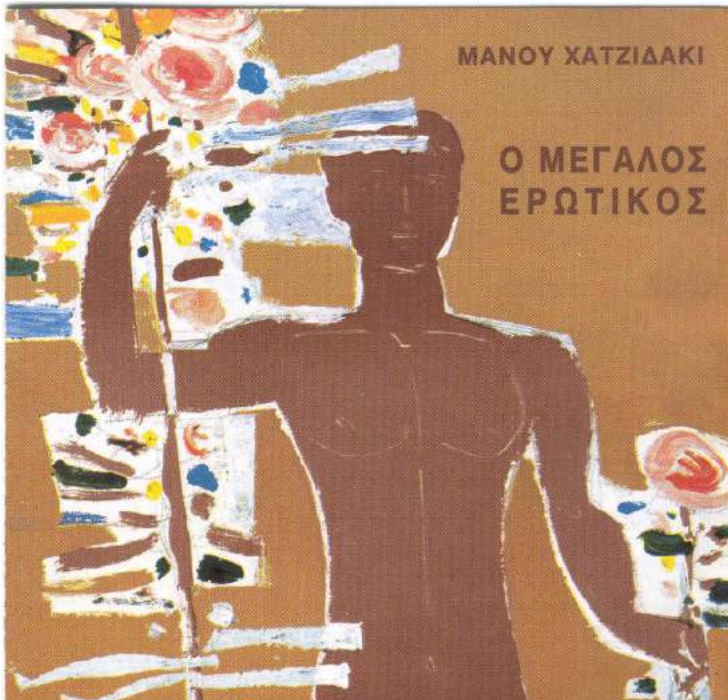
Μην μπερδεύουμε το γεγονός ότι περιέχουμε και τις αδυναμίες μας. Και φυσικά τις χρησιμοποιούμε, σαν να μας χρειάζονται να συνθέσουμε το Έργο.

Οι αδυναμίες μας, εφόσον δεν μας νίκησαν, ανήκουν στην περιοχή της γνώσης, στις αποσκευές μας. Και τις χρησιμοποιούμε όπου κι όταν χρειάζεται.

Αλίμονο όμως αν μας νίκησαν και σφραγίζουν το πρόσωπο μας. Τότε γινόμαστε οι ζωγραφικοί πίνακες του Μπέικον κι όχι κάτι που να πλησιάζει την πνευματική του περιοχή.

Οι αδυναμίες δεν είναι γελοίες. Το αποτέλεσμα τους, εφόσον νικήσουν, μας γελοιοποιεί.

Οι διαδικασίες της μάχης μέσα μας είναι ιερές. Και απαιτούν απόλυτο σεβασμό, δικό μας και των άλλων".

Πρωινό / Breakfast

- **Απλό** (ψωμί, βούτυρο, μαρμελάδα ή μέλι)
Simple(bread, butter, jam or honey) **3,00 €**

- **Κλασικό** (καφές ή τσάι ή γάλα, ψωμί, βούτυρο, μαρμελάδα ή μέλι, χυμός ή βη)
Classic(coffee or tea or milk, bread, butter, jam, or honey, juice) **7,50 €**

• Ομελέτες / Omelettes

Απλή
Plain **3,50 €**

~Συμπλήρωμα με τυρί ή φέτα ή ζαμπόν ή
μπέικον ή λουκάνικο

Extra charge for Cheese or Feta or Ham
or Bacon or Sausage **1,00 €**

~Συμπλήρωμα με μανιτάρια ή πιπεριά ή
κρεμμύδια ή ντομάτα

Extra charge for Mushroom or Pepper or
Onion or tomato **0,50 €**

- **Αυγά μάτια**
Fried eggs **3,00 €**

- **Αυγά με μπέικον**
Eggs with bacon **5,00 €**

- **Αυγά με μπέικον και φέτα**
Eggs with bacon and feta **6,00 €**

- **Αυγά με απάκι**
Eggs with Cretan smoked pork **6,00 €**

- **Στραπατσάδα**
Strapatsada (eggs, tomato, feta, onion, pepper) **6,00 €**

Τοστ/Toast

- **τυρί ή ζαμπόν ή ανάμεικτο** (χωριάτικο ψωμί)
Cheese or Ham or Mixed (local bread) **4,50 €**

8) Φοβάται τη Δημοσιότητα;

"Πραγματικά τη φοβάμαι.

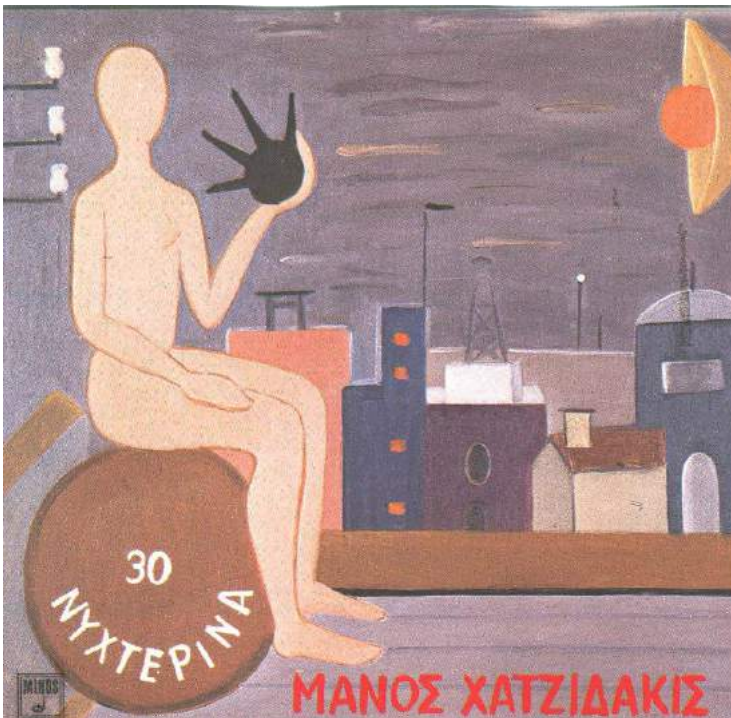
Χρειάζεται μεγάλη δύναμη και επιδεξιότητα για να την αποφύγεις.

Κι έχουμε πρόσφατο το παράδειγμα του Τσαρούχη, ανθρώπου με τεράστια αξία και σκέψη.

Να του αναγράφουν οι εφημερίδες κάθε ευφυολόγημα του, να τον συναντούν οι "σοβαροί" και να χαμογελούν στη θέα του σαν να ευρίσκοντο μπρος σε διασκεδαστή.

Η άμυνα των καταπιεσμένων και αμόρφωτων μπρος στην προσωπικότητα, που μόνο η παρουσία της, τους καθιστούσε εκ γενετής νεκρούς.

Ουσιαστικά η άμυνα της κοινωνίας μας για κάποιον αντάρτη της".

Ποικιλίες / Mixed plates

• *Μεζεδάκι*

(ντομάτα, αγγούρι, σαλάμι,
τυρί, ελιές)

Snack

(tomato, cucumber, salami,
cheese, olives)

4,00 €

• *Εποχής*

(πατάτα, ντομάτα, αγγούρι, κρεμμύδι,
ελιές, τυρί φέτα, αυγό)

Season plate

(potato, tomato, cucumber, onion,
olives, feta cheese, egg)

7,00 €

• *Ποικιλία μικρή*

(απάκια , ζαμπόν, τυρί, σαλάμι,
λουκάνικο, αυγό, τζατζίκι, τυροκαυτερή,
πατάτα, ντομάτα, ελιές)

Small mixed plate

(Cretan smoked pork, ham, cheese, salami,
sausage, tsatsiki, spicy cheese,
potato, tomato, olives, egg)

10,00 €

• *Ποικιλία μεγάλη*

(απάκια , ζαμπόν, τυρί, σαλάμι,
λουκάνικο, αυγό, τζατζίκι, τυροκαυτερή,
πατάτα, ντομάτα, ελιές)

Big mixed plate

(Cretan smoked pork, ham, cheese, salami,
sausage, tsatsiki, spicy cheese,
potato, tomato, olives, egg)

16,00 €

9) Παιχνίδι με τον Θάνατο

"Καλόπιασμα του Θανάτου, από κανέναν άνθρωπο σοβαρό δεν επιχειρείται.

Η "Αθανασία" του Γκάτσου, όπως και κάθε αληθινό τραγούδι, ήταν και παραμένει ένα παιχνίδι.

Η ιδέα του Θανάτου οδηγεί τον αληθινά ελεύθερο άνθρωπο στο να αντιληφθεί βαθιά μέσα του, πως η ύπαρξη Του έχει ημερομηνία λήξεως.

Ο Άνθρωπος οφείλει να συμφιλιωθεί με την ιδέα αυτή κι όχι ν' αγκιστρώνεται απ' τη ζωή σε σημείο που να μη θέλει να φύγει - πράγμα που όλες οι θρησκείες εκμεταλλεύονται υποσχόμενες μελλοντική κι ατέλειωτη ζωή.

Κι όμως είναι τόσο απλό, γι' αυτό και δύσκολο".

ΤΕΛΟΣ

πηγή: Ελευθεροτυπία - mylady.gr

Μεζέδες / Mezes

- **Κρητικός Ντάκος**
Cretan Dakos
(black bread with fresh tomato and feta topping) **7,00 €**
- **Σαγανάκι**
Fried cheese **6,00 €**
- **Φέτα ψητή**
Grilled feta **6,00 €**
- **Μυζηθοροπιτάκια Κρήτης***
Cretan Cheese pies* **6,00 €**
- **Σφακιανή πίτα με μέλι***
Sfakia Cheese pie with honey* **6,00 €**
- **Μαραθόπιτα Κρήτης***
Cretan wild fennel pie* **6,00 €**
- **Λουκάνικο χωριάτικο**
Sausage **7,00 €**
- **Απάκια**
Cretan smoked pork **7,00 €**

Γιαούρτι / Yogurt

- **Γιαούρτι με μέλι**
Yogurt & Honey **4,00 €**
- **Γιαούρτι με φρούτα**
Yogurt & Fruits **4,00 €**
- **Γιαούρτι με μέλι και φρούτα**
Yogurt & Honey & Fruits **4,50 €**
- **Γιαούρτι με μέλι και καρύδια**
Yogurt & Honey & Nuts **4,50 €**
- **Γιαούρτι με μέλι, φρούτα και καρύδια**
Yogurt & Honey & Fruits & Nuts **5,00 €**
- **Γιαούρτι με γλυκό κουταλιού**
Yogurt & Traditional Greek Preserves **5,00 €**
- **Σέικ γιαουρτιού με φρέσκα φρούτα**
Yogurt Shake with Fresh Fruits **5,00 €**

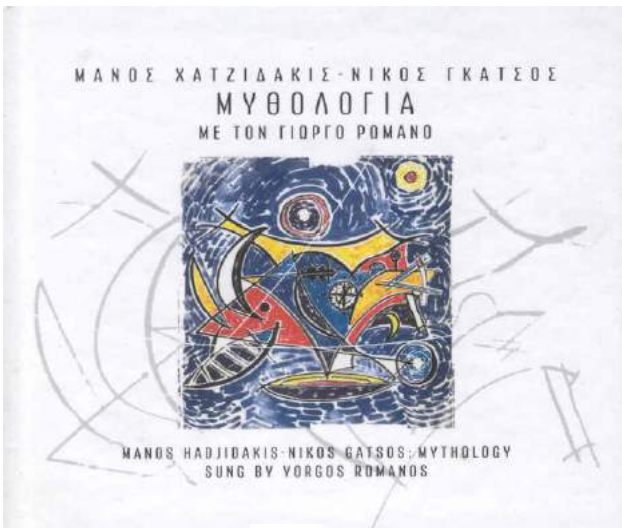
ΕΡΩΤΙΚΟ

*Στον Σείριο υπάρχουνε παιδιά.
LORCA*

Κι αν γεννηθείς κάποια στιγμή
Μιαν άλλη που δεν θα υπάρχω
Μη φοβηθείς
Και θα με βρεις είτε σαν άστρο
Όταν μονάχος περπατάς στην παγωμένη νύχτα
Είτε στο βλέμμα ενός παιδιού που θα σε προσπεράσει
Είτε στη φλόγα ενός κεριού που θα κρατάς
Διαβαίνοντας το σκοτεινό το δάσος

Γιατί ψηλά στον ουρανό που κατοικούνε τα' άστρα
Μαζεύοντ' όλοι οι ποιητές
Και οι εραστές καπνίζουν σιωπηλοί πράσινα φύλλα
Μασάν χρυσόσκονη πηδάνε τα ποτάμια
Και περιμένουν
Να λιγωθούν οι αστερισμοί και να λιγοθυμήσουν
Να πέσουν μεσ' στον ύπνο σου
Να γίνουν αναστεναγμός στην άκρη των χειλιών σου
Να σε ξυπνήσουν και να δεις απ' το παράθυρο σου
Το πρόσωπο μου φωτεινό
Να σχηματίζει αστερισμό
Να σου χαμογελάει
Και να σου ψιθυρίζει
Καλή νύχτα

Μάνος Χατζιδάκις, *Μυθολογία* (β' έκδοση)

Βάφλες / Waffles

Απλή Plain	3,00 €
~ Συμπλήρωμα με παγωτό ή γιαούρτι ή γλυκό κουταλιού	
Extra charge for Ice Cream, Yogurt or Traditional Greek Preserves	1,50 €
~ Συμπλήρωμα με σοκολάτα ή μπανάνα ή μέλι	
Extra charge for Chocolate, Banana or Honey	1,00 €
~ Συμπλήρωμα με μπισκότα ή καρύδια	0,50 €
Extra charge for Cookies or Walnuts	

Οι προτάσεις μας / Our suggestions:

• Βάφλα με παγωτό Waffle with Ice Cream	4,50 €
• Βάφλα με σοκολάτα Waffle with Chocolate	4,00 €
• Βάφλα με σοκολάτα και μπισκότα ή καρύδια Waffle with Chocolate and Cookies or Walnuts	4,50 €
• Βάφλα με σοκολάτα και μπανάνα Waffle with Chocolate and Banana	5,00 €
• Βάφλα με σοκολάτα, μπανάνα και καρύδια Waffle with Chocolate, Banana and Walnuts	5,50 €
• Βάφλα με μέλι και καρύδια Waffle with Honey and Walnuts	4,50 €
• Βάφλα με γιαούρτι, μέλι και καρύδια Waffle with Yogurt, Honey and Walnuts	6,00 €
• Βάφλα με παγωτό και γλυκό κουταλιού Waffle with Ice Cream and Traditional Greek Preserves	6,00 €

Παγωτά / Ice Cream

(βανίλια / vanilla, σοκολάτα / chocolate, φράουλα / strawberry, λεμόνι / lemon, καϊμάκι / mastic)

- **Απλό** (3 μπάλες) **4,00 €**
Ice Cream (3 scoops)
- **Κέικ Σοκολάτα με παγωτό** **6,00 €**
Chocolate Cake with Ice Cream
- **‘Σαλαμάκι’ με παγωτό** **6,00 €**
Sweet ‘Salami’ with Ice Cream
- **Χαλβάς με παγωτό** **6,00 €**
Chalvas with Ice Cream
- **Καρυδόπιτα με παγωτό** **6,00 €**
Walnut Cake with Ice Cream
- **Φρουτοσαλάτα με παγωτό** **5,50 €**
Fresh Fruit Salad with Ice Cream
- **Μilk σέικ** **5,50 €**
Milk Shake

Γλυκά / Sweets

- **Γλυκό ‘Σαλαμάκι’ (Κορμός)** **3,50 €**
Sweet ‘Salami’
- **Κέικ Σοκολάτα** **3,50 €**
Chocolate Cake
- **Καρυδόπιτα** **3,50 €**
Walnut Cake
- **Χαλβάς σιμιγδαλένιος** **3,50 €**
Chalvas
- **Φρουτοσαλάτα** **4,00 €**
Fresh Fruit Salad
- **Γλυκό κουταλιού** **2,00 €**
Traditional Greek Preserves
- **‘Υποβρύχιο’ (βανίλια ή μαστίχα)** **1,50**
‘Submarine’ (vanilla or mastic)

Η Σέριφος στους αιώνες

Μικρή νήσος η Σέριφος, έγινε γνωστή χάρη στο μύθο του Περσέα, εγγονού του βασιλιά του Άργους Ακρίσιου. Ο Ακρίσιος φοβούμενος την επαλήθευση του χρησμού ότι θα τον σκότωνε ο εγγονός του, απομόνωνσε την κόρη του Δανάη σε υπόσκαφο θάλαμο, όπου όμως εισχώρησε ο Δίας με μορφή χρυσής βροχής. Ο βασιλιάς φοβούμενος να πράξει κακό στον Περσέα, το θεογέννητο από αυτή τη συνένωση παιδί, το έκλεισε με τη μητέρα του σε ξύλινη λάρνακα και τους παρέδωσε στα κύματα που τους οδήγησαν στις ακτές της Σερίφου. Εκεί φιλοξενήθηκαν στο ανάκτορο του Δίκτυ. Τη Δανάη όμως ερωτεύτηκε ο Πολυδέκτης, βασιλιάς και αυτός της Σερίφου, ο οποίος προκειμένου να απαλλαγεί από τον Περσέα, ανήγγειλε παραπλανητικά ότι θα παντρευτεί την Ιπποδάμεια, απαιτώντας από τους υπηκόους του λαμπρά γαμήλια δώρα. Ο έφηβος Περσέας υποσχέθηκε την κεφαλή της γοργόνας Μέδουσας και έτσι άρχισε η ηρωική περιπλάνηση του. Έπειτα από πολλές περιπέτειες κατάφερε να αποκεφαλίσει τη Μέδουσα, με την κεφαλή της οποίας απολίθωσε τον Πολυδέκτη όταν, επιστρέφοντας στη Σέριφο, έμαθε για τη σκευωρία του.

Το όνομα *Σέριφος* παρέμεινε αναλλοίωτο από την αρχαιότητα με εξαίρεση την περίοδο της Φραγκοκρατίας που, προφανώς εκ παραφθοράς, ονομάστηκε *Σερφάντο* ή *Σέρφος*. Κατά τους αρχαίους λεξικογράφους *Σέριφος* σημαίνει πετρώδης (στέριφος-στέρφος, δηλαδή άκαρπος). Επικρατέστερη όμως πρέπει να θεωρείται η αρχαιοελληνική προέλευση του ονόματος που κατά το Διογενειακόν λεξικό σημαίνει *γραύς έριφος*.

Απόσπασμα από κείμενο του **Παναγιώτη Χρυσολωρά**
(*Σέριφος*, η Καθημερινή 7 ημέρες, 27/09/00)

Τα πρώτα νομίσματα της Σερίφου ήταν αρχαϊκοί αργυροί στατήρες (περί το 530 πΧ), με απεικόνιση βατράχου, ζώου ιερού χαρακτήρα, που σχετιζόταν με τον μύθο του ήρωα Περσέα. Λέγεται ότι μετά την περιπέτεια του να βρει και να σκοτώσει την γοργόνα Μέδουσα, γυρίζοντας στη Σέριφο ξάπλωσε να ξεκουραστεί. Τα βατράχια της λίμνης όμως τον ενοχλούσαν με τις φωνές τους και παρακάλεσε τον Δία, τον πατέρα του, να τα κάνει να σωπάσουν. Αυτός τότε τα έκανε μουγκά, καταδικάζοντας τα βατράχια σε αιώ-

(φωτ.: 'Το Αιγαίον των νομισμάτων', εκδ. ΥΠΠΟ)

Les premières monnaies de Sérifos étaient en argent (vers 530 av. J.C.) et représentaient une grenouille, animal d'un caractère sacré lié au mythe du héros Persée. On dit que Persée, après son aventure pour trouver et tuer la gorgone Médusa, est retourné à Sérifos et s'est couché pour se reposer. Mais les grenouilles du lac le dérangeaient avec leurs cris et Persée a prié Zeus, son père, de les faire taire. Celui-ci, alors, les a rendues muettes en condamnant les grenouilles au silence éternel.

The frogs depicted on the first coins of Serifos, made of silver in around 530 BC, stem from the myth of Perseus. After Perseus found and killed the Gorgon Medusa, he returned to Serifos for a rest. But the frogs of the lake disturbed him with their cries and Perseus asked Zeus, his father, to silence them. Zeus condemned them to eternal silence and they were thereafter sacred.

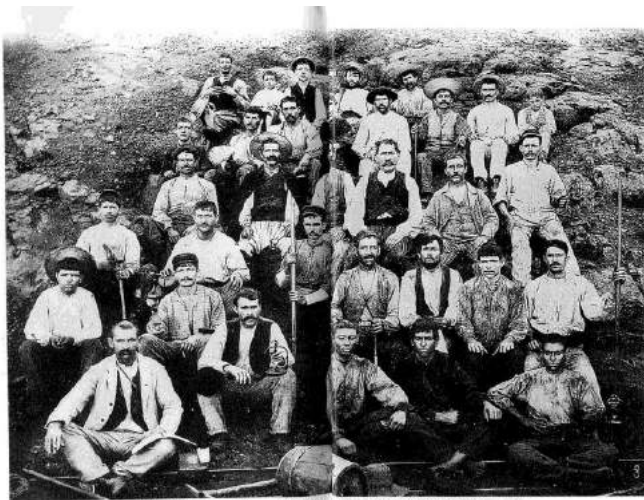
21 Αυγούστου 1916 – Η Αιματηρή Απεργία των Μεταλλωρύχων στη Σέριφο

Είναι μια στοά στο Μεγάλο Λιβάδι, στη μικρή Σέριφο, που περνάς από μπροστά της και σε κερνάει παγωνιά κατακαλόκαιρο. Και είναι γεμάτη φαντάσματα, όχι τρομακτικά, αλλά γενναία. Κι ο προ-προ-πάππους μου, ο Νικόλας, τέτοιο φάντασμα είναι.

Ζούσε μέσα στο βουνό ο παππούς μου. Νύχτα έμπαινε και νύχτα έβγαινε και μέρα λίγο είχε δει. Οι πιο πολλοί άντρες της Σερίφου, πριν πολλά χρόνια, μέσα στο βουνό ζούσαν, στα μεταλλεία. Τα αφεντικά ανελήετα, έβλεπαν μόνο μυρμήγκια να δουλεύουνε για χάρη τους κι ανθρώπους όχι. Σκλάβους που κυλούσαν τα βαγόνια στις στοές, έβγαζαν το μέταλλευμα, το φόρτωναν στα πλοία να το πάνε μακριά. Μόνο σκοτάδι και πέτρα και σίδηρο, ώρες ατέλειωτες και θα 'λεγες πως και ο ίδιος ο παππούς από πέτρα και σίδηρο ήταν φτιαγμένος, το πρόσωπό του σαν το ρημαγμένο βουνό. Όμως ήταν και η ψυχή του από σίδηρο και την αδικία δεν την άντεχε.

«Ό,τι σε βαραίνει, να το φωνάζεις, ό,τι σε κάνει λιγότερο άνθρωπο να το διώχνεις», έλεγε ο παππούς Νικόλας. Και μια μέρα καλοκαιρινή του 1916, τα βράχια ξέρασαν ανθρώπους σιδερένιους κι απ' όλες τις στοές ξεπρόβαλαν μάτια και χέρια και κραυγές και οι εργάτες ξεχύθηκαν παντού να φωνάξουν την αδικία και την καταπίεση απ' τα αφεντικά τους. Ξέσπασαν μάχες με την αστυνομία, κάποιοι μάλιστα σκοτώθηκαν. Αλλά ήταν μια καλή αρχή.

Χαρά Γιαννακοπούλου

Μεταλλωρύχοι στο τμήμα του Πάνου Γιαννάκη. Φωτ.: Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΛΛΩΡΥΧΟΥ

Τιμή και δόξα στους νεκρούς
της εργατιάς τη τάξη
σ' αυτούς που θυσιάστηκαν
στη Σέρφο το δεκάξι!

Τιμή και δόξα στους νεκρούς
που πιάσαν τη φυλλάδα
και πέτυχαν ΟΚΤΑΩΡΟ
το ΠΡΩΤΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ!!!

Τιμή και δόξα στους νεκρούς
που κέρδισαν με αίμα
έναν αγώνα δίκαιο
στων ισχυρών το βλέμμα!

Τιμή και δόξα στους νεκρούς
με δάφνινα στεφάνια.
Γι' αυτό ας τους φωνάξουμε:
«ΖΗΤΩ» μ' υπερηφάνεια!!!

«Αθάνατοι... Αθάνατοι...»

ΘΟΔΩΡΗΣ Γ. ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Ερασιτέχνης Ερευνητής – Λαογράφος
Γάνεμα Σέριφος
27-11-1988

Οι μύθοι της Αθήνας...

Το αρχικό όνομα της Αθήνας ήταν *Ακτή* ή *Ακτική* και το είχε πάρει από τον πρώτο της βασιλιά, Ακταίο. Το δεύτερο όνομά της, *Κεκροπία*, είχε προέλθει από τον βασιλιά Κέκροπα, ο οποίος διαδέχτηκε τον Ακταίο.

Κατά τη διάρκεια των χρόνων της βασιλείας του, η θεά Αθηνά και ο Ποσειδών συναγωνίσθηκαν για την προστασία της πόλεως, προσφέροντας δώρα. Ο Ποσειδών κτύπησε με την τρίαινα του πάνω στον βράχο της Ακροπόλεως και ανέβλυσε μια πηγή με αλμυρό νερό. Από το χτύπημα (τα τρία σημάδια μπορεί να τα δει κανείς πίσω από το Ερέχθειο) ξεπήδησε και το πρώτο άλογο, έτοιμο να υπηρετήσει τον άνθρωπο. Η Αθηνά πρόσφερε ένα δέντρο ελιάς. Ο μύθος αναφέρει ότι όλοι οι άντρες της Αθήνας ψήφισαν για το δώρο του Ποσειδώνα και όλες οι γυναίκες για το δώρο της Αθηνάς και επειδή ήταν μια γυναίκα παραπάνω από τους άντρες, η θεά Αθηνά προτιμήθηκε και πήρε τ' όνομα της η πόλη.

Για να προστατέψει την πόλη από τους πειρατές της Καρίας από τη θάλασσα και τους Βοιωτούς από τη ξηρά, ο Κέκρωψ διαίρεσε την Αττική σε δώδεκα περιοχές για να διαχειρίζεται καλύτερα τον πληθυσμό: *Αφίδναι*, *Βραυρώνα*, *Δεκελεία*, *Επάκρια*, *Ελευσίνα*, *Κεκροπία*, *Κηφισία*, *Κυθαιρός*, *Φάληρο*, *Σφαιρτός*, *Τετράπολις*, *Θορικός*.

Έδωσε επίσης εντολή, ο καθένας να ρίξει από μια πέτρα και μετρώντας αργότερα όλες τις πέτρες, βρέθηκαν είκοσι χιλιάδες κάτοικοι.

Ο Κέκρωψ εισήγαγε τη λατρεία του Διός και τις προσφορές εδεσμάτων (πελανοί) στις τελετές, αντί για ανθρωποθυσίες.

Τον Κέκροπα διαδέχθηκε ο γιος του Ερυσίχθων, ο οποίος δεν είχε παιδιά και αυτόν ο Κραναός. Μια από τις κόρες του Κραναού ονομαζόταν *Ατθίς* και από το όνομα της, ολόκληρη η περιοχή ονομάστηκε *Αττική*.

Η λέξη **δραχμή** προέρχεται από το ρήμα **δράττω**, που σημαίνει αρπάζω (**δράττομαι** = πιάνω σφικτά). Μια δραχμή ήταν ίση προς 6 οβολούς (αρχαιότερα νόμισμα σε σχήμα σιδερένιας σούβλας) όσους δηλαδή μπορούσε ν' αδράξει η παλάμη.

Η Αθήνα ήταν από τις πρώτες Ελληνικές πόλεις που έκοψαν δικά τους νομίσματα. Κατά τον 6^ο αιώνα π.Χ., οι Αθηναίοι έκοψαν καινούργια τετράδραχμα με την κεφαλή της θεάς Αθηνάς (προστάτη της πόλεως) στην πρόσοψη και τη Γλαύκα (το πουλί της σοφίας) με το όνομα της πόλης στην άλλη πλευρά. Αυτός ο σχηματισμός δεν άλλαξε επί 400 χρόνια.

Ασημένιο τετράδραχμο, με τη Γλαύκα να στέκεται πάνω σε κλαδί ελιάς, μ' ένα κλωνάρι επάνω και «ΑΘΕ» εμπρός και η Αθηνά να φοράει διακοσμημένη περικεφαλαία. (449 - 413 π.Χ.)

Monnaies d'argent de quatre drachmes, avec la tête de la déesse Minerve, protectrice d'Athènes, et à l'autre côté, la chouette, l'oiseau de la sagesse (et, avec l'olivier, symboles sacrés de la déesse) et le nom de la ville (ΑΘΕ=Athènes). {449 - 413 av. J.C.}

Silver coin of four drachmas, with the face of the goddess Minerva, protective of Athens and at the other side, the owl, the bird of the wisdom (and, with the olive tree, holy symbols of Minerva) and the name of the city (ΑΘΕ=Athens). {449 - 413 BC}

*Τίναξε την εικόνα
σαν δέντρο*

*να πέσουν
οι καρποί της*

*Βασικεχαγιόγλου,
Σέριφος 2003*

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2015

Πρώτος διάλογος

Σὰ νὰ μὴν ὑπὴρξαμε ποτὲ
κι ὅμως πονέσαμε ἀπ' τὰ βάθη.
Οὔτε ποὺ μᾶς δόθηκε μία ἐξήγηση
γὰ τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν τουλάχιστον.
Ἡ ἄλλη μισὴ μας ἡλικία θὰ περάσει
χαρτοπαίζοντας μὲ τὸ θάνατο στὰ ψέματα.
Καὶ λέγαμε πὼς δὲν ἔχει καιρὸ ἡ ἀγάπη
νὰ φανερωθεῖ ὁλόκληρη.
Μία μουσικὴ
ἄξια τῶν συγκινήσεών μας
δὲν ἀκούσαμε.
Βρεθήκαμε σ' ἓνα διάλειμμα τοῦ κόσμου
ὁ σφῶζων ἑαυτὸν σωθήτω.
Θὰ σωθοῦμε ἀπὸ μία γλυκύτητα
στεφανωμένη μὲ ἀγκάθια.
Χαίρετε ἄνθη σιωπηλὰ
μὲ τῶν καλύκων τὴν περισυλλογὴ
ὁ τρόμος ἐκλεπτύνεται στὴν καρδιά σας.
Ἐνδότερα ὁ Κύριος λειτουργεῖ
ἐνδότερα ὑπάρχουμε μαζί σας.
Δὲν ἔχει ἡ ἀπαλὴ ψυχὴ βραχῶδη πάθη
καὶ πάντα λέει τὸ τραγοῦδι τῆς ὑπομονῆς.
Ὡ θὰ γυρίσουμε στὴν ὁμορφιὰ
μία μέρα...
Μὲ τὴ θυσία τοῦ γύρω φαινομένου
θὰ ἀνακαταλάβει, ἡ ψυχὴ τὴ μοναξιὰ της.

Νίκος Καρούζος

Juan Miró

Heureux qui, comme Ulysse, a fait un beau voyage

Heureux qui, comme Ulysse, a fait un beau voyage,
Ou comme cestuy-là qui conquiert la toison,
Et puis est retourné, plein d'usage et raison,
Vivre entre ses parents le reste de son âge !

Quand reverrai-je, hélas, de mon petit village
Fumer la cheminée, et en quelle saison
Reverrai-je le clos de ma pauvre maison,
Qui m'est une province, et beaucoup davantage ?

Plus me plaît le séjour qu'ont bâti mes aïeux,
Que des palais Romains le front audacieux,
Plus que le marbre dur me plaît l'ardoise fine :

Plus mon Loire gaulois, que le Tibre latin,
Plus mon petit Liré, que le mont Palatin,
Et plus que l'air marin la douceur angevine.

Joachim DU BELLAY (1522-1560)

Wassily Kandinsky

Μυγδαλιά

*Κι ακόμα δε μπόρεσα να καταλάβω
πώς μπορεί να πεθάνει μια γυναίκα
που αγαπιέται.*

Έχει στον κήπο μου μια αμυγδαλιά φυτρώσει
κι ειν' έτσι τρυφερή που μόλις ανασαίνει.
Μα η κάθε μέρα, η κάθε αυγή τηνε μαραίνει
και τη χαρά του ανθού της δε θα μου τη δώσει.

Κι αλίμονό μου, εγώ της έχω αγάπη τόση! ...
Κάθε πρωί κοντά της πάω και γονατίζω
και με νερό και με δάκρυα την ποτίζω
τη μυγδαλιά πού 'χει στον κήπο μου φυτρώσει.

Αχ, της ζωούλας της το ψέμα θα τελειώσει.
Όσα δεν έχουν πέσει θα της πέσουν φύλλα,
και τα κλαράκια της θε ν' απομείνουν ξύλα.
Την άνοιξη του ανθού της δε θα μου τη δώσει.

Κι όμως εγώ ο φτωχός της είχ' αγάπη τόση!...

Κ.Γ. Καρυωτάκης, Ο πόνος του ανθρώπου και των πραγμάτων
(1919)

Wassily Kandinsky

Almond tree

*And yet I could not figure out
how can die a woman
loved.*

It has sprouted in my garden an almond tree
and thus it's tender that it barely breaths.
But each day, each dawn withers it
and it won't give me the pleasure of its flower.

And alas! I have so much love for it!...
Every morning I go close to it and I kneel
and with water and tears I water it
the almond tree that it has sprouted in my garden.

Oh, the lie of its life will end.
All the leaves that haven't fallen, they'll fall down soon,
and its branches will remain bare woods.
It won't give me the spring of its flower.

But I, the poor man, I had so much love for it!...

K.G. Karyotakis, *The pain of people and things* (1919)

Wassily Kandinsky

ΔΕ ΘΑ ΤΟ ΠΟΥΝ

Δὲ θὰ τὸ ποῦν, ὁ πόνος μου πὼς ἄνθισε
παρὰ τὰ λυπημένα μου τραγούδια.
Σὰν πεταλοῦδες οἱ χαρὲς μὲ σίμωσαν
γιατί ἦσαν δροσερὴ σὰν τὰ λουλούδια.

Δὲ θὰ τὸ ποῦν, ὁ πόνος μου πὼς μέστωσε
παρὰ τὰ πικραμένα μου τραγούδια.
Οἱ ἔρωτες, ἀηδόνια μου τραγοῦδαγαν
γιατί ἦσαν τρυφερὴ σὰν τὰ λουλούδια.

Δὲ θὰ τὸ ποῦν, πὼς γιγαντώθη ὁ πόνος μου
παρὰ τὰ σπαραγμένα μου τραγούδια.
Οἱ χαροκόποι ἀνύποπτα μὲ σίμωναν
γιατί ἦσαν σιωπηλὴ σὰν τὰ λουλούδια.

Δὲ θὰ τὸ ποῦν, ὁ πόνος μου πὼς πέθανε
παρὰ τὰ σιωπημένα μου τραγούδια
καὶ θὰ περνᾷ ἡ ζωὴ πάνω μου ξένοιαστη
πὼς ἔσβησα γλυκὰ σὰν τὰ λουλούδια.

Μαρία Πολυδούρη

Wassily Kandinsky

ΟΙ ΡΗΤΟΡΕΣ

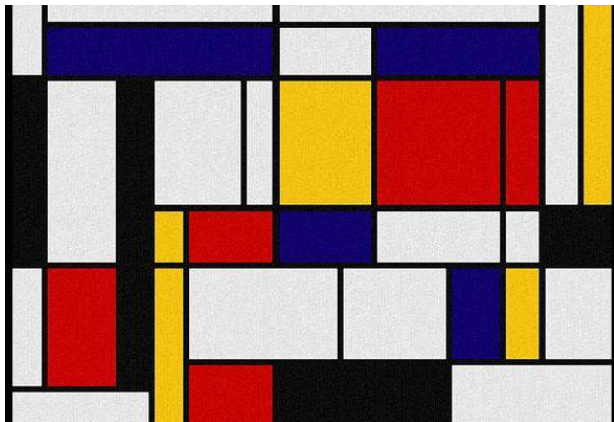
Έρμηες κι άδειες οι πλατείες
τα καταστήματα κλειστά
Θεέ μου, σαν πόσες αμαρτίες
του ανθρώπου η μοίρα σου χρωστά.
όλοι τραβούν στην αγορά
κι οι ρήτορες απ' το μπαλκόνι
ποτίζουν τις ψυχές μ' αφιόνι
και κόβουν χέρια και φτερά.

Πότε θα βγει να σκούζει κάποιος:
Αυτός ο κόσμος είναι σάπιος!

Άλλοι κοιτάν αριστερά
κι άλλοι δεξιά γυρνάν το μάτι
και περιμένουν όλοι κάτι
σαν στρατιωτάκια στη σειρά.
Και προχωρούν κι οι ποιητές
με χρώματα και ουράνια τόξα
να μοιραστούνε λίγη δόξα
με του λαού τους μαυλιστές.

Πότε θα βγει να σκούζει κάποιος:
Αυτός ο κόσμος είναι σάπιος!

Νίκος Γκάτσος

Piet Mondrian

Ανοίγω το στόμα μου

Ανοίγω το στόμα μου κι αναγαλλιάζει το πέλαγος
και παίρνει τα λόγια μου στις σκοτεινές του τις σπηλιές
και στις φώκιες τις μικρές τα ψιθυρίζει
τις νύχτες που κλαίν των ανθρώπων τα βάσανα.

Χαράζω τις φλέβες μου και κοκκινίζουν τα όνειρα
και τσέρκουλα γίνονται στις γειτονιές των παιδιών
και σεντόνια στις κοπέλες που αγρυπνούνε
κρυφά για ν' ακούν των ερώτων τα θαύματα.

Οδυσσέας Ελύτης

I open my mouth

I open my mouth and the sea rejoices
and takes my words into its dark caves
and whispers them to its young seals
at nights that cry for the suffering of man

I slit my veins and my dreams grow red
and become a hoop in the world of children
and bedclothes of young girls who stay awake
hidden to hear the miracles of love.

Odysseas Elytis

Apro la mia bocca

Apro la mia bocca ed esulta il mare
e attira le mie parole nelle sue grotte tenebrose
e le sussurra alle piccole foche
le notti quando piangono i tormenti degli uomini.

Mi incido le vene e si arrossano i sogni
e diventano cerchi nei quartieri dei bambini
e lenzuola sulle ragazze che vegliano
per ascoltare di nascosto le meraviglie dell'amore.

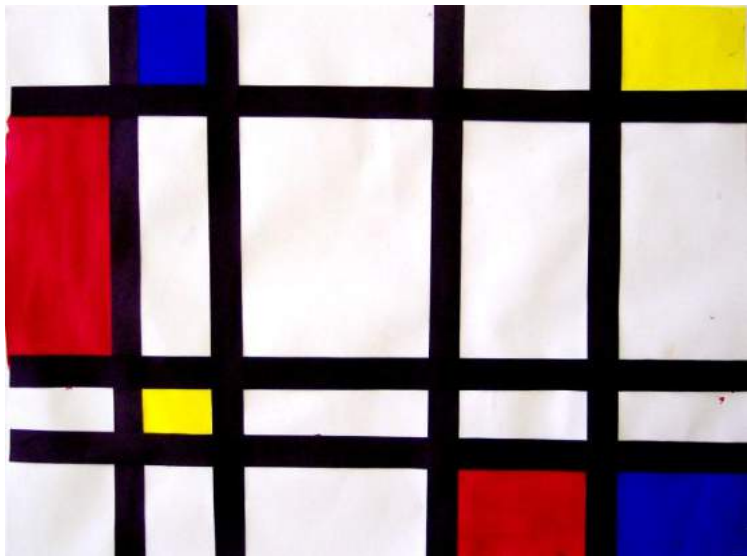
Odysseas Elytis

Θερμοπύλες

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των
ώρισαν και φυλάγουν Θερμοπύλες.
Ποτέ από το χρέος μη κινούντες·
δίκαιοι κ' ίσιοι σ' όλες των τες πράξεις,
αλλά με λύπη κιάλας κ' ευσπλαχνία·
γενναίοι οσάκις είναι πλούσιοι, κι όταν
είναι πτωχοί, πάλ' εις μικρόν γενναίοι,
πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε·
πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες,
πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.

Και περισσότερη τιμή τούς πρέπει
όταν προβλέπουν (και πολλοί προβλέπουν)
πως ο Εφιάλτης θα φανεί στο τέλος,
κ' οι Μήδοι επί τέλους θα διαβούνε.

Κωνσταντίνος Καβάφης, (Από τα Ποιήματα 1897-1933, Έκδοσις
1984)

Piet Mondrian

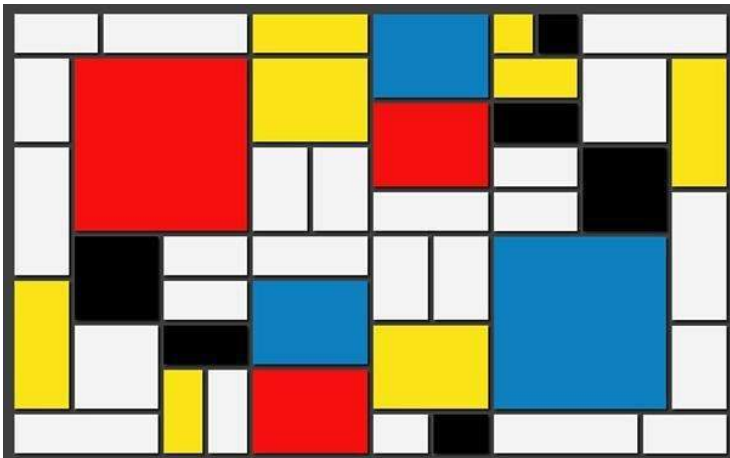
Thermopyles

Honneur à ceux qui dans leur vie
se sont donnés comme tâche la défense des Thermopyles.
Ne manquant jamais à leur devoir;
justes et droits dans leurs actes,
mais cependant compatissants envers les autres;
généreux s'ils sont riches, et s'ils sont pauvres
encore présents, selon leurs moyens,
prêts encore à porter secours;
n'hésitant point à dire la vérité,
et cependant sans haine pour les hâbleurs.

Mais ils sont encore plus dignes d'éloge
lorsqu'ils prévoient (et beaucoup le savent)
qu'Ephialte ne manquera pas d'apparaître
et qu'en définitive les Mèdes forceront le passage.

C. P. Cavafis,

“Cavafis, pourquoi?”, Poèmes traduits par **François Sommaripas**

Piet Mondrian

Η θάλασσα

Η θάλασσα, πώς έγινε έτσι η θάλασσα;
Άργησα χρόνια στα βουνά
με τύφλωσαν οι πυγολαμπίδες
Τώρα σε τούτο τ' ακρογιάλι περιμένω
ν' αράξει ένας άνθρωπος
ένα υπόλειμμα, μια σχεδία

Μα μπορεί να κακοφορμίσει η θάλασσα
Ένα δελφίνι την έσκισε μια φορά
κι ακόμη μια φορά
η άκρη του φτερού ενός γλάρου

Κι όμως ήταν γλυκό το κύμα
όπου έπεφτα παιδί και κολυμπούσα
κι ακόμη σαν ήμουν παλληκάρι
καθώς έψαχνα σχήματα στα βότσαλα,
γυρεύοντας ρυθμούς,
μου μίλησε ο Θαλασσινός Γέρος:
"Εγώ είμαι ο τόπος σου
ίσως να μην είμαι κανείς
αλλά μπορώ να γίνω αυτό που θέλεις"

Γιώργος Σεφέρης

Wassily Kandinsky

Νανούρισμα

Γλυκοφιλώ παιδάκι μου
τα μάτια σου τ' αγγελικά
με το φιλί το πατρικό
πού `ναι γλυκό σαν μέλι.

Να γαληνέψει ο ύπνος σου
και μέσα σ' όνειρο γλυκό
δίκαια να σου φανεί η ζωή
κι άνθρωποι σαν αγγέλοι.

Νάνι θά `ρθουν παιδάκι μου
χιλιόχρωμες κοιμήσου
πεταλουδίτσες τα όνειρα
στην άθνηνη ψυχή σου.

Κοιμήσου κι αγρυπνούν πολλοί
για σε παιδί μου τώρα
να κάνουν κήπο το χωριό
κι ανθόκηπο τη χώρα.

Κώστας Βάρναλης

Juan Miró

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2014

Ἦρθαν ντυμένοι "φίλοι"
αμέτρητες φορές οι εχθροί μου
το παμπάλαιο χῶμα πατώντας.
Και το χῶμα δεν ἔδεσε ποτέ με τη φτέρνα τους....
Ἐφεραν το Σοφό, τον Οικιστή, και το Γεωμέτρη,
Βίβλους γραμμάτων και αριθμών,
την πᾶσα υποταγή και δύναμη,
το παμπάλαιο φῶς εξουσιάζοντας.
Και το φῶς δεν ἔδεσε ποτέ με τη σκέπη τους.
Ούτε μέλισσα καν δεν γελᾶστηκε
το χρυσό ν' αρχίσει παιχνίδι
οὔτε ζέφυρος καν, τις λευκές να φουσκῶσει ποδιές.
Ἐστησαν και θεμελίωσαν
στις κορφές, στις κοιλάδες, στα πόρτα
πύργους κραταιούς και επαύλεις
ξύλα και ἄλλα πλεούμενα,
τους νόμους τους θεσπίζοντας τα καλά και συμφέροντα,
στο παμπάλαιο μέτρο εφαρμόζοντας.
Και το μέτρο δεν ἔδεσε ποτέ με την σκέψη τους.
Οὔτε καν ἓνα χνάρι θεοῦ στην ψυχὴ τους σημάδι δεν ἄφησε
οὔτε καν ἓνα βλέμμα ξωθιάς τη μιλιὰ τους δεν εἶπε να πάρει.

Ἐφτασαν ντυμένοι "φίλοι"
αμέτρητες φορές οι εχθροί μου
τα παμπάλαια δῶρα προσφέροντας.
Και τα δῶρα τους ἄλλα δεν ἦτανε
παρά μόνο σίδηρο και φωτιά.
Στ' ανοιχτά που καρτέραγαν δάχτυλα
μόνον ὅπλα και σίδηρο και φωτιά.
Μόνον ὅπλα και σίδηρο και φωτιά...

Οδυσσεάς Ελύτης, "Ἀξιον Εστί"

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος

Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
δεν θα πάνεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι
για την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάζεις,
τα χείλη σου θα ματώσουν απ' τις φωνές.
Το πρόσωπό σου θα ματώσει απ' τις σφαίρες
μα δε θα κάνεις ούτε βήμα πίσω.
Κάθε κραυγή σου θα 'ναι μια πετριά
στα τζάμια των πολεμοκάπηλων.
Κάθε χειρονομία σου θα 'ναι
για να γκρεμίζει την αδικία.
Δεν πρέπει ούτε στιγμή να υποχωρήσεις,
ούτε στιγμή να ξεχαστείς.
Είναι σκληρές οι μέρες που ζούμε.
Μια στιγμή αν ξεχαστείς,
αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται
στη δίνη του πολέμου,
έτσι και σταματήσεις
για μια στιγμή να ονειρευτείς,
εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα
θα γίνουν στάχτη απ' τις φωτιές.
Δεν έχεις καιρό, δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος.
Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.
Θα πρέπει να μπορείς να θυσιάζεις
ένα οποιοδήποτε πρωινό.
Αν θέλεις να λέγεις άνθρωπος
θα πρέπει να μπορείς να στέκεσαι
μπρος στα ντουφέκια!

Τάσος Λειβαδίτης

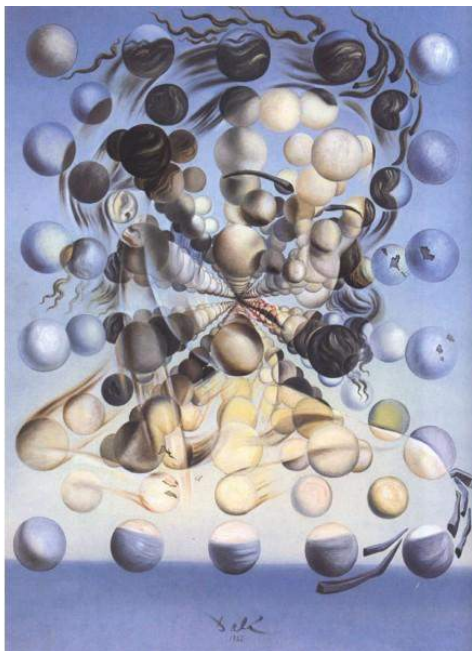

SENSATION

Par les soirs bleus d'ete, j'irai dans les sentiers,
Picote par les bles, fouler l'herbe menue :
Reveur, j'en sentirai la fraicheur a mes pieds.
Je laisserai le vent baigner ma tete nue.

Je ne parlerai pas, je ne penserai rien :
Mais l'amour infini me montera dans l'ame,
Et j'irai loin, bien loin, comme un bohémien,
Par la Nature, – heureux comme avec une femme.

Arthur Rimbaud, Poesies, mars 1870

A Bord de l' "ASPASIA"

Ταξίδευες κυνηγημένη από τη μοίρα σου
για την κατάλευκη μα πένθημη Ελβετία ,
πάντα στο deck, σε μιά σαίζ-λόγκ πεσμένη, κάτωχρη
απ' την γνωστή και θλιβερότατην αιτία.

Πάντοτε ανήσυχα οι δικοί σου σε τριγύριζαν,
μα εσύ κοιτάζοντας τα μάκρη αδιαφορούσες.
Σ' ό,τι σου λεγαν πικρογέλαγες, γιατί ένιωθες
πώς για τη χώρα του θανάτου οδοιπορούσες.

Κάποια βραδιά, που από το Στρόπμπολι περνούσαμε,
είπες σε κάποιον γελαστή, σε τόνο αστείου:
'Πώς μοιάζει τ'άρρωστο κορμί μου, καθώς καίγεται,
με την κορφή τη φλεγόμενη του ηφαιστείου!'

'Υστερα σ' είδα στη Μαρσίλια σαν εχάθηκες
μέσα στο θόρυβο χωρίς να στρέψεις πίσω.
Κ' εγώ, που την υγρή έκταση αγάπησα,
λέω: πώς εσένα θα μπορούσα ν' αγαπήσω.

Νίκος Καββαδίας

“Δεν πιστεύω στην αγάπη την παντοτινή,
μήτε στην φιλία που λένε ότι μας συνοδεύει μέχρι τον θάνατό μας.
Δεν πιστεύω στις υποσχέσεις που κρύβουν τα λόγια των ανθρώπων.
Ούτε στα σχέδια που κάνουν κάποιοι αγκαλιασμένοι.
Πιστεύω στην αυθεντικότητα των συναισθημάτων σε πρώτο χρόνο.
Στην χαρά, την λύπη, το γέλιο, την πίκρα, το δάκρυ, τον πόνο, τον έρωτα!
Ναι, στον Έρωτα...
Πιστεύω μοναχά στον έρωτα!
Στον στιγμιαίο, τον δίχως λογική έρωτα...
Αυτόν που δεν κρατεί παρά μόνο όσο δύο ανάσες και δυο ένοχα βλέμματα.
Στον έρωτα που, δίχως λόγο σε μια στιγμή,
μας ανεβάζει εκεί που η φαντασία μας τρόμαζε να φτάσει
και την επόμενη μας γκρεμίζει πιο κάτω
κι απ’ όσο στους ιδρωμένους εφιάλτες μας πιστεύαμε ότι υπάρχει!
Σε αυτόν τον έρωτα τον κυκλοθυμικό, που τόσο μου μοιάζει,
μπορώ να χαθώ, να βυθιστώ και να πνιγώ.
Να ισοπεδωθώ μέσα σε αυτόν!
Δίχως ερμηνείες κι αναλύσεις.
Είναι η αποδοχή της τέχνης του να είσαι αυτοκαταστροφικός.
Καταθλιπτικός. Όχι από ανάγκη. Από πεποίθηση!”

Κ.Δημουλά

Χρυσή μου αγάπη, αν ήξερες
τι μέλι είσαι για μένα...
Τα μπουμπουκάκια τα όμορφα,
τα μοσχομυρισμένα.
Και τα αγεράκια που φυσούν
Σα λιποθυμισμένα,
δεν έχουνε το βάλσαμο
που 'χεις εσύ για μένα...

Της λίμνης τ' αφρολούλουδο
και του γιαλού η γαλήνη.
Η σμύρνα, το ροδόσταμο
που αργοσταλάει και σβήνει.
Κι οι ροδωνιές, κι η ολόδροση
του κήπου ανθόπλημμύρα,
των δυο χειλιών σου των γλυκών
δεν στάζουνε τα μύρα...!!!

Πάω στην τρισέρημη αμμουδιά
και - μόνη τί να κάμω;
Χαράζω κύκλους απαλούς
Στο μουσκεμένον άμμο...
Σαν αγεράκι χάνονται στο κύμα
Απάνω - απάνω
Και απόμεινα στην ερημιά
Μονάχη... Τί να κάμω!!!

Τώρα το ετοιμοθάνατο
βαλσαμωμένο αγέρι,
γλυκά τραγούδια θλιβερά
ν' αναστενάξει ξέρει...
Αλήθεια! Ξέρει πιο γλυκά
να τραγουδάει από μένα!
Εγώ δεν ξέρω πιο γλυκά
μα ξέρω πιο θλιμμένα.

Ναπολέον Λαπαθιώτης

Δείξε εσύ πως πρώτα είσαι ο άρχοντας
κι ο εξουσιαστής
του θυμού σου, της βουλής σου, της ψυχής σου
γίνε δουλευτής.
Σβήσε κάθε σου ξεχώρισμα,
ρίχτ' το δαχτυλίδι σου αρραβώνα
στο κανάλι του λαού.

Κι από σας κανείς δεν την ορίζει
κι από σας κανείς δεν την κρατεί
την ακέρια την Δικιοσύνη
και την ακομμάτιαστη Αρετή.
Γιατί σέρνουν όργητες και μίση
Πάντα εσάς ΔΕΞΑ κι εσάς ΖΕΡΒΑ
και μαζί ένας τόπος εδώ κάτω
δεν σας παίρνει
κι αν σας δίνανε τ'απέραντα,
θα τα γύρευε ο καθένας σας
δικά του.

Γύφτε λαέ, άκου με - το πρωτόσταλτο είμαι
από την πλάση που θά'ρθεί
κι ύστερα κι από ποιούς καιρούς και χρόνια πόσα.

Ποιός είναι αυτός που πύργους χτίζει στον αέρα
με την φωνή του κράχτη και μοιράζει μας
βασιλικά τα κάστρα και άπρεπων ελπίδων
ίσκιους μπροστά στα μάτια σας σαλεύει?
Είμαστ' εμείς οι απάτριδοι κι οι αγιάτρευτοι·
γιούχα και πάντα γιούχα των πατρίδων!

Είμαστ' εμείς οι αθάνατοι απολίτιστοι·
κι οι Πολιτείες λημέρια των ακάθαρτων,
κι οι Πολιτείες ταμπούρια των κιοτήδων·
στη στρουγγα λυσομόνημα και φαγωμός
λύκων, σκυλιών, προβάτων και τσοπάνηδων.
Γιούχα και πάλε γιούχα των πατρίδων!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ (Από τον Δωδεκάλογο του Γύφτου)

Θεατρίνοι

Στήνουμε θέατρα και τα χαλούμε
όπου βρεθούμε κι όπου σταθούμε
στήνουμε θέατρα και σκηνικά,
αλλά η μοίρα μας πάντα νικά.
Και τα σαρώνει και μας σαρώνει
τους θεατρίνους, το θεατρώνη
υποβολέα και μουσικούς
στους πέντε ανέμους τους βιαστικούς.

Σάρκες, λινάτσες, πέπλα, στολίδια,
στίχους, συστήματα και τα φτιασίδια
φτερά και πούπουλα και τις κραυγές
και τα λιογέρματα και τις χαρές
ριγμένα ανάκατα μαζί μ' εμάς
πες μου πού πάμε; πες μου πού πας;
Κοίτα τα νεύρα μας γυμνά στο δέρμα
σαν τις λουρίδες ονάγρου ή ζέβρα

Γυμνά κι ανάερα, στεγνά στην κάψα
πότε μας γέννησαν; πότε μας θάψαν!
Και τεντωμένα σαν τις χορδές
κάποιας κιθάρας. Ξύπνα και δεξ
και την καρδιά μας σαν το σφουγγάρι,
στο δρόμο σέρνεται και στο παζάρι
πίνει το αίμα και τη χολή
και του τετράρχη και του ληστή.

Γιώργος Σεφέρης

Μετά την ήττα (απόσπασμα)

Ύστερα από την πανωλεθρία των Αθηναίων
στους Αιγός ποταμούς
και λίγο αργότερα
μετά την τελική μας ήττα
Πάνε πια οι ελεύθερες κουβέντες

πάει πια κι η Περίκλεια αίγλη
Ήρθε βαριά σιωπή στην αγορά
κι η ασυδοσία των τριάντα τυράννων

Τα πάντα γίνονταν ερήμην μας
και τα πιο δικά μας
χωρίς την δυνατότητα μιας έστω τυπικής
διαμαρτυρίας
Στη φωτιά τα χαρτιά και τα βιβλία
Κι η τιμή της πατρίδας στα σκουπίδια

Γιάννης Ρίτσος
(1/5/1909 - 11/11/1990)

Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά

Ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά έστω και για μια μέρα
ας τον δώσουμε να παίξουν σαν ένα πολύχρωμο μπαλόνι
να παίξουν τραγουδώντας ανάμεσα στ' αστέρια
ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά
σαν ένα τεράστιο μήλο, σαν ψίχα ολόξεστου ψωμιού
να χορτάσουν μια μέρα τουλάχιστον
ας δώσουμε τον κόσμο στα παιδιά
να μάθει έστω και για μια μέρα ο κόσμος τη φιλία
τα παιδιά θα πάρουν απ' τα χέρια μας τον κόσμο
θα φυτέψουν αθάνατα δέντρα.

Ναζίμ Χικμέτ

Τα καλοτάξιδα πουλιά
χτίσαν το Μάρτη μια φωλιά
στο περιβόλι το παλιό,
είχαν τον άνεμο σκολειό

Μα με τ' Απρίλη τη χαρά
καινούργια βγάλανε φτερά
κι είδανε πέρα απ'το βουνό
του μισεμού τον ουρανό

Δε μου φτάνει αυτός ο κήπος
δε μου φτάνει τούτη η γη,
της καρδιάς μου ο κάθε χτύπος
είναι κι άλλη μια πηγή
που γυρεύει να 'βρει ακόμα
το καινούργιο της το χώμα.....

Μάνος Χατζιδάκις, «Μυθολογία»

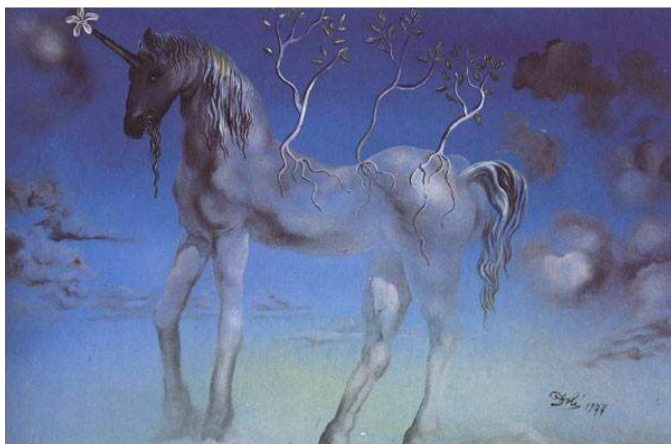
Βράδυ

Τα παιδάκια που παίζουν στ' ανοιξιάτικο δέιλι
 μια ιαχή μακρυσμένη --
τ' αεράκι που λόγια με των ρόδων τα χείλη
 ψιθυρίζει και μένει,

τ' ανοιχτά παραθύρια που ανασαίνουν την ώρα,
 η αδειανή κάμαρά μου,
ένα τραίνο που θα 'ρχεται από μια άγνωστη χώρα,
 τα χαμένα όνειρά μου,

οι καμπάνες που σβήνουν, και το βράδυ που πέφτει
 ολοένα στην πόλη,
στων ανθρώπων την όψη, στ' ουρανού τον καθρέφτη,
 στη ζωή μου τώρα όλη...

Κώστας Καρυωτάκης,
Ελεγεία και Σάτιρες (1928)

Ερωτόκριτος (στίχοι 285-300)

Αρχή ήτονε πολλά μικρή κι άφαντη δίχως άλλο,
μα το μικρό με τον Καιρόν εγίνηκε μεγάλο.
Ελόγιασα να τη θωρώ, κι ως τη θωριά να σώσω,
και μετά κείνη να περνώ, και να μηδέν ξαπλώσω.
Κι αγάλια-αγάλια η Πεθυμιά μ' ήβανεν εις τα βάθη,
κ' ήκαμε ρίζες και κλαδιά, κλώνους και φύλλα κι ά'θη.
Και πλήθυνε την Πεθυμιάν το κουζουλό μου αμμάτι,
κ' ήρχιζεν κ' εστρατάριζεν, κ' εσιγανοπορπάτει.
Το σιγανό, με τον Καιρόν, προθυμερόν εγίνη,
κ' ήβανε ο Έρωτας κρουφά τα ξύλα στο καμίνι.
Κι ωσάν από μικρόν αβγό πουλί μικρόν εβγαίνει,
τρεμουλιασμένο κι άφαντο, και με Καιρόν πληθαίνει,
κάνει κορμί, κάνει φτερά, κάθ' ώρα μεγαλώνει,
και πορπατεί, χαμοπετά, φτερούγια του ξαπλώνει,
κι απ' άφαντο κι από μικρό, που'τον όντεν εφάνη,
κορμί, φτερά, και δύναμη, και μεγαλότη κάνει-
ο ίδιο εγίνη κ' εις εμέ, στην άπραγή μου νιότη

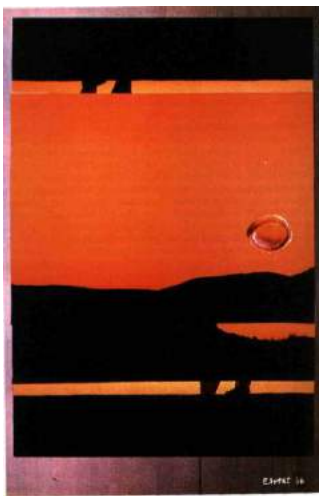
Βιτζέντζος Κορνάρος

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2013

Πάντα εσύ τ' αστεράκι και πάντα εγώ τό σκοτεινό πλεούμενο
Πάντα εσύ τό λιμάνι κι εγώ τό φανάρι τό δεξιά
Τό βρεγμένο μουράγιο και η λάμψη επάνω στά κουπιά

Ψηλά στό σπίτι μέ τίς κληματίδες
Τά δετά τριαντάφυλλα, και τό νερό πού κρυώνει
Πάντα εσύ τό πέτρινο άγαλμα και πάντα εγώ η σκιά πού μεγαλώνει
Τό γερό παντζούρι εσύ, ο αέρας πού τό ανοίγει εγώ
Επειδή σ' αγαπώ και σ' αγαπώ
Πάντα
Εσύ τό νόμισμα και εγώ η λατρεία πού τό
Εξαργυρώνει..

Όλα τα κυπαρίσσια δείχνουνε μεσάνυχτα.
Όλα τα δάχτυλα σιωπή.
Έξω απο τ' ανοιχτό παράθυρο του ονείρου,
σιγά σιγά ξετυλίγεται η εξομολόγηση,
Και σα θωριά λοξοδρομάει προς τ' άστρα! ..

Οδυσσέας Ελύτης

Le Vallon

Mon cœur, lassé de tout, même de l'espérance,
N'ira plus de ses vœux importuner le sort ;
Prêtez-moi seulement, vallon de mon enfance,
Un asile d'un jour pour attendre la mort.
Voici l'étroit sentier de l'obscur vallée :
Du flanc des coteaux pendent des bois épais
Qui, courbant sur mon front leur ombre entremêlée,
Me couvrent tout entier de silence et de paix.
Là, deux ruisseaux, cachés sous des ponts de verdure,
Tracent en serpentant les contours du vallon ;
Ils mêlent un moment leur onde et leur murmure,
Et non loin de leur source ils se perdent sans nom.
La source de mes jours comme eux s'est écoulée ;
Elle a passé sans bruit, sans nom et sans retour ;
Mais leur onde est limpide, et mon âme troublée
N'aura pas réfléchi les clartés d'un beau jour.
La fraîcheur de leurs lits, l'ombre qui les couronne,
M'enchaînent tout le jour sur les bords des ruisseaux ;
Comme un enfant bercé par un chant monotone,
Mon âme s'assoupit au murmure des eaux.

Alphonse de Lamartine, *Méditations poétiques*, V

Claude Monet

Μεταρσίωση

Το πνεύμα μου,
σαν ουρανός, σαν ωκεανός, σαν θάλασσα,
λύνεται απόψε στο άπειρο
χωρίς να βρίσκει αναπαμό.
Τις ζώνες γύρω του έσπασε και ανατινάζεται θερμό
το πνεύμα μου
σαν ουρανός, σαν ωκεανός, σαν θάλασσα.
Σαν γαλαξίας απέραντος
το σύμπαν σέρνω στο χορό.
Ήλιο τον ήλιο γκρέμισα,
θόλο το θόλο χάλασα,
κι είμαι σαν μιαν απέραντη, πλατιά γαλάζια θάλασσα,
που οι στενοί πάνω μου ουρανοί δε μου σκεπάζουν το νερό.

Γιάννης Σταύρου

Το νησί

Όλος ο κόσμος είναι ένα νησί
πού έχει γύρω του θάλασσα.
Όταν ξημερώνοντας κάθεσαι σ' ένα λιβάδι
καί κοιτάζεις, νομίζεις πώς μέσα σου είναι
πού ανατέλλει ο ήλιος καί πώς
άντικρύ σου ό όρίζοντας είναι ό καθρέφτης του.

Νικηφόρου Βρεττάκου

Η ρίζα μένει.
Ο καμένος σταυρός πετάει φύλλα
Πολύς ουρανός, πολλή καρδιά, δε λείπει τίποτα.
Γιατί οι γιορτές μας δεν τέλειωσαν , αδέλφια μου.

Οι πιο καλές γιορτές μας αρχίζουν πάντοτε αύριο.
Άντε , λοιπόν, ετοίμασε για όλα την καρδιά σου.
Σ' αυτόν το δρόμο δεν υπάρχουν λιποτάχτες.
Σ' αυτόν το δρόμο δεν πεθαίνει κανένας.

**Γιάννη Ρίτσου, *Ανυπότακτη Πολιτεία,*
απόσπασμα.**

Pablo Picasso

Αγάπη, αγάπη,
δε μου 'χεις φέρει εμένα
μήτ' ένα ψίχουλο φωτός για να δειπνήσω...

Για σένα, αγάπη, ετοίμασα τα πάντα
κι αν έμαθα να τραγουδώ τόσο γλυκά
ήταν γιατί στην ίδια τη φωνή μου
ζητούσα νά 'βρω τα ίχνη των βημάτων σου
ζητούσα να φιλήσω
μονάχα και τη σκόνη του ίσκιου σου
ω αγάπη...

Γιάννης Ρίτσος

Αὐτὸ τὸ ἀστέρι εἶναι γιὰ ὅλους μας

Θά 'θελα νὰ φωνάξω τ' ὄνομά σου, ἀγάπη,
μ' ὅλη μου τὴν δύναμη.
Νὰ τ' ἀκούσουν οἱ χτίστες ἀπ' τὶς σκαλωσιὲς
καὶ νὰ φιλιῶνται μὲ τὸν ἥλιο,
νὰ τὸ μάθουν στὰ καράβια οἱ θερμαστὲς
καὶ ν' ἀνασάνουν ὅλα τὰ τριαντάφυλλα,
νὰ τ' ἀκούσει ἡ ἀνοιξὴ καὶ νὰ ῥχεται πρὸ γρήγορα,
νὰ τὸ μάθουν τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ μὴν φοβοῦνται τὸ σκοτάδι,
νὰ τὸ λένε τὰ καλάμια στὶς ἀκροποταμιές,
τὰ τρυγόνια πάνω στοὺς φράχτες,
νὰ τ' ἀκούσουν οἱ πρωτεύουσες τοῦ κόσμου
καὶ νὰ τὸ ξαναποῦνε μ' ὅλες τὶς καμπάνες τους,
νὰ τὸ κουβεντιάσουνε τὰ βράδια οἱ πλύστρες
χαϊδεύοντας τὰ πρησμένα χέρια τους.

Νὰ τὸ φωνάξω τόσο δυνατὰ
ποὺ νὰ μὴν ξανακοιμηθεῖ κανένα ὄνειρο στὸν κόσμο,
καμιὰ ἐλπίδα πιά νὰ μὴν πεθάνει.

Νὰ τ' ἀκούσει ὁ χρόνος καὶ νὰ μὴν σ' ἀγγίξει, ἀγάπη μου, ποτέ.

Τάσος Λειβαδίτης

Paul Cezanne

Quand on n'a que l'amour

Quand on a que l'amour
A s'offrir en partage
Au jour du grand voyage
Qu'est notre grand amour

Quand on a que l'amour
Pour vivre nos promesses
Sans nulle autre richesses
Que d'y croire toujours

Quand on a que l'amour
Pour unique raison
Pour unique chanson
Et unique secours

Quand on a que l'amour
A s'offrir en prière
Pour les maux de la terre
En simple troubadour

Quand on a que l'amour
Pour tracer un chemin
Et forcer le destin
A chaque carrefour

Alors sans avoir rien
Que la force d'aimer
Nous aurons dans nos mains
Amis, le monde entier....

Quand on a que l'amour
Mon amour toi et moi
Pour qu'éclate de joie
Chaque heure et chaque jour

Quand on a que l'amour
Pour meubler de merveilles
Et couvrir de soleil
La laideur des faubourgs

Quand on a que l'amour
Pour habiller matin
Pauvres et malandrins
Aux manteaux de velours

Quand on a que l'amour
A offrir à ceux-là
Dont l'unique combat
Et de chercher le jour

Quand on a que l'amour
Pour parler aux canons
Et rien qu'une chanson
Pour convaincre un tambour

Jacques Brel

**Henri
Matisse**

Και ο αγαπημένος μου, μπροστά στους άλλους άνδρες,
Σαν τη μηλιά τη ξέχωρη απ' όλα τ' άλλα δένδρα.
Στον ίσκιο του να κάθομαι ποθώ
Κι απ' τα γλυκά του φρούτα να χορταίνω.

Στο καπηλειό με έσυρε
Κι η αγάπη το λάβαρο κατοχής του επάνω μου
Σκέπασε με με μπουμπούκια,
Ζωντάνεψε με με μήλα
Γιατί καίγομαι από έρωτα.
Το αριστερό του χέρι προσκεφάλι μου
Το δεξί του μπράτσο μ' αγκαλιάζει,
Θυγατέρες της Ιερουσαλήμ, ορκιστείτε μου
Στις γαζέλες και στα ελάφια του αγρού,
Μην βιάσετε την αγάπη, μέχρι να ωριμάσει.
Η φωνή του αγαπημένου μου: Μα νάτος που ξαγνάντεψε!
Πηδώντας πάνω απ' τα βουνά, ροβόλησε απ' τους λόφους
Σαν τη γαζέλα η αγάπη μου, σαν τ' άγριο ελάφι,
Πίσω απ' το φράχτη κάθεται και κρυφobλέπει
Από παράθυρα κλειστά και από στενά πατζούρια

Ο αγαπημένος μου με καλεί:
Σήκω καλή μου, ομορφούλα μου
Εκείνα
Γιατί ο χειμώνας τέλειωσε
Βροχές περάσανε και πάνε
Λουλούδιασαν όλοι οι αγροί,
Τραγούδια στον αέρα
Απ' τα τρυγόνια τα γλυκόλαλα
Ηχούν σ' όλο τον κάμπο.
Έδεσε η συκιά καρπό
Καινούργια άγουρα φρούτα,
Τ' αμπέλια μπουμπουκιάσανε σκορπάνε τ' άρωμά τους
Σήκω καλή μου, Ω! ομορφούλα μου...

"Άσμα Ασμάτων", Σολομώντος

Alessandro
Botticelli

...

Τι να μου κάμει η σταλαγματιά που λάμπει στο μέτωπο σου;

Το ξέρω πάνω στα χείλια σου έγραψε ο κεραυνός τ' όνομα του
Το ξέρω μέσα στα μάτια σου έχτισε ένας αητός τη φωλιά του
Μα εδώ στην όχτη την υγρή μόνο ένας δρόμος υπάρχει
Μόνο ένας δρόμος απατηλός και πρέπει να τον περάσεις

Πρέπει στο αίμα να βουτηχτείς πριν ο καιρός σε προφτάσει
Και να διαβείς αντίπερα να ξαναβρείς τους συντρόφους σου
Άνθη πουλιά ελάφια
Να βρείς μιαν άλλη θάλασσα μιαν άλλη απαλοσύνη...

...

Νίκος Γκάτσος, "Αμοργός"

Wassily Kandinsky

Τείχη

Χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδώ
μεγάλα κ' υψηλά τριγύρω μου έκτισαν τείχη.

Και κάθομαι και απελπίζομαι τώρα εδώ.
Αλλο δεν σκέπτομαι: τον νουν μου τρώγει αυτή η τύχη·

διότι πράγματα πολλά έξω να κάμω είχαν.
Α όταν έκτιζαν τα τείχη πώς να μην προσέξω.

Αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχον.
Ανεπαισθήτως μ' έκλεισαν από τον κόσμον έξω.

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης (1896)

Ηρακλής Παρχαρίδης

Murailles

Sans égard, sans pitié, sans scrupules
autour de moi ils ont dressé de hautes murailles.

Et, enfermé dans mon désespoir,
je vis dans l'obsession de cette torture;

car j'avais beaucoup à faire dehors.
Comment, me suis-je laissé piéger?

Mais rien ne m'a alerté. Sans bruit.
les maçons m'ont muré hors du monde.

C. P. Cavafis,

“Cavafis, pourquoi ?”, Poèmes traduits par François Sommaripas

Walls

Without consideration, without pity, without shame
they have built great and high walls around me.

And now I sit here and despair.
I think of nothing else: this fate gnaws at my mind;

for I had many things to do outside.
Ah why did I not pay attention when they were building the walls.

But I never heard any noise or sound of builders.
Imperceptibly they shut me from the outside world.

Constantine P. Cavafy (1896)

Θάνατοι

*Είναι άνθρωποι που την κακήν ώρα
την έχουν μέσα τους.*

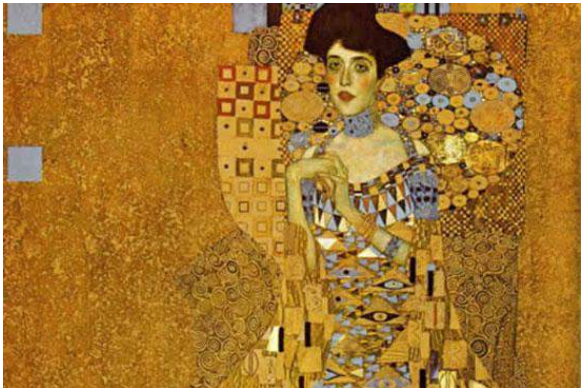
Χεράκια που κρατώντας τα τριαντάφυλλα
κι απ' τη χαρά ζεστά των φιλημάτων,
χεράκια που κρατώντας τα τριαντάφυλλα
χτυπήσατε τις πόρτες των θανάτων·

ματάκια μου που κάτι το εδιψάσατε
και διψασμένα εμείνατε ποτήρια,
ματάκια μου που κάτι το εδιψάσατε
κι εμείνατε κλεισμένα παραθύρια·

ω, που' χατε πολλά να ειπείτε, στόματα,
κι ο λόγος σας edιάλεξε για τάφο,
ω, που' χατε πολλά να ειπείτε, στόματα,
και τον καημό δεν είπατε που γράφω·

μάτια, χεράκια, στόματα, ιστορήστε μου
τον πόνο κάποιας ώρας, κάποιου τόπου
μάτια, χεράκια, στόματα, ιστορήστε μου
τον Πόνο των Πραγμάτων και του Ανθρώπου.

**Κώστας Καρυωτάκης, *Ο πόνος του ανθρώπου και των
πραγμάτων*(1919)**

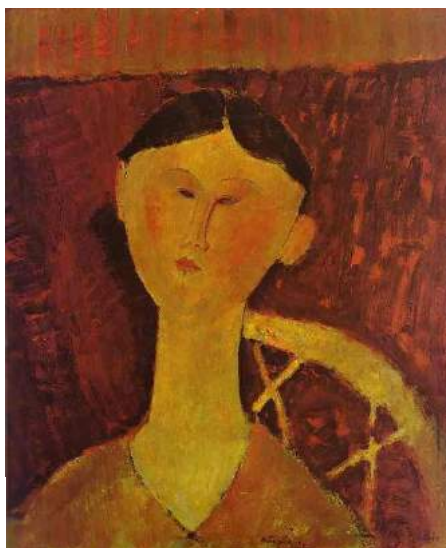

Gustave Klimmt

Λατρεύω την αγάπη
γιατί με κάνει να σκέφτομαι.

Λατρεύω τη σκέψη
γιατί με οδηγεί στην πράξη.

Λατρεύω την πράξη
γιατί με κάνει ελεύθερο να σκέφτομαι και ν' αγαπώ....

**Amedeo
Modigliani**

Δεν είναι το τραγούδι μου απλοϊκό κι ευχάριστο σαν το τενεκεδένιο
σήμα μιας πολιτικής παράταξης ή ενός αθλητικού συλλόγου.

Δεν κολακεύει τις συνήθειές σας ούτε και διασκεδάζει την αμηχανία
σας, την οικογενειακή σας πλήξη ή την ερωτική σας ανεπάρκεια.

Δεν είναι το τραγούδι μου μονόφωνη αρτηρία ούτε μια πολυφωνική
και λαϊκή υστερία.

Είναι μια μυστική πηγή, μια στάση πρόπευσα και ηθική απέναντι
στα ψεύδη του καιρού μας, ένα παιχνίδι ευφάνταστο μ'
απρόβλεπτους κανόνες, μια μελωδία απρόσμενη που γίνεται δική
σας, δεμένη αδιάσπαστα με άφθαρτες λέξεις ποιητικές και
ξαναγεννημένες...

Μάνος Χατζιδάκις

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2012

ΨΥΧΗ

Συνείδηση φανέρωμα συγκίνησης
Περιπαίζεις την ύπαρξη
Οι αγάπες του χρόνου
Συχνάζουν τα τοπία σου
Τρέμεις στα φύλλα του είναι
Γεμίζεις το σύμπαν
Δεν ξέρεις φυγή
Ποθείς ταξίδια
Στις πλάτες σου φτερουγίζει ο κόσμος
Φως σε λούζει ο ήλιος

Paul Gauguin

ΜΟΛΙΣ ΠΕΘΑΝΕΙ

Μόλις πεθάνει
Η αγάπη
Θέλει σιωπή μεγάλη
Για να 'βρει στην άκρη του πόνου
Την περίφημη λίμνη
Τη λήθη.

Γιώργος Σαραντάρης

Νοσταλγία

*Μεσ' από το βάθος των καλών καιρών
οι αγάπες μας πικρά μάς χαιρετάνε.*

Δεν αγαπάς και δε θυμάσαι, λες.
κι αν φούσκωσαν τα στήθη κι αν δακρύξεις
που δεν μπορείς να κλάψεις όπως πρώτα,
δεν αγαπάς και δεν θυμάσαι, ας κλαις.

Ξάφνου θα ιδείς δυο μάτια γαλανά
-- πόσος καιρός! -- τα χάιδεψες μια νύχτα·
και σα ν' ακούς εντός σου να σαλεύει
μια συφορά παλιά και να ξυπνά.

Θα στήσουνε μακάβριο το χορό
οι θύμησες στα περασμένα γύρω·
και θ' ανθίσει στο βλέφαρο σαν τότε
και θα πέσει το δάκρυ σου πικρό.

Τα μάτια που κρεμούν -- ήλιοι χλωμοί --
το φως στο χιόνι της καρδιάς και λιώνει,
οι αγάπες που σαλεύουν πεθαμένες
οι πρώτοι ξανά που άναψαν καημοί...

Κώστας Καριωτάκης, *Ο πόνος του ανθρώπου και των πραγμάτων* (1919)

Paul Gauguin

Φυγή

Δεν ήταν άλλη η αγάπη μας
έφευγε ξαναγύριζε και μας έφερνε
ένα χαμηλωμένο βλέφαρο πολύ μακρινό
ένα χαμόγελο μαρμαρωμένο, χαμένο
μέσα στο πρωινό χορτάρι
ένα παράξενο κοχύλι πού δοκίμαζε
να το εξηγήσει επίμονα η ψυχή μας.

Η αγάπη μας δεν ήταν άλλη ψηλαφούσε
σιγά μέσα στα πράγματα πού μας τριγύριζαν
να εξηγήσει γιατί δε θέλουμε να πεθάνουμε
με τόσο πάθος.

Κι αν κρατηθήκαμε από λαγόνια κι αν αγκαλιάσαμε
μ' όλη τη δύναμή μας άλλους αυχένες
κι αν σμίξαμε την ανάσα μας με την ανάσα
εκείνου του ανθρώπου
κι αν κλείσαμε τα μάτια μας, δεν ήταν άλλη
μονάχα αυτός ο βαθύτερος καημός να κρατηθούμε
μέσα στη φυγή.

Γιώργος Σεφέρης

Paul Gauguin

Μήπως αν δεν έμπαινε στη μέση
το λεγόμενον “αίσθημα”
και η λεγόμενη “ηθική”,
θα μπορούσε τότε μόνον
να είναι ο έρως τέλειος
και απλός και εύκολος,
επ’ άπειρον πανήδονος
και απολύτως παντοδύναμος
– όλο χαρά (μόνο χαρά),
όλο γλύκα (μόνο γλύκα),
χωρίς απαγορεύσεις,
στερήσεις, πικρίες,
διάφορα “μούπες-σούπα”
και άλλα αηδή και ακατανόητα,
όπως η αποκλειστικότητας,
η εντός του γάμου αγνότητας
και όλη η σχετική με αυτόν
απέραντη όσο και μάταια
ηθικολογία και φιλολογία;

Ανδρέας Εμπειρίκος, «Ο Μέγας Ανατολικός»

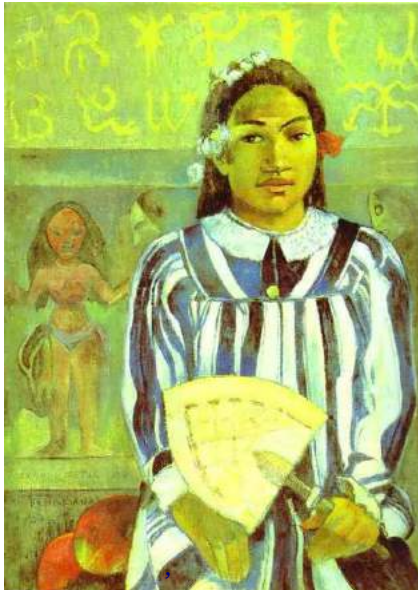

Paul Gauguin

ΓΡΑΜΜΑ

Ὁ ταχυδρόμος,
σέρνοντας στὰ βήματά του τὴν ἐλπίδα μου
μοῦ ἔφερε καὶ σήμερα ἓνα φάκελο
μὲ τὴ σιωπὴ σου.
Τὸ ὄνομά μου γραμμένο ἀπ' ἔξω μὲ λήθη.
Ἡ διεύθυνσή μου ἓνας ἀνύπαρκτος δρόμος.
Ὅμως ὁ ταχυδρόμος
τὸν βρῆκε ἀποσυρμένο στὴ μορφὴ μου,
κοιτώντας τὰ παράθυρα ποὺ ἔσκυβαν μαζί μου,
διαβάζοντας τὰ χέρια μου
ποὺ ἔπλαθαν κιόλας μιὰ ἀπάντηση.
Θὰ τὸν ἀνοίξω μὲ τὴν καρτερία μου
καὶ θὰ ξεσηκώσω μὲ τὴ μελαγχολία μου
τ' ἄγραφά σου.
Κι αὔριο θὰ σοῦ ἀπαντήσω
στέλνοντάς σου μιὰ φωτογραφία μου.
Στὸ πέτο θὰ ἔχω σπασμένα τριφύλλια,
στὸ στιῆθος σκαμμένο
τὸ μενταγιὸν τῆς συντριβῆς.
Καὶ στ' αὐτιά μου θὰ κρεμάσω-συλλογίσου-
τὴ σιωπὴ σου.

Κικὴ Δημουλά

Paul Gauguin

LES FEUILLES MORTES

Oh, je voudrais tant que tu te souviennes,
Des jours heureux quand nous étions amis,
Dans ce temps là, la vie était plus belle,
Et le soleil plus brûlant qu'aujourd'hui.
Les feuilles mortes se ramassent à la pelle,
Tu vois je n'ai pas oublié.
Les feuilles mortes se ramassent à la pelle,
Les souvenirs et les regrets aussi,
Et le vent du nord les emporte,
Dans la nuit froide de l'oubli.
Tu vois, je n'ai pas oublié,
La chanson que tu me chantais...

C'est une chanson, qui nous ressemble,
Toi qui m'aimais, moi qui t'aimais.
Nous vivions, tous les deux ensemble,
Toi qui m'aimais, moi qui t'aimais.
Et la vie sépare ceux qui s'aiment,
Tout doucement, sans faire de bruit.
Et la mer efface sur le sable,
Les pas des amants désunis.
Nous vivions, tous les deux ensemble,
Toi qui m'aimais, moi qui t'aimais.
Et la vie sépare ceux qui s'aiment,
Tout doucement, sans faire de bruit.
Et la mer efface sur le sable,
Les pas des amants désunis...

Les feuilles mortes se ramassent à la pelle,
Les souvenirs et les regrets aussi
Mais mon amour silencieux et fidèle
Sourit toujours et remercie la vie
Je t'aimais tant, tu étais si jolie,
Comment veux-tu que je t'oublie ?
En ce temps-là, la vie était plus belle
Et le soleil plus brûlant qu'aujourd'hui
Tu étais ma plus douce amie
Mais je n'ai que faire des regrets
Et la chanson que tu chantais
Toujours, toujours je l'entendrai !

Paul Gauguin

Jacques Prévert

Μπορώ να γεμίσω το χώρο μου. να γεμίσω το χρόνο μου
αλλά τίποτα δεν μπορεί να γεμίσει αυτό το κενό στην καρδιά μου
Σάρα Κέιν, Ψύχωση

Όμως έτσι μπορέσατε να ζήσετε αυτόν τον έρωτα με τον μόνο τρόπο
που ήταν δυνατός για σας, χάνοντάς τον πριν ακόμα γεννηθεί.
Μαργκερίτ Ντυράς, Η αρρώστια του θανάτου

Έτσι θα δούμε ξεκάθαρα πια, πόσο συχνά
με τα αμφίβολα πράγματα κανείς τη ζωή πέρασε
Και πόσο άδικα γι' αυτά πολλές φορές στέναξε.
Πετράρχης, Σονέτα

Τα πάθη για τον άνθρωπο είναι όπως ο άνεμος για τα ιστιοφόρα.
Παρόλο που μπορεί να τον καταστρέψουν, δε μπορεί να προχωρήσει
χωρίς αυτά.
Βολταίρος

Κάθε παρέλαση είναι ένα δημόσια εκτεθειμένο ψέμα...
Ουμπέρτο Έκο

Καθώς περνούν τα χρόνια πληθαίνουν οι κριτές που σε
καταδικάζουν.
Γιώργος Σεφέρης

Ένας δειλός είναι ανίκανος να δείξει αγάπη. Αυτό είναι προνόμιο
των γενναίων.
Γκάντι

Είμαι, σιωπηλοί μου φίλοι, αυτός που ξέρει πως άλλη τιμωρία από
τη λήθη δεν υπάρχει! Είμαι κάποιος που δεν είναι κανείς, εκείνος
που στον πόλεμο δεν έπιασε σπαθί. Είμαι αντίλαλος, λήθη, τίποτα.
J.L. Borges

Δεν ακούεται ούτ' ένα κύμα εις την έρμη ακρογιαλιά,
Λες και η θάλασσα κοιμάται μες της γης την αγκαλιά.
Διονύσιος Σολωμός, Γαλήνη

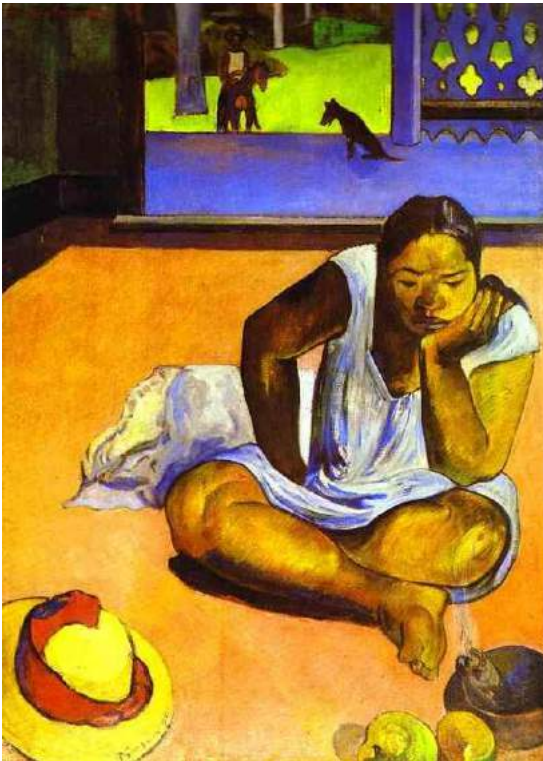
Φαίνεται πια πως τίποτα – τίποτα δεν μας σώζει...
Κάισαρ Εμμανουήλ

Η νοσταλγία για βαρβαρότητα είναι η τελευταία λέξη κάθε
πολιτισμού.
Εμίλ Σιοράν

Το ποίημα της μοναξιάς

Δεν ξέρουν τίποτε.
Όσοι δεν έζησαν μονάχοι,
δεν ξέρουν πώς παγώνει η σιωπή,
πώς είναι ν' ανοίγεις κουβέντα
ολομόναχος, να βγαίνεις
στον καθρέφτη αργά τη νύχτα,
διψασμένος για... ψυχές.
Δεν ξέρουν τίποτε.

Ορχάν Βελή Κανίκ

Paul Gauguin

Το αμύγδαλο του κόσμου

κι εσύ πικρέ που το 'βαλες γινάτι
να βρεις να κόψεις λέει το αμύγδαλο του κόσμου
και σου απόμεινε το χέρι
γράφοντας κάτι ποιήματα
λευκά στη μαύρη τη σελίδα επάνου

ποιος ποτέ κατάλαβε
τα δειλινά που τ' άντεχες μην και δακρύσεις;
υπάρχει ένας προδότης μέσα σου
που η ώρα του θα 'ρθει να τιμωρηθεί

Οδυσσέας Ελύτης

Paul Gauguin

Το αηδόνι και το γεράκι

Άκουσε γεράκι , το καημένο τ' αηδόνι.
Η ζωή μου είναι στην εξουσία σου,
όπως και το πέταγμά μας αυτό μέσα στα σύννεφα,
όπου δε θα φτάσει ποτέ.

Αλλά άκουσέ με:

Από τις μυστικές πηγές της Φύσης
ερχόταν μια ήπια πνοή
και συναντούσε μιαν άλλη εξίσου ήπια
μέσα στο στήθος μου.

Αυτή η πνοή γινόταν τραγούδι,
όπως και το φύλλωμα του δέντρου
που με φιλοξενούσε.....

αλλά τη στιγμή εκείνη,
από απρόσμενο βάθος,
ετοιμάζονταν ν' αναβρύσουν από μένα
τραγούδια θλίψης
για ένα ρόδο που το μάδησε ο αέρας

Δ.Σολωμός, Το αηδόνι και το γεράκι, (απόσπασμα)

Paul Gauguin

Επήγα

Δεν εδεσμεύθηκα. Τελείως αφέθηκα κ' επήγα.
Στες απολαύσεις, που μισό πραγματικές,
μισό γυρνάμενες μες στο μυαλό μου ήσαν,
επήγα μες στην φωτισμένη νύχτα.
Κ' ήπια από δυνατά κρασιά, καθώς
που πίνουν οι ανδρείοι της ηδονής.

Κ. Π. Καβάφης (1913)

Je m'en suis allé

J'ai ignoré toute entrave. Je m'en suis allé.
Je suis parti vers la nuit illuminée
aux jouissances moitié réelles,
moitié issues de mon imagination.
Et j'ai bu des vins forts, tels
que n'en boivent que ceux
qui ne craignent pas la volupté.

C. P. Cavafis,
***“Cavafis, pourquoi ?”*, Poèmes traduits par François Sommaripas**

Paul Gauguin

I Went

I didn't restrain myself. I gave in completely and went,
went to those pleasures that were half real,
half wrought by my own mind,
went into the brilliant night
and drank strong wine,
the way the champions of pleasure drink.

Constantine P. Cavafy

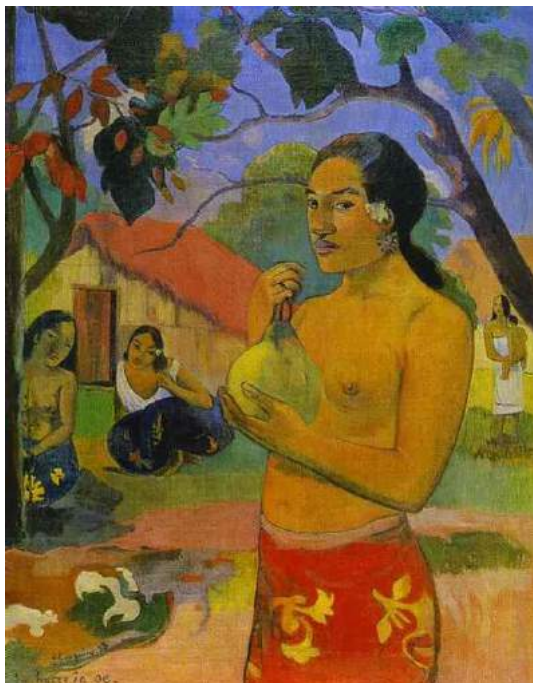
Γράμμα

Να ζήσετε τη ζωή σας με τρέλλα, να ζήσετε παράλογα, να σκοτώσετε τη λογική πούνε ο φονιάς της χαράς και της ζωής, να τολμήσετε να κάνετε τα δύσκολα, τα μεγάλα, τα σημαντικά, ν' ακολουθήσετε τα δύσβατα μονοπάτια, ν' αφήσετε να θρονιαστεί στη καρδιά σας για πάντα η άνοιξη και το χαμόγελο στα χείλη, ν' αγαπήσετε με πάθος και να καείτε από τη φλόγα της αγάπης σας, να κάνετε τον πόνο, τη χαρά, τη κάθε σας στιγμή τραγούδι κι όταν έρθη η ώρα η στερνή να πεθάνετε όχι από πλήξι, αλλά από ειλικρίνεια όπως ο φίλος τζιτζικας, που τόσο ωραία τα έλεγε μα μεις τα παίρναμε για γκρίνια.....

Αυτό είναι το γράμμα μου στον κόσμο που ποτέ δεν έγραψε σε μένα.

Με αγάπη

Μαρία Πολυδούρη

Paul Gauguin

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2011

Wassily Kandinsky

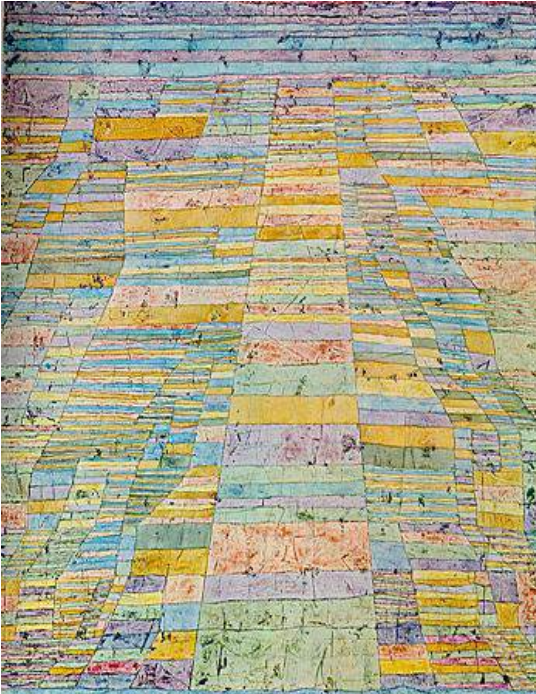
Μέτρια, κι όλα μέτρια και μέτρια παντού.
Κ' οι αγάπες μου κ' οι πόθοι μου, κι' ότι η καρδιά μου ανειώνει
Κ' η φαντασία της ψυχής, και το είδωλο του νου
Καί ο έρωτας της ομορφιάς και του παντοτινού,
με σφίγγουν όλα μέτρια, το μέτριο με παγώνει.

Γιώργος Σεφέρης

Ο Πόνος

Γιατί ο πόνος, ο απέραντος ανθρώπινος πόνος,
σ' ανασηκώνει πάνω από τον εαυτό σου,
ως την παραίτηση και την τρέλλα και την προφητεία
και τη μοίρα – κι ακόμα ψηλότερα, ως τη δικαιοσύνη.
Και μυρμηδίζεις όλος από μνήμες και πράξεις κι οράματα
και βλέπεις κύματα – κύματα τις γενιές νάρχονται
από το βάθος του χρόνου κι αιώνια να πλένουν
τον κόσμο. Κι οι ρόγες των δακτύλων σου φουσκώνουν
και πονάνε σαν τις ετοιμόγεννες κοιλιές. Και τότε
καταλαβαίνεις τους πόνους του απείρου όταν
κοιλοπονούσε τον κόσμο! Και τους πόνους της γης
για να γεννήσει ένα στάχυ. Ή τους πόνους ολόκληρης
της αιωνιότητας, για να γεννηθεί κάποτε ένα τραγούδι!...

Τάσος Λειβαδίτης

Κ' ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΩΡΑΙΑ...

Κ' ήταν μια νύχτα ωραία και στη ματιά σου
και στα τραγούδια σου. Ήτανε γλυκιά
μια νύχτα στα τραγούδια τα παληά σου
γεμάτη αστέρια, νύχτα ξωτικιά.

Η μόνη αγάπη μέσ' στη μοναξιά σου,
τόσο όμορφη, τόσο υποβλητικιά,
έγινε πάθος μέσα στην καρδιά σου,
μέσ' στην καρδιά σου την ερημικιά.

Αχ, τα παληά τραγούδια σου που κλαίγαν
Κ' ήτανε τόσο ανείπωτα γλυκά
και τόκρυβαν σεμνά και δεν το λέγαν.

Αχ, τα παληά σου τα τραγούδια πούνε
θλιμμένα σαν αγάπης μυστικά,
σαν άνθη δακρυσμένα που σιωπούνε.

MARIA ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ

Pierre-Auguste Renoir

Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα...

Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα
είδα το βράδυ αυτό.
Κάποια χρυσή, λεπτότατη
στους δρόμους ευωδιά.
Και στην καρδιά
αιφνίδια καλοσύνη.

Στα χέρια το παλτό,
στ' ανεστραμμένο πρόσωπο η σελήνη.
Ηλεκτρισμένη από φιλήματα
θα 'λεγες την ατμόσφαιρα.
Η σκέψις, τα ποιήματα,
βάρος περιττό.

Έχω κάτι σπασμένα φτερά.
Δεν ξέρω καν γιατί μας ήρθε
το καλοκαίρι αυτό.
Για ποιον ανέλπιστα χαρά,
για ποιες αγάπες
για ποιο ταξίδι ονειρευτό.

Κ. Καρυωτάκης

Henri Matisse

Επιθυμίες

Σαν σώματα ωραία νεκρών που δεν εγέρασαν
και τάκλεισαν, με δάκρυα, σε μανσωλείο λαμπρό,
με ρόδα στο κεφάλι και στα πόδια γιασεμιά --
έτσ' οι επιθυμίες μοιάζουν που επέρασαν
χωρίς να εκπληρωθούν· χωρίς ν' αξιωθεί καμιά
της ηδονής μια νύχτα, ή ένα πρωί της φεγγερό.

Κ. Π. Καβάφης (1904)

Désirs

Tels les beaux corps de ceux qui morts jeunes
furent portés, en pleurs, en splendides mausolées,
la tête ornée de roses et les pieds de jasmin –
me semblent tous les désirs qui n'ont fait que passer
sans accomplissement, sans jamais connaître
une nuit de volupté, ni son matin radieux.

C. P. Cavafis,

“Cavafis, pourquoi?”, Poèmes traduits par François Sommaripas

Desires...

Like beautiful bodies which never grew old
tearfully sealed in a bright mausoleum,
at their heads roses and at their feet jasmine -
so look desires that grow cold unfulfilled,
forever denied even one night of pleasure,
or one of its light-filled mornings.

Constantine P. Cavafy

Jean Cocteau

ΚΡΙΣΗ

Κρίση την είπαν τη στιγμή
Σαν κοιμήθης πλάι μου με χάρη
Την ώρα που ξεχύθηκαν μ' ορμή
Χίλια πουλιά να σκίσουν το φεγγάρι

Κρίση την είπαν την πηγή
Πού πάνε τ' άστρα να λουστούν το βράδυ
Να πιούν νερό να χτενιστούν στη γη
Και να πλαγιάσουν στης αυλής μου το πηγάδι

Κρίση την είπαν την ορμή
Που φτιάχνει η αγάπη μέσα στο λιβάδι
Κ' η αναπνοή σου γίνεται στιγμή
Που μ' ακουμπά τ' αγέρι του Θεού σαν χάδι

Μάνος Χατζιδάκις, *Μυθολογία*, 'Υψιλον 1980

Pierre-Auguste Renoir

Αν...

Αν να κρατάς μπορείς το λογικό σου όταν γύρω σου όλοι
τό ‘χουνε χαμένο και ρίχνουνε γι’ αυτό το φταίξιμο σε σένα,
Αν να εμπιστεύεσαι μπορείς τον εαυτό σου, όταν για σένα
αμφιβάλλουν όλοι, αλλά να βρίσκεις ελαφρυντικά ακόμα και για την
αμφιβολία τους αυτή,
Αν να προσμένεις το μπορείς δίχως από την προσμονή ετούτη ν’
αποσταίνεις,
ή *Αν* και σε συκοφαντούν εσύ να μη βυθίζεσαι στο ψέμα,
ή *Αν* και σε μισούν το μίσος μέσα σου να μην αφήσεις να
φουντώνει,
κι ωστόσο να μην δείχνεσαι πάρα πολύ καλός κι ούτε με πάρα πολλή
σοφία να μιλάς,

Αν να ονειρεύεσαι μπορείς δίχως το όνειρο να κάνεις δάσκαλό σου,
Αν να στοχάζεσαι μπορείς δίχως να κάνεις το στοχασμό σκοπό σου,
Αν το μπορείς το Θρίαμβο και την Καταστροφή να αντικρίσεις
και σε αυτούς τους δυο αγύρτες όμοια να φερθείς,
Αν να ακούς αντέχεις την αλήθεια που εσύ είχες ειπωμένη
από πανούργους νοθευμένη ώστε παγίδα για τους άμυαλους να γίνει,
ή να θεωρείς όλα αυτά οπού ‘χεις της ζωή σου αφιερώσει,
τσακισμένα,
και πάλι ν’ αρχινάς να τα στυλώνεις με εργαλεία φαγωμένα,

Αν να στοιβάζεις το μπορείς σ’ ένα σωρό όλα εκείνα που ‘χεις
κερδισμένα. Και όλα να τα παίζεις κορόνα γράμματα μεμιάς, και να
χάσεις, και κείθε που έχεις ξεκινήσει πάλι ν’ αρχινήσεις κι ούτε
μπορείς καρδιά και νεύρα και μυώνες ν’ αναγκάσεις πάλι να σου
δουλέψουνε κι ας είναι από καιρό αφανισμένα, κι έτσι ολόρθος να
κρατιέσαι μόλο που τίποτα δεν έχει μέσα σου απομείνει εξόν από τη
θέληση που τους μηνά: «Βαστάτε!»

Αν να μιλάς μπορείς με το λαό κι ωστόσο να κρατάς την αρετή σου,
με βασιλιάδες όντας μη χάνοντας το απλό το φέρσιμό σου,
Αν μήτε εχθροί μήτε και φίλοι ακριβοί μπορούν να σε πληγώσουν,
Αν όλοι οι άνθρωποι σε λογαριάζουν, όμως πάρα πολύ κανένας,
Αν το μπορείς την ώρα που ο θυμός σου θέλει να ξεσπάσει να
κρατηθείς νηφάλιος και την γαλήνη σου την πρώτη να ξαναβρείς,
δικιά σου τότε θα ‘ναι η Γη κι όλα εκείνα που κατέχει, -και ό,τι
αζίζει πιο πολύ-

Άντρας σωστός τότε θε νά ‘σαι, γιε μου!

Το καθαρότερο πράγμα της δημιουργίας

Δεν ξέρω, μα δεν έμεινε καθόλου σκοτάδι.
Ο ήλιος χύθηκε μέσα μου από χίλιες πληγές.
Και τούτη τη λευκότητα που σε περιβάλλω
δε θα τη βρεις ούτε στις Άλπεις, γιατί αυτός ο αγέρας
στριφογυρνά ως εκεί ψηλά και το χιόνι λερώνεται.
Και στο λευκό τριαντάφυλλο βρίσκεις μια ιδέα σκόνης.
Το τέλειο θαύμα θα το βρείς μοναχά στον άνθρωπο:
λευκές εκτάσεις που ακτινοβολούν αληθινά
στο σύμπαν και υπερέχουν. Το πιο καθαρό
πράγμα λοιπόν της δημιουργίας δεν είναι το λυκοφώς,
ούτε ο ουρανός που καθρεφτίζεται μες στο ποτάμι, ούτε
ο ήλιος πάνω στης μηλιάς τ' άνθη. Είναι η αγάπη.

Νικηφόρος Βρεττάκος

Pablo Picasso

The purest thing in all creation

Somehow there's no more darkness left at all.
I've soaked up sunlight through a thousand wounds.
And now this whiteness that I cloak you in
you won't find even in the Alps: this wind
whirls also there on high and stains the snow.
Even white roses bear a hint of dust.
The ultimate miracle is in ourselves:
These white expanses genuinely aglow
Against the universe. The purest thing
In all creation then is not the twilight,
nor the sky when it's reflected in the river,
nor the sun on the apple blossoms. It is love.

Nikephoros Vrettakos

Δικό μου φως

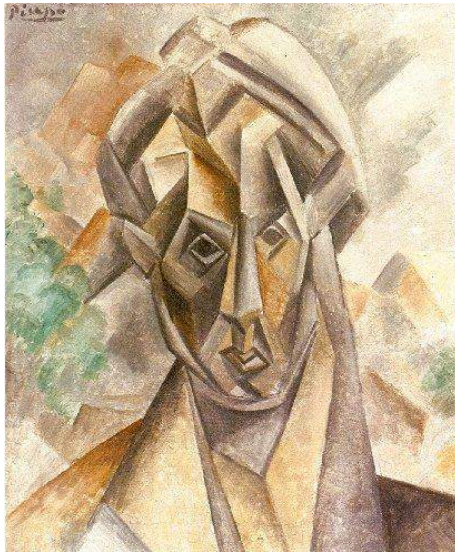
Μεσουρανίς η ολόφεγγη η Σελήνη
λαμποκοπά κι αστράφτει πέρα ως πέρα
το φως της μες στον έρημον αιθέρα
της νύχτας όλα τάλλα φώτα σβύνει.

Μα εκεί βαθιά που ροδοφέγγει η μέρα
όταν μικρή ζωή στη νύχτα μείνη,
έν' άστρο λίγο μα δικό του χύνει
φως τρέμιο από την άγνωστή του σφαίρα.

Κ' είπα: τέτοιο καλό μακριά 'πό μένα,
αφού κοντά σε μεγαλεία ξένα
ό,τι σιμώνει το δικό του χάνει,

Καλύτερα μακριά και μοναχός μου!
σε μια άγνωστη κρυφή γωνιά του κόσμου
λίγο μα και δικό μου φως με φτάνει.

Ιωάννης Γρυπάρης

Pablo Picasso

*Έτσι συχνά όταν μιλώ για τον ήλιο,
μπερδεύεται στη γλώσσα μου
ένα μεγάλο τριαντάφυλλο κατακόκκινο,
αλλά δεν μου είναι βολετό να σωπάσω.*

I.

Δεν ξέρω πια τη νύχτα φοβερή ανωνυμία θανάτου
Στο μυχό της ψυχής μου αράζει στόλος άστρων.
Έσπερε φρουρέ για να λάμπεις πλάι στο ουρανό
Αεράκι ενός νησιού που με ονειρεύεται
Ν' αναγγέλλω την αυγή από τα ψηλά μου Βράχια
Τα δυο μάτια μου αγκαλιά σε πλέουνε με το άστρο
Της σωστής μου καρδιάς: Δεν ξέρω πια τη νύχτα.

Δεν ξέρω πια ονόματα ενός κόσμου που μ' αρνιέται
Καθαρά διαβάζω τα όστρακα τα φύλλα τ' άστρα
Η έχτρα μου είναι περιττή στους δρόμους τ' ουρανού
Εξόν κι αν είναι τ' Όνειρο που με ξανακοιτάει
Με δάκρυα να διαβαίνω της αθανασίας την θάλασσα
Έσπερε κάτω απ' την καμπύλη της χρυσής φωτιάς σου
Τη νύχτα που είναι μόνο νύχτα δεν την ξέρω πια.

Οδυσσέας Ελύτης, *Ήλιος ο πρώτος* (απόσπασμα)

Κολάζ: Ο. Ελύτης

Μια νύχτα

Χτές τη νύχτα ο άνεμος φύσαγε τόσο δυνατά
που έλεγα πως θάρριχτε χάμω
τα χαρτονένια βράχια.
Κι όλη την ώρα μέσ' στα σκοτάδια τα ηλεκτρικά
φώτα
Εκαίγανε ωσάν καρδιές.
Απάνω στον τρίτο μου ύπνο ξύπνησα κοντά σε
μια λίμνη
Όπου έρχονταν και χύνονταν τα νερά δυο ποταμών.
Γύρω στο τραπέζι οι γυναίκες διαβάζανε.
Κι ο καλόγερος σιωπούσε χωμένος στη σκιά.
Αργά πέρασα το γεφύρι και στον πάτο των
σκοτεινών νερών
Είδα να περνούν αργά μεγάλα μαύρα ψάρια.
Ξαφνικά βρέθηκα μέσα σε μια πόλη μεγάλη
και τετράγωνη.
Όλα τα παράθυρα είτανε κλειστά, παντού
βασίλευε σιωπή.
Παντού βασίλευε στοχασμός.
Κι ο καλόγερος ξαναπέρασε από πλάγι μου.
Ανάμεσα απ' τις τρύπες του σάπιου ράσου του
είδα την καλλονή του σώματός του: χλωμό και
άσπρο σαν ένα άγαλμα του έρωτα.
Σαν εξύπνησα η ευτυχία κοιμόνταν ακόμα
κοντά μου.

1911-1913

Giorgio de Chirico

Ανέκδοτη μετάφραση: Νίκος Εγγονόπουλος

Νίκος Εγγονόπουλος

Le Pont Mirabeau

Sous le pont Mirabeau coule la Seine
Et nos amours
Faut-il qu'il m'en souvienne
La joie venait toujours après la peine

Vienne la nuit sonne l'heure
Les jours s'en vont je demeure

Les mains dans les mains restons face à face
Tandis que sous
Le pont de nos bras passe
Des éternels regards l'onde si lasse

Vienne la nuit sonne l'heure
Les jours s'en vont je demeure

L'amour s'en va comme cette eau courante
L'amour s'en va
Comme la vie est lente
Et comme l'Espérance est violente

Vienne la nuit sonne l'heure
Les jours s'en vont je demeure

Passent les jours et passent les semaines
Ni temps passé
Ni les amours reviennent
Sous le pont Mirabeau coule la Seine

Vienne la nuit sonne l'heure
Les jours s'en vont je demeure

Guillaume Apollinaire (1880 - 1918), *Alcools* (1913)

L'abondance

Στου Στράτου, Αθήνα-Σέριφος 2010

Περιττός θάνατος
δεν είναι και ο έρωτας;
Ναι, αλλά του είναι απαραίτητο να ζήσει
την αναγκαία αθανασία του ονείρου.

Κική Δημουλά

ΕΡΩΣ ΑΝΙΚΑΤΕ ΜΑΧΑΝ,
ΕΡΩΣ, ΟΣ ΕΝ ΚΤΗΜΑΣΙ ΠΙΠΤΕΙΣ,
ΟΣ ΕΝ ΜΑΛΑΚΑΙΣ ΠΑΡΕΙΑΙΣ ΝΕΑΝΙΔΟΣ ΕΝΝΥΧΕΥΕΙΣ,
ΦΟΙΤΑΣ Δ' ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΟΣ ΕΝ Τ' ΑΓΡΟΝΟΜΟΙΣ ΑΥΛΑΙΣ
ΚΑΙ Σ' ΟΥΤ ΑΘΑΝΑΤΩΝ ΦΥΞΙΜΟΣ ΟΥΔΕΙΣ
ΟΥΘ' ΑΜΕΡΙΩΝ ΣΕ Γ' ΑΝΘΡΩΠΩΝ.
Ο Δ' ΕΧΩΝ ΜΕΜΗΝΕΝ.

Έρωτα, που δε γονάτισες ποτέ στον πόλεμο,
Έρωτα, που ορμάς και γεμίζεις την πλάση,
που στ' απαλά τα μάγουλα
της κόρης νυχτερεύεις,
που σεργιανάς τις θάλασσες
και των ξωμάχων τα κατώφλια,
κανείς δε σου γλυτώνει
μηδέ θνητός
μηδέ αθάνατος.
Φωλιάζεις στο κορμί και το μανίζεις.

Σοφοκλής (496-406 π.Χ.), *Αντιγόνη* (Χορικό)
(μτφρ. Κ. Χ. Μύρης)

Ο τόπος μας είναι κλειστός, όλο βουνά
που έχουν σκεπή το χαμηλό ουρανό μέρα και νύχτα.
Δεν έχουμε ποτάμια, δεν έχουμε πηγάδια, δεν έχουμε πηγές,
μονάχα λίγες στέρνες, άδειες κι' αυτές, που ηχούν και που τις
προσκυνούμε.
Ήχος στεκάμενος, κούφιος, ίδιος με τη μοναξιά μας,
ίδιος με την αγάπη μας, ίδιος με τα σώματά μας.
Μας φαίνεται παράξενο που κάποτε μπορέσαμε να χτίσουμε
τα σπίτια, τα καλύβια και τις στάνες μας.
Κι οι γάμοι μας, τα δροσερά στεφάνια και τα δάχτυλα,
γίνονται αινίγματα ανεξήγητα για τη ψυχή μας.
Πώς γεννήθηκαν, πώς δυναμώσανε τα παιδιά μας;

Ο τόπος μας είναι κλειστός. Τον κλείνουν
οι δυο μαύρες Συμπληγάδες. Στα λιμάνια
την Κυριακή σαν κατεβούμε ν' ανασάνουμε,
βλέπουμε να φωτίζονται στο ηλιόγερμα
σπασμένα ξύλα από ταξίδια που δεν τέλειωσαν,
σώματα που δεν ξέρουν πια πώς ν' αγαπήσουν.

Γιώργος Σεφέρης, *Μοθιστόρημα*

Demain, dès l'aube...

Demain, dès l'aube, à l'heure où blanchit la campagne,
Je partirai. Vois-tu, je sais que tu m'attends.
J'irai par la forêt, j'irai par la montagne.
Je ne puis demeurer loin de toi plus longtemps.

Je marcherai les yeux fixés sur mes pensées,
Sans rien voir au dehors, sans entendre aucun bruit,
Seul, inconnu, le dos courbé, les mains croisées,
Triste, et le jour pour moi sera comme la nuit.

Je ne regarderai ni l'or du soir qui tombe,
Ni les voiles au loin descendant vers Harfleur,
Et quand j'arriverai, je mettrai sur ta tombe
Un bouquet de houx vert et de bruyère en fleur.

Victor HUGO (1802-1885)

Όσο μπορείς

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις παίζοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κ' εκθέτοντάς την,
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μιά ξένη φορτική.

Κ. Π. Καβάφης

«Ο Καβάφης αντλεί τις εικόνες της ποίησής του απ' την παρακμή. Εκεί, όταν οι στόχοι δεν υπάρχουν για να δραστηριοποιήσουν συλλογικά ή είναι τόσο ευτελείς που εξατομικεύονται στο έπαρκο, ο άνθρωπος είναι γυμνός μπροστά στο νόημα της ζωής του. Εκεί είναι υποχρεωμένος να πλάσει το νόημα αυτό *«εν φαντασία και λόγω»*. Αν φυσικά έχει κάποια επίγνωση, αλλιώς *«έξω, ουδέν ακούουν...»*. Έτσι φτάσαμε στην υπεραπλούστευση ότι ο Καβάφης είναι ένας ποιητής για τους λίγους, ο εκλεκτικός υμνωδός της

παρακμής. Η υπεραπλούστευση είναι ένα είδος ανακρίβειας. Απέναντι στην κοινωνία του, ο αστός αυτός ανατέμνει εκεί που άλλοι, επίδοξοι αστοί αυτοί, προγραμματίζουν. Είναι μια φωνή που δεν κραυγάζει συνθήματα, δεν εξηγεί στα πλήθη, αλλά μιλάει σαν ίσος προς ίσον. Σε μας απόκειται να συμπεράνουμε. Γλώσσα ασυνήθιστη, άρα ερμητική. Όπως η κοινωνία μας του μεσοπολέμου, που, θρεμμένη και τραυματισμένη από ένα εθνικό όραμα, δεν μπορούσε να αντιληφθεί την ανησυχία του Καβάφη απέναντι στο φαινόμενο ενός παγκόσμιου Πολιτισμού που βάραινε την εποχή του και εξακολουθεί να βαραίνει τη δική μας. Θα μπορούσε να διερωτηθεί κανείς τι εννοούσε ο Καβάφης όταν έγραφε ότι ο πολιτισμός μας εμποδίζει να επιστρέψουμε *«σε βίον αρχέγονον»*. Με αρχέγονον εννοούσε άραγε τη φυσική ζωή, όπως την αντιλαμβάνεται ο Ζαν-Ζακ Ρουσώ, εννοούσε μιαν ατομική ζωή χωρίς κοινωνικούς συμβιβασμούς ή μια ζωή απαλλαγμένη απ' το βάρος της πολιτιστικής φλυαρίας που διαμορφώθηκε μαζί με τους κοινωνικούς θεσμούς και επικάθησε επάνω τους έτσι που οι λέξεις να μην έχουν πια την πρώτη σημασία τους; Οπωσδήποτε, το τελευταίο αυτό πρέπει να τον αφορούσε και ως ποιητή».

Φραγκίσκος Σομμαρίπας
Καβάφης Κ. Μια άλλη υπόθεση..., Εξάντας 1990

Douces figures poignardées
 MIA Chères lèvres fleuries
 YETTE MAREYE
 ANNIE et toi MARIE
 où êtes-
 vous ô
 jeunes filles
 MAIS
 près d'un
 jet d'eau qui
 pleure et qui prie
 cette colombe s'extasie

Tous les souvenirs de légèreté ? Où sont Raynal Billy Dalize
 O mes amis partis en guerre mélancolisent
 Jaillissent vers le firmament Dont les noms se dans une église
 Et vos regards en l'eau dormant Comme des pas qui s'engagea
 Meurent mélancolique ment Où est Creminiz sont-ils morts déjà
 Où sont-ils Braque et Max Jacob Peut-être mon âme est pleine
 Derain aux yeux gris comme l'aube De souvenirs De souvenirs
 Le jet d'eau pleure sur ma peine

CEUX QUI SONT PARTIS A LA GUERRE AU NORD SE BATTENT MAINTENANT
 Le soir tombe O sanglante mer
 Jardins où saigne abondamment le laurier rose fleur guerrière

Guillaume Apollinaire, *Calligrammes* (1918)

Η Μαρίνα των βράχων

Εχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη - Μα που γύριζες;
Ολημερίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και της θάλασσας
Αετοφόρος άνεμος γύμνωσε τους λόφους
Γύμνωσε την επιθυμία σου ως το κόκαλο
Κι οι κόρες των ματιών σου πήρανε τη σκυτάλη της Χίμαιρας
Ριγώνοντας μ' αφρό τη θύμηση!

...

- Μα που γύριζες;
Ολονυχτίς τη σκληρή ρέμβη της πέτρας και της θάλασσας
Σού 'λεγα να μετράς μέσ' στο γδυτό νερό τις φωτεινές του μέρες
Ανάσκελη να χαίρεσαι την αυγή των πραγμάτων
Ή πάλι να γυρνάς κίτρινους κάμπους
Μ' ένα τριφύλλι φως στο στήθος σου ηρωίδα ιάμβου.

Εχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη
Κι ένα φόρεμα κόκκινο σαν το αίμα
Βαθιά μέσ' στο χρυσάφι του καλοκαιριού
Και τ' άρωμα των γυακίνθων - Μα που γύριζες;

Κατεβαίνοντας προς τους γιαλούς τους κόλπους με τα βότσαλα
Ήταν εκεί ένα κρύο αρμυρό θαλασσόχορτο
Μα πιο βαθιά ένα ανθρώπινο αίσθημα που μάτωνε
Κι άνοιγες μ' έκπληξη τα χέρια σου λέγοντας τ' όνομα του
Ανεβαίνοντας ανάλαφρα ως τη διαύγεια των βυθών
Οπου σελάγισε ο δικός σου ο αστερίας.

Ακουσε, ο λόγος είναι των στερνών η φρόνηση
Κι ο χρόνος γλύπτης των ανθρώπων παράφορος
Κι ο ήλιος στέκεται από πάνω του θηρίο ελπίδας
Κι εσύ πιο κοντά του σφίγγεις έναν έρωτα
Έχοντας μια πικρή γεύση τρικυμίας στα χείλη.

...

Στυλωμένη στους βράχους δίχως χτες και αύριο,
Στους κινδύνους των βράχων με τη χτενισιά της θύελλας
Θ' αποχαιρετήσεις το αίνιγμά σου.

Οδυσσέας Ελύτης, *Άξιον Εστί*

[ΟΧΙ, ΔΕΝ ΕΧΩ ΔΑΚΡΥΑ...]

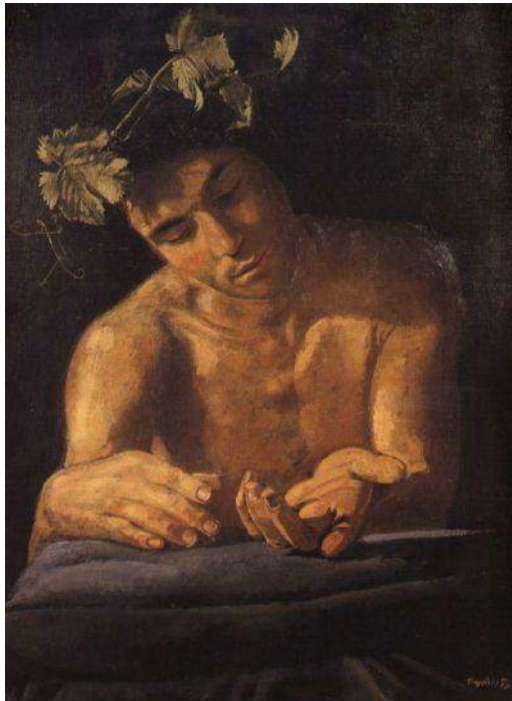
Όχι, δεν έχω δάκρια πια για σένα
ψεύτρα Νυχτιά, με τα διαμαντικά
και με τα μάτια σου τα ηλεκτρισμένα.

Στο κάλεσμά σου είμαι άφωνη σα μνήμα.
Και τα τραγούδια τα νοσταλγικά
κ' οι έρωτες μου σαν το κομμένο νήμα.

Άλλοτε πίστευα στην ομορφιά σου
κι' όλη καρδιά γινόμουν να πονή.
Κι' απ' τις αγάπες σου κι' απ' τα καρφιά σου.

Τώρα βλέπω με φρίκη να σιμώνης.
Με με χαϊδεύεις έτσι ταπεινή,
το μίσος μου μονάχα δυναμώνεις.

Μαρία Πολυδούρη

ΣΕ ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΗ

Φίλε, η καρδιά μου τώρα σα να εγέρασε.
Τελείωσεν η ζωή μου της Αθήνας,
που όμοια γλυκά και με το γλέντι επέρασε
και με την πίκρα κάποτε της πείνας.

Δε θα 'ρθω πια στον τόπο που η πατρίδα μου
τον έδωκε το γιόρτασμα της νιότης,
παρά περαστικός, με την ελπίδα μου,
με τ' όνειρο που εσβήστη, ταξιδιώτης.

Προσκυνητής θα πάω κατά το σπίτι σου
και θα μου πουν δεν ξέρουν τι εγίνης.
Μ' άλλον μαζί θα ιδώ την Αφροδίτη σου
κι άλλοι το σπίτι θα 'χουν της Ειρήνης.

Θα πάω προς την ταβέρνα, το σαμιώτικο
που επίναμε για να ξαναζητήσω.
Θα λείπεις, το κρασί τους θα 'ναι αλλιώτικο,
όμως εγώ θα πιω και θα μεθύσω.

Θ' ανέβω τραγουδώντας και τρεκλίζοντας
στο Ζάππειο που ετραβούσαμεν αντάμα.
Τριγύρω θα 'ναι ωραία πλατύς ο ορίζοντας,
και θα 'ναι το τραγούδι μου σαν κλάμα.

Κ. Καρυωτάκης

Το νησί

Μια φορά κι ένα καιρό, υπήρχε ένα νησί στο οποίο ζούσαν όλα τα συναισθήματα. Εκεί ζούσαν η Ευτυχία, η Λύπη, η Γνώση, η Αγάπη και όλα τα άλλα συναισθήματα. Μια μέρα έμαθαν ότι το νησί τους θα βούλιαζε και έτσι όλοι επισκεύασαν τις βάρκες τους και άρχισαν να φεύγουν. Η Αγάπη ήταν η μόνη που έμεινε πίσω. Ήθελε να αντέξει μέχρι τη τελευταία στιγμή. Όταν το νησί άρχισε να βυθίζεται, η Αγάπη αποφάσισε να ζητήσει βοήθεια.

Βλέπει τον Πλούτο που περνούσε με μια λαμπερή θαλαμηγό. Η Αγάπη τον ρωτάει: «Πλούτε, μπορείς να με πάρεις μαζί σου;», «Όχι, δεν μπορώ» απάντησε ο Πλούτος. «Έχω ασήμι και χρυσάφι στο σκάφος μου και δεν υπάρχει χώρος για σένα». Η Αγάπη τότε αποφάσισε να ζητήσει βοήθεια από την Αλαζονεία που επίσης περνούσε από μπροστά της σε ένα πανέμορφο σκάφος. «Σε παρακαλώ, βοήθησε με» είπε η Αγάπη. «Δεν μπορώ να σε βοηθήσω Αγάπη. Είσαι μούσκεμα και θα μου χαλάσεις το όμορφο σκάφος μου» της απάντησε η Αλαζονεία. Η Λύπη ήταν πιο πέρα και έτσι η Αγάπη αποφάσισε να ζητήσει από αυτή βοήθεια. «Λύπη, άφησέ με να έρθω μαζί σου». «Ω Αγάπη, είμαι τόσο λυπημένη που θέλω να μείνω μόνη μου» είπε η Λύπη. Η Ευτυχία πέρασε μπροστά από την Αγάπη, αλλά και αυτή δεν της έδωσε σημασία. Ήταν τόσο ευτυχισμένη, που ούτε καν άκουσε την Αγάπη να ζητά βοήθεια.

Ξαφνικά ακούστηκε μια φωνή: «Αγάπη, έλα προς τα εδώ! Θα σε πάρω εγώ μαζί μου!». Ήταν ένας πολύ ηλικιωμένος κύριος που η Αγάπη δεν γνώριζε, αλλά ήταν γεμάτη από τέτοια ευγνωμοσύνη, που ξέχασε να ρωτήσει το όνομά του. Όταν έφτασαν στην στεριά ο κύριος έφυγε και πήγε στο δρόμο του. Η Αγάπη γνωρίζοντας πόσα χρωστούσε στον κύριο που τη βοήθησε, ρώτησε την Γνώση: «Γνώση, ποιος με βοήθησε;». «Ο Χρόνος» της απάντησε η Γνώση. «Ο Χρόνος;» ρώτησε η Αγάπη. «Γιατί με βοήθησε ο Χρόνος;». Τότε η Γνώση χαμογέλασε και με βαθιά σοφία της είπε: «Μόνο ο Χρόνος μπορεί να καταλάβει πόσο μεγάλη σημασία έχει η Αγάπη».

Μάνος Χατζιδάκις

Στου Στράτου, Σέριφος 2009

Η ΚΟΡΗ ΠΟΥ 'ΦΕΡΝΕ Ο ΒΟΡΙΑΣ

Σε μεγάλη απόσταση μέσα στην ευωδιά του δυόσμου αναλογίστηκα
που πάω κι είπα για να μη μ' έχει του χεριού της η ερημιά
να βρω εκκλησάκι να 'χω να μιλήσω.

Η βοή απ' το πέλαγος μου 'τρώγε σαν την αίγα μαύρο σωθικό
και μου άφηνε άνοιγμα ολοένα πιο καλεστικό στις Ευτυχίες.
Όμως τιποτα κανείς.

Μόνο πύρωνε τριγύρω της αγριελιάς η μαντοσύνη.

Κι όλη στο μάκρος της αφρόσκονης έως ψηλά πάνω από το κεφάλι
μου η πλαγιά
χρησιμοποιούσε και σισύριζε με τρεμίσματα μωβ μυριάδες και
χερουβικά εντομάκια.
Ναι, ναι, συμφωνούσα, οι θάλασσες αυτές θα εκδικηθούνε.
Μια μέρα οι θάλασσες αυτές θα εκδικηθούνε.

Όπου απάνου κει από τον ερειπιώνα της αποσπασμένη φάνηκε
να κερδίζει σε ύψος κι όμορφη που δε γίνεται άλλο, μ' όλα τα
χούγια των πουλιών στο σείσιμό της, η κόρη που 'φερνε ο Βοριάς
κι εγώ περίμενα.

Κάθε οργιά πιο μπρος με το που απίθωνε στηθάκι να του αντισταθεί
ο αέρας κι από μια τρομοκρατημένη μέσα μου χαρά που ανέβαινε
ως το βλέφαρο να πεταρίσει

οι θυμοί κι οι τρέλες της πατρίδας!

Σπούσαν πίσω της αφάνες φως κι άφηναν μες στον ουρανό
κάτι σαν άπιαστα του Παραδείσου σήματα.

Πρόκανα μια στιγμή να δω μεγαλωμένη τη διχάλα των ποδιών
κι όλο το μέσα μέρος με το λίγο ακόμη σάλιο της θαλάσσης.
Ύστερα μου 'ρθε η μυρωδιά της όλο φρέσκο ψωμί
κι άγρια βουνίσια γιάμπολη.

Έσπρωξα τη μικρή ξύλινη πόρτα και άναψα κερί
Που μια ιδέα μου είχε γίνει αθάνατη.

Οδυσσέας Ελύτης, Το φωτόδεντρο

Ερωτικό κάλεσμα

Έλα κοντά μου , δεν είμαι η φωτιά.
Τις φωτιές τις σβήνουν τα ποτάμια.
Τις πνίγουν οι νεροποντές.
Τις κυνηγούν οι βοριάδες.
Δεν είμαι , δεν είμαι η φωτιά.

Έλα κοντά μου δεν είμαι άνεμος.
Τους άνεμους τους κόβουν τα βουνά.
Τους βουβαίνουν τα λιοπύρια.
Τους σαρώνουν οι κατακλυσμοί.
Δεν είμαι, δεν είμαι ο άνεμος.

Εγώ δεν είμαι παρά ένας στρατολάτης
ένας αποσταμένος περπατητής
που ακούμπησε στη ρίζα μιας ελιάς
ν' ακούσει το τραγούδι των γρύλων.
Κι αν θέλεις , έλα να τ' ακούσουμε μαζί.

Μενέλαος Λουντέμης, "Τα αντικλείδια", εκδ. Στιγμή

Claude Monet

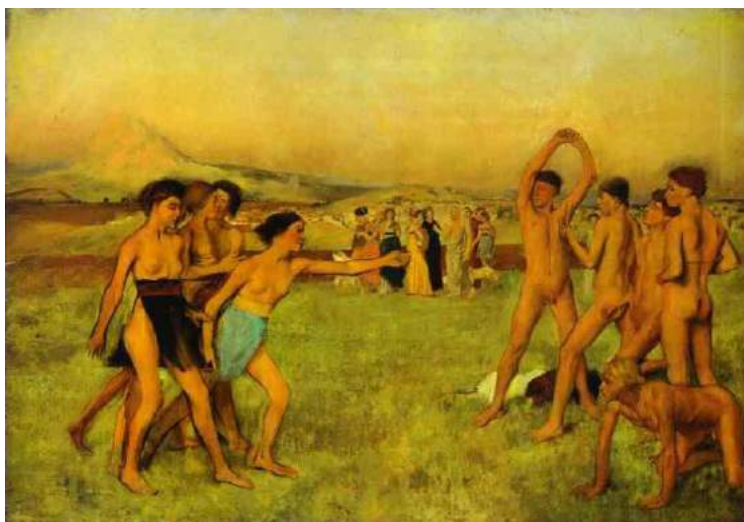
Γιατί βαθιά μου δόξασα

Γιατί βαθιά μου δόξασα και πίστεψα τη γη
και στη φυγή δεν άπλωσα τα μυστικά φτερά μου,
μα ολάκερον ερίζωσα το νου μου στη σιγή,
να που και πάλι αναπηδά στη δίψα μου η πηγή,
πηγή ζωής, χορευτική πηγή, πηγή χαρά μου...

Γιατί ποτέ δε λόγιασα το πότε και το πως,
μα εβύθισα τη σκέψη μου μέσα στην πάσα ώρα,
σα μέσα της να κρύβονταν ο αμέτρητος σκοπός,
να τώρα που, ή καλοκαιριά τριγύρα μου είτε μπόρα,
λάμπ' η στιγμή ολοστρόγγυλη στο νου μου σαν οπώρα,
βρέχει απ' τα βάθη τ' ουρανού και μέσα μου ο καρπός!...

Γιατί δεν είπα "εδώ η ζωή αρχίζει, εδώ τελειώνει..."
μα "αν ειν' η μέρα βροχερή, σέρνει πιο πλούσιο φως..."
μα κι ο σεισμός βαθύτερη τη χτίση θεμελιώνει,
τι ο ζωντανός παλμός της γης που πλάθει είναι κρυφός..."
να που, ο,τι στάθη εφήμερο, σα σύγνεφο αναλιώνει,
να που κι ο μέγας Θάνατος μου γένηκε αδελφός!...

Άγγελος Σικελιανός

Edgar Degas

Επέστρεφε

Επέστρεφε συχνά και παίρνε με,
αγαπημένη αίσθησις επέστρεφε και παίρνε με -
όταν ξυπνά του σώματος η μνήμη,
κ' επιθυμία παληά ξαναπερνά στο αίμα·
όταν τα χείλη και το δέρμα ενθυμούνται,
κ' αισθάνονται τα χέρια σαν ν' αγγίζουν πάλι.

Επέστρεφε συχνά και παίρνε με την νύχτα,
όταν τα χείλη και το δέρμα ενθυμούνται....

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης (1912)

Jean Cocteau

Return

Return often and take me,
beloved sensation, return and take me -
when the memory of the body awakens,
and an old desire runs again through the blood;
when the lips and the skin remember,
and the hands feel as if they touch again.

Return often and take me at night,
when the lips and the skin remember....

Constantine P. Cavafy (1912)

Reviens

Reviens souvent me prendre,
Sensation bien-aimée, reviens me prendre-
Quand la mémoire du corps se réveille,
Et qu'un désir ancien tressaille dans le sang;
Quand les lèvres et la peau se souviennent,
Et que les mains ont de nouveau l'impression de toucher.

Reviens souvent me prendre, la nuit,
à l'heure où les lèvres et la peau se souviennent....

C. P. Cavafis (1912), traduit par Dominique Grandmont

Πικραμένος αναχωρητής

Θα φύγω σε ψηλό βουνό, σε ριζιμιό λιθάρι
να στήσω το κρεβάτι μου κοντά στη νερομάνα
του κόσμου που βροντοχτυπούν οι χοντρές φλέβες του ήλιου,
ν' απλώσω εκεί την πίκρα μου, να λιώσει όπως το χιόνι.

Μην πιάνεσαι απ' τους ώμους μου και στριφογυρίζεις
άνεμε!

φεγγαράκι μου!

Καλέ μου!

Αυγερινέ μου!

Φέξε το ποροφάραγκο! Βοήθα ν' ανηφορήσω!
Φέρνω ζαλιά στις πλάτες μου τα χέρια των νεκρών!
Στη μια μεριά έχω τα όνειρα, στην άλλη τις ελπίδες!
Κι ανάμεσα στις δυο ζαλιές το ματωμένο στέφανο!

Μη με ρωτάς καλέ μου αϊτέ, μη με ξετάζεις ήλιε μου!
Ρίχτε στο δρόμο συννεφιά να μη γυρίσω πίσω!
Κοιτάχτηκα μες στο νερό, έκατσα και λογάριασα,
ζύγισα το καλό και το κακό του κόσμου. Κι αποφάσισα,
να γίνω το μικρότερο αδερφάκι των πουλιών!

Νικηφόρος Βρεττάκος

Wassily Kandinsky

El Greco

CHAPITRE VII

Comment les Romains ont enrichi leur langue.

Si les Romains (dira quelqu'un) n'ont vaqué à ce labeur de traduction, par quels moyens donc ont-ils pu ainsi enrichir leur langue, voire jusques à l'égaliser quasi à la grecque ? Imitant les meilleurs auteurs grecs, se transformant en eux, les dévorant, et après les avoir bien digérés, les convertissant en sang

et nourriture, se proposant, chacun selon son naturel et l'argument qu'il voulait élire, le meilleur auteur, dont ils observaient diligemment toutes les plus rares et exquis vertus, et icelles comme greffes, ainsi que j'ai dit devant, entaient et appliquaient à leur langue. Cela faisant (dis-je) les Romains ont bâti tous ces beaux écrits, que nous louons et admirons si fort : égalant ores quelqu'un d'iceux, ores le préférant aux Grecs. Et de ce que je dis font preuve Cicéron et Virgile, que volontiers et par honneur je nomme toujours en la langue latine, desquels comme l'un se fut entièrement adonné à l'imitation des Grecs, contrefit et exprima si au vif la copie de Platon, la véhémence de Démosthène et la joyeuse douceur d'Isocrate, que Molon Rhodien l'oyant quelquefois déclamer, s'écrivit qu'il emportait l'éloquence grecque à Rome. L'autre imita si bien Homère, Hésiode et Théocrite que depuis on a dit de lui que de ces trois il a surmonté l'un, égalé l'autre, et approché si près de l'autre que si la félicité des arguments qu'ils ont traités eût été pareille, la palme serait bien douteuse. Je vous demande donc, vous autres, qui ne vous employez qu'aux translations, si ces tant fameux auteurs se fussent amusés à traduire, eussent-ils élevé leur langue à l'excellence et hauteur où nous la voyons maintenant ? Ne pensez donc, quelque diligence et industrie que vous puissiez mettre en cet endroit, faire tant que notre langue, encore rampante à terre, puisse hausser la tête et s'élever sur pieds.

JOACHIM DU BELLAY,

Défense et Illustration de la Langue Française

I

Αυτά τα δέντρα δε βολεύονται με λιγότερο ουρανό, αυτές οι πέτρες δε βολεύονται κάτω απ' τα ξένα βήματα, αυτά τα πρόσωπα δε βολεύονται παρά μόνο στον ήλιο, αυτές οι καρδιές δε βολεύονται παρά μόνο στο δίκιο.

Ετούτο το τοπίο είναι σκληρό σαν τη σιωπή, σφίγγει στον κόρφο του τα πυρωμένα του λιθάρια, σφίγγει στο φως τις ορφανές ελιές του και τ' αμπέλια του, σφίγγει τα δόντια. Δεν υπάρχει νερό. Μονάχα φως. Ο δρόμος χάνεται στο φως κι ο ίσκιος της μάντρας είναι σίδηρο. Μαρμάρωσαν τα δέντρα, τα ποτάμια κ' οι φωνές μες στον ασβέστη του ήλιου. Η ρίζα σκοντάφτει στο μάρμαρο. Τα σκονισμένα σκοίνα. Το μουλάρι κι ο βράχος. Λαχανιάζουν. Δεν υπάρχει νερό. Όλοι διψάνε. Χρόνια τώρα. Όλοι μασάνε μια μπουκιά ουρανό πάνου απ' την πίκρα τους. Τα μάτια τους είναι κόκκινα απ' την αγρύπνια, μια βαθειά χαρακιά σφηνωμένη ανάμεσα στα φρύδια τους σαν ένα κυπαρίσσι ανάμεσα σε δυο βουνά το λιόγερμα.

Το χέρι τους είναι κολλημένο στο ντουφέκι, το ντουφέκι είναι συνέχεια του χεριού τους, το χέρι τους είναι συνέχεια της ψυχής τους, έχουν στα χείλια τους απάνου το θυμό κ' έχουνε τον καημό βαθιά-βαθιά στα μάτια τους σαν ένα αστέρι σε μια γούβα αλάτι.

Όταν σφίγγουν το χέρι, ο ήλιος είναι βέβαιος για τον κόσμο όταν χαμογελάνε, ένα μικρό χελιδόνι φεύγει μες απ' τ' άγρια γένια τους όταν κοιμούνται, δώδεκα άστρα πέφτουν απ' τις άδειες τσέπες τους όταν σκοτώνονται, η ζωή τραβάει την ανηφόρα με σημαίες και με ταμπούρλα.

Τόσα χρόνια όλοι πεινάνε, όλοι διψάνε, όλοι σκοτώνονται πολιορκημένοι από στεριά και θάλασσα, έφαγε η κάνα τα χωράφια τους κ' η αρμύρα πότισε τα σπίτια τους, ο αγέρας έριξε τις πόρτες τους και τις λίγες πασχαλιές της πλατείας, από τις τρύπες του πανωφοριού τους μπαινοβγαίνει ο θάνατος, η γλώσσα τους είναι στυφή σαν το κυπαρισσόμηλο, πέθαναν τα σκυλιά τους τυλιγμένα στον ίσκιο τους, η βροχή χτυπάει στα κόκαλά τους.

Πάνου στα καραούλια πετρωμένοι, καπνίζουν τη σβουνιά και τη νύχτα, βιγλίζοντας το μανιασμένο έλαγο όπου βούλιαξε το σπασμένο κατάρτι του φεγγαριού. Το ψωμί σώθηκε, τα βόλια σώθηκαν, γεμίζουν τώρα τα κανόνια τους μόνο με την καρδιά τους. Τόσα χρόνια πολιορκημένοι από στεριά και θάλασσα όλοι πεινάνε, όλοι σκοτώνονται και κανένας δεν πέθανε, πάνου στα καραούλια λάμπουν τα μάτια τους, μια μεγάλη σημαία, μια μεγάλη φωτιά κατακόκκινη και κάθε αυγή χιλιάδες περιστέρια φεύγουν απ' τα χέρια τους για τις τέσσερις πόρτες του ορίζοντα.

Γιάννης Ρίτσος, Ρωμιοσύνη

συλλογή I

συλλογίζομαι τους πατημένους δρόμους
ευθείες κύκλους ορθογώνιες κραυγές
το σπαραγμό της άλλης μέρας οιμωγές
κάτω απ' τα τείχη και βαθιά στους υπονόμους

συλλογίζομαι τα δάση που κοιμούνται
χίλια τρακόσια χρόνια πριν τις πυρκαγιές
τυφλοί χαμένοι μες στην Τροία τις σφαγές
σωρός προφήτες λησμονούν και λησμονούνται

συλλογίζομαι κλουβιά που μισανοίγουν
κι από το χάος μες στο Χάος οδηγούν
κορμιά και σώματα ζητώντας να ξεφύγουν
βουτάν στην Ύδρα τις πληγές που αιμορραγούν

Αντώνης Σφαλής, Αδημοσίευτο (1987)

<http://forapartida-trelos.blogspot.com>

Alberto Magnelli, *Exposion lyrique*

Το Ψωμί

Ένα τεράστιο καρβέλι,
μια πελώρια φραντζόλα ζεστό ψωμί,
είχε πέσει στο δρόμο από τον ουρανό,
ένα παιδί με πράσινο κοντό βρακάκι
και με μαχαίρι
έκοβε και μοίραζε στον κόσμο γύρω,
όμως και μια μικρή,
ένας μικρός άσπρος άγγελος,
κι αυτή
μ' ένα μαχαίρι έκοβε και μοίραζε
κομμάτια γνήσιο ουρανό
κι όλοι τώρα τρέχαν σ' αυτή,
λίγοι πηγαίναν στο ψωμί,
όλοι τρέχανε στον μικρόν άγγελο
που μοίραζε ουρανό!
Ας μην το κρύβουμε.
Διψάμε για ουρανό.

Μίλτος Σαχτούρης

Goya

*Si j' ai du gout, ce n' est gueres
Que pour la terre et les pierres.*
ARTHUR RIMBAUD

Θ'

Είναι παλιό το λιμάνι, δεν μπορώ πια να περιμένω
ούτε το φίλο που έφυγε στο νησί με τα πεύκα
ούτε το φίλο που έφυγε στο νησί με τα πλατάνια
ούτε το φίλο που έφυγε για τ' ανοιχτά.

Χαϊδεύω τα σκουριασμένα κανόνια, χαϊδεύω τα κουπιά
να ζωντανέψει το κορμί μου και ν' αποφασίσει.
Τα καραβόπανα δίνουν μόνο τη μυρωδιά
του αλατιού της άλλης τρικυμίας.

Αν το θέλησα να μείνω μόνος, γύρεψα
τη μοναξιά, δε γύρεψα μια τέτοια απαντοχή,
το κομμάτιασμα της ψυχής μου στον ορίζοντα,
αυτές τις γραμμές, αυτά τα χρώματα, αυτή τη σιγή.

Τ' άστρα της νύχτας με γυρίζουν στην προσδοκία
του Οδυσσέα για τους νεκρούς μες στ' ασφοδίλια.
Μες στ' ασφοδίλια σαν αράξαμε εδώ-πέρα θέλαμε να βρούμε
τη λαγκαδιά που είδε τον 'Αδωνι λαβωμένο.

Γιώργος Σεφέρης, *"Μοθιστόρημα"*
(από την έκδοση "Γιώργος Σεφέρης, Ποιήματα", Ίκαρος, 1989)

Henri
Matisse

Meeresstille

Tiefe Stille herrscht im Wasser,
Ohne Regung ruht das Meer,
Und bekümmert sich der Schiffer
Glatte Fläche rings umher.
Keine Luft von keiner Seite!
Todesstille fürchterlich!
In der ungeheuren Weite
Reget keine Welle sich.

Agios Georgios, Kato Chora (Plakano), Serifos

Glückliche Fahrt

Die Nebel zerreißen,
Der Himmel ist helle,
Und Äolus löset
Das ängstliche Band.
Es säuseln die Winde,
Es rührt sich der Schiffer.
Geschwinde! Geschwinde!
Es teilt sich die Welle,
Es naht sich die Ferne;
Schon seh' ich das Land!

Johann Wolfgang von Goethe

Στου Στράκτου, Σέριφος 2008

*«Δύο είναι οι τραγωδίες του ανθρώπου,
η μια όταν θρυμματίζονται τα όνειρα του,
η άλλη όταν πραγματοποιούνται».*

Bernard Shaw

Rene Magritte

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΟΜΗΡΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Κι αυτοί που αγάπησαν τη δόξα τώρα κλαίνε
κι οι άλλοι που πόθησαν το θάνατο φοβούνται
κι εκείνοι που μερίμνησαν δεν έχουν
αλλά αυτοί που ταπεινώθηκαν γνωρίζουν
κι εκείνοι που κρατήθηκαν μακριά θα ξεκινήσουν
σαν τις ωραίες εποχές να ξαναρθούνε.

Τάσος Λειβαδίτης, Τα χειρόγραφα του φθινοπώρου.

V

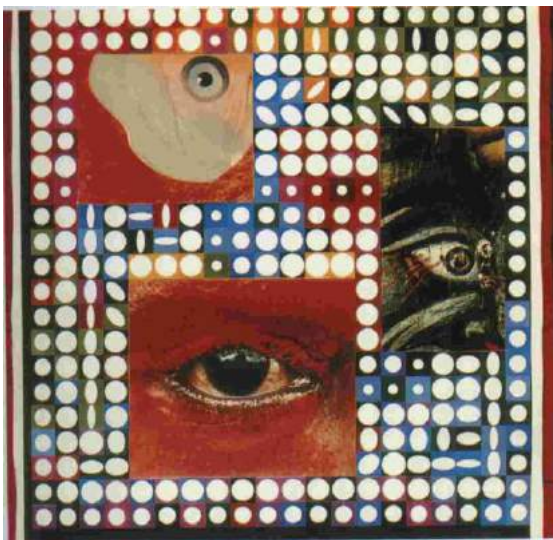
Σφίξε στα χέρια σου μια νίκη που δεν ήρθε ακόμα
Στα δόντια σου το υστερικό φάντασμα της φωτιάς
Με τα κλαριά που ένα κοράλλι ξέχασε
Ν' ανάβουνε από τη γητειά του παραδείσου

Σκέψου το αυγό που οι μέρες σου οι αυριανές κλωσάνε
Το άστρο που η νύχτα εξόρισε από το στήθος σου
Για να το πεθάνει

Σφίξε στα σπάργανα του Γεναριού όπου κρύβεται το μίσος
Και το δικό σου αδικοσκοτωμένο πόθο
Τη μιλιά που δε βρήκε το γενναίο της στόμα
Το χτικιό της αγάπης σου
Γιατί δεν ήρθε ακόμα

Η ώρα να μπει στο κάθε πράγμα ο χτύπος της καρδιάς
Να συνεπάρει τα σπαρτά μια τραμουντάνα υγείας
Να πιεί ο χυμός της θύμησης το θελκτικό του μέλλον
Ν' ανθοβολήσουν κερασιές μες στα σγουρά μαλλιά
Να καταργήσει ο λόγος το χρυσάφι.

Οδυσσέας Ελύτης, *Η Καλωσύνη στις λυκοποριές*, 1943

Κολάζ: Ο. Ελύτης

Πόθος

Βαθύ χινόπωρο γοερό, πόσον καιρό σε καρτερώ,
με τις πλατιές, βαριές σου στάλες~
των φύλλων άραχλοι χαμοί, των δειλινών αργοί καημοί,
που με μεθούσατε τις προάλλες...

Τα καλοκαίρια μ' έψησαν, και τα λιοπύρια τα βαριά,
κι οι ξάστεροι ουρανοί οι γαλάζιοι:
απόψε μού ποθεί η καρδιά πότε να 'ρθεί μες στα κλαριά,
ο θείος βοριάς, και το χαλάζι!

Τότε, γερτός κι εγώ, ξανά, μες στα μουγγά τα δειλινά,
θ' αναπολώ γλυκά, - ποιός ξέρει,
και θα με σφάζει πιο πολύ, σαν ένα μακρινό βιολί,
το περασμένο καλοκαίρι...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Henri Matisse

ΤΟ ΚΑΨΙΜΟ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (Die Bücherverbrennung)

Όταν διαταγή έβγαλε το καθεστώς να καούνε
σε δημόσιες πλατείες τα βιβλία που
περικλείουν ιδέες ανατρεπτικές,
κι από παντού κεντρίζανε τα βόδια
να σέρνουν κάρα ολόκληρα
με βιβλία για την πυρά, ένας εξορισμένος
ποιητής, ένας απ' τους καλύτερους,
διαβάζοντας των βιβλίων τον κατάλογο,
με φρίκη του είδε πως τα δικά του
τα είχανε ξεχάσει. Χύμηξε στο γραφείο του
με τις φτερούγες της οργής, κι έγραψε στους τυράννους ένα
γράμμα :

«Κάψτε με ! » έγραφε με πένα ακράτητη, «κάψτε με !
Μ' αφήσατε έξω ! Δε μπορείτε να μου το κάνετε αυτό, εμένα !
Την αλήθεια δεν έγραφα πάντα στα βιβλία μου ; Και τώρα
μου φερνόσαστε σα νά' μαι ψεύτης ! Σας διατάζω :
Κάψτε με ! »

(1938)

Bertolt BRECHT, Ποήματα (Εξορία: Σκανδιναβία 1933-1941)
(Μετάφραση: Μάριου Πλωρίτη)

Rembrandt

BARBARA

Rappelle-toi Barbara
Il pleuvait sans cesse sur Brest ce jour-là
Et tu marchais souriante
Épanouie, ravie, ruisselante
Sous la pluie
Rappelle-toi Barbara
Il pleuvait sans cesse sur Brest
Et je t'ai croisée rue de Siam
Tu souriais
Et moi je souriais de même
Rappelle-toi Barbara
Toi que je ne connaissais pas
Toi qui ne me connaissais pas
Rappelle-toi
Rappelle-toi quand même ce jour-là
N'oublie pas
Un homme sous un porche s'abritait
Et il a crié ton nom
Barbara
Et tu as couru vers lui sous la pluie
Ruisselante, ravie, épanouie
Et tu t'es jetée dans ses bras
Rappelle-toi cela Barbara
Et ne m'en veux pas si je te tutoie
Je dis tu à tous ceux que j'aime
Même si je ne les ai vus qu'une seule fois
Je dis tu à tous ceux qui s'aiment
Même si je ne les connais pas
Rappelle-toi Barbara
N'oublie pas
Cette pluie sage et heureuse
Sur ton visage heureux.

Jacques Prévert

Claude Monet

Στροφή

Θέλω να σου μιλήσω κ' εμποδίζομαι.
Αχ του κόσμου σπίτια, γιατί νάστε πέτρινα;
Γιατί η πλάση σαν ψωμί αγίνωτο να μη φουσκώνει,
ακούγοντας στον χτύπο της καρδιάς την πνοή του πλάστη;

Ανοίχτε τα παράθυρα για νάμπει ο ήλιος,
γκρεμίζοντας τις μάντρες πόκτισαν οι άνθρωποι,
του Θεού στην κορυφή σημάδι ν' ανατείλει
η απλή ανθοφορεμένη γλυκιά ελπίδα.

Σένα θέλω να τραγουδήσω λουλούδι της γης,
καθώς το χέρι μου βυθίζω στο παρελθόν της γενιάς,
μες από σωρούς πεσμένα φύλλα νεκρά,
ίσαμε το μίσχο που σηκώνει το κεφάλι σου ψηλά.

Αυτό το κεφάλι που θα θεριστεί κάποια στιγμή
είναι η πιο εγκάρδια του Θεού ικανοποίηση,
που διαβάζοντάς την μπορούμε να πεθαίνουμε,
απ' τη γνωριμία ευτυχισμένοι μιας άλλης ζωής.

Πεντζίκης Νίκος Γαβριήλ, Διαγώνιο, 2, 1961

Wassily Kandinsky

Ερωτικός λόγος - Ε΄

Που πήγε η μέρα η δίκοπη που είχε τα πάντα αλλάξει;
Δε θα βρεθεί ένας ποταμός να 'ναι για μας πλωτός;
Δε θα βρεθεί ένας ουρανός τη δρόσο να σταλάξει
για την ψυχή που νάρκωσε κι ανάθρεψε ο λωτός;

Στην πέτρα της υπομονής προσμένουμε το θάμα
που ανοίγει τα επουράνια κι είν' όλα βολετά
προσμένουμε τον άγγελο σαν το πανάρχαιο δράμα
την ώρα που του δειλινού χάνονται τ' ανοιχτά

τριαντάφυλλα... Ρόδο άλικο του ανέμου και της μοίρας,
μόνο στη μνήμη απόμεινες, ένας βαρύς ρυθμός
ρόδο της νύχτας πέρασες, τρικύμισμα πορφύρας
τρικύμισμα της θάλασσας... Ο κόσμος είναι απλός.

Γιώργος Σεφέρης

Pablo Picasso

ΑΣΚΗΤΙΚΗ SALVATORES DEI

Ερχόμαστε από μια σκοτεινή άβυσσο` καταλήγουμε σε μια σκοτεινή άβυσσο` το μεταξύ φωτεινό διάστημα το λέμε Ζωή.

Ευτός ως γεννηθούμε, αρχίζει κι η επιστροφή` ταυτόχρονα το ξεκίνημα κι ο γυρισμός` κάθε στιγμή πεθαίνουμε. Γι' αυτό πολλοί διαλάλησαν : Σκοπός της ζωής είναι ο θάνατος.

Μα κι ευτός ως γεννηθούμε, αρχίζει κι η προσπάθεια να δημιουργήσουμε, να συνθέσουμε, να κάμουμε την ύλη ζωή` κάθε στιγμή γεννιόμαστε. Γι' αυτό πολλοί διαλάλησαν : Σκοπός της εφήμερης ζωής είναι η αθανασία.

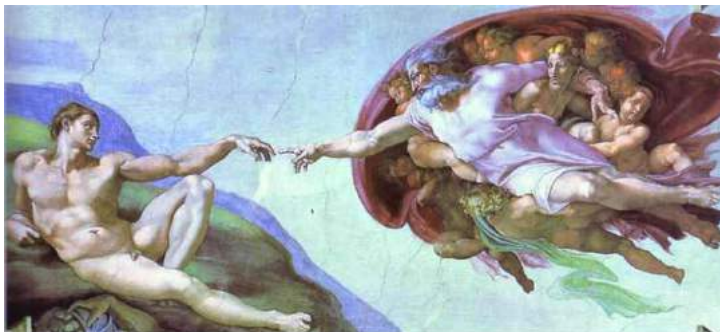
Στα πρόσκαιρα ζωντανά σώματα τα δυο τούτα ρέματα παλεύουν : α) ο ανήφορος, προς τη σύνθεση, προς τη ζωή, προς την αθανασία` β) ο κατήφορος, προς την αποσύνθεση, προς την ύλη, προς το θάνατο.

Και τα δυο ρέματα πηγάζουν από τα έγκατα της αρχέγονης ουσίας. Στην αρχή η ζωή ξαφνιάζει` σαν παράνομη φαίνεται, σαν παρά φύση, σαν εφήμερη αντίδραση στις σκοτεινές αιώνιες πηγές` μα βαθύτερα νιώθουμε : η Ζωή είναι κι αυτή άναρχη, ακατάλυτη φορά του Σύμπαντου.

Αλλιώς, πούθε η περανθρώπινη δύναμη που μας σφεντονίζει από το αγέννητο στο γεννητό και μας γκαρδιώνει – φυτά, ζώα, ανθρώπους – στον αγώνα ; Και τα δυο αντίδρομα ρέματα είναι άγια.

Χρέος μας λοιπόν να συλλάβουμε τ' όραμα που χωράει κι εναρμονίζει τις δυο τεράστιες τούτες άναρχες, ακατάλυτες ορμές` και με τ' όραμα τούτο να ρυθμίσουμε το στοχασμό μας και την πράξη.

Νίκος Καζαντζάκης, *Ασκητική (Salvatores Dei)*

Michelangelo

ΚΕΛΟΜΑΙ ΣΕ ΓΟΓΓΥΛΑ

Ἰν[κ]έλομαι σ[ε] Γο]γγύλα [πέφα]νθι
λάβοισα μα[γλα]κτίναν' σε δηῦτε πό
θος τ[έαντος] ἀμφιπόταται ταν κάλαν'
α γαρ κατάγωγις αὐτά[ἐπτόαισ'
ἴδοισαν' ἔγω δε χαίρω' και γαρ αὐτα
δη τ[όδ]ε μέμφ[εται] σοι Κ]υπρογέν[ηα

γύρνα πάλι κοντά μου σ' ἐξορκίζω Γογγύλα'
το χιτῶνα φορώντας το λευκό σα γάλα πάλι φανερώσου'
όμορφη' να 'ξερες τι λαχτάρεις μου γεννάς ἔτσι ντυμένη!
Και πῶς νιώθω χαρούμενη που ὄχι ἐγώ
μα η θεά μας ἡ ἴδια σου το λέει'
σα να σε μαλώνει'

Edgar Degas

I BEG YOU, GONGYLA

Come back again, I beg you, Gongyla
reveal yourself in your chiton white as milk:
o what desire flutters round you, my lovely girl.
This charming garment stirs her who beholds you,
for she who expresses this reproach to you is the goddess herself
born-in-Cyprus, whom now I invoke.

Verses by **Sappho**
Translated by Amy Mims

GOGUILA, J' APPELLE TON NOM

Goguila, j'appelle ton nom, manifeste-toi
portant ta tunique blanche comme le lait.
Toi, vraiment, une passion te submerge hélas, ma belle!
Car la tunique que tu portes sème le trouble à ceux qui te regardent.
Mais, moi, j'exulte car, vraiment c'est la raison
pour laquelle Vénus de Chypre te blâme.

Vers: **Sappho**
Interprétation : Eléni Machéra – Maria Yiannissopoulou

Νοσταλγίες

Μοιάζω στους γέρους ναυτικούς με τις ρυτιδωμένες και τις σφιγγώδεις τις μορφές, που είδα στην Ολλανδία, παράμερα στων λιμανιών τους φάρους καθισμένους να βλέπουνε, αμίλητοι, να φεύγουνε τα πλοία.

Τα μάτια τους, που είχανε δει κυκλώνες και ναυάγια λαχταριστά, νοσταλγικά τα παρακολουθούσαν, καθώς σηκώναν τις βαριές που τρίζαν άγκυρές τους και μπρος στους φάρους ήρεμα, πελώρια περνούσαν.

Σε λίγο στην απέραντη τη θάλασσα αλαργεύαν και χάνονταν, αφήνοντας στην πορφυρή τη δύση έναν καπνό που αυλάκωνε τον ουρανό πριν σβήσει.

Κι όμως οι γέροι ναυτικοί ακίνητοι στους φάρους, με τη μεγάλη πίπα τους σβησμένη πια στο στόμα προς τα καράβια που 'φυγαν κοιτάζαν - ακόμα.

Κώστας Ουράνης

Vincent Van Gogh

Ο Άνθρωπος κι η Θάλασσα

Πάντα τη θάλασσα, άνθρωπε λεύτερε, θ' αγαπάς!
Αυτή είν' ο καθρέφτης σου' κοιτάζεις τους βυθούς σου
στο κύλισμα τ' ατέλειωτο του κύματος, κι ο νους σου
κλείνει κι αυτός την πίκρα της αβύσσου, της βαθιάς.

Σ' αρέσει να βυθίζεσαι στο πέλαο που σου μοιάζει
να κλείσεις στην αγκάλη σου θες τον ωκεανό,
και της καρδιάς σου η τρικυμιά καμιά φορά ησυχάζει,
τον άγριο του κι αδάμαστο ακούοντας στεναγμό.

Είστε κι οι δυο σας σκοτεινοί κι απόκρυφοι' κανείς,
ω άνθρωπε, δε μέτρησε την άπατη άβυσσό σου
κανείς δεν ξέρει, ω άνθρωπε, τον πλούτο τον κρυφό σου,
τόσο με ζήλεια κρύβετε τα μυστικά σας σεις!

Κι όμως, να που αναρίθμητους αιώνες στη ζωή,
ο ένας τον άλλον άφοβα κι ανήλεα πολεμάτε,
τόσο κι οι δυο σας τη σφαγή, το θάνατο αγαπάτε,
ω πολεμάρχοι αιώνιοι, ω αμείλικτοι αδερφοί!

Charles Baudelaire, *Τα Άνθη του Κακού*, 1861

Μετάφραση: Γιώργης Σημηριώτης

Ν. Εγγονόπουλος, *Μεσογειακή Μούσα*

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ

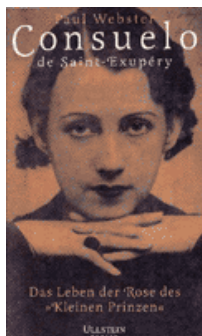
ADIEU, ET TACHE D'ETRE HEUREUX

Αντίο
και να'σαι ευτυχισμένος.
Έχασα τόσον καιρό
κρύβοντας την αγάπη μου
και να, τώρα, που φεύγεις
σου ζητώ συγνώμη.
Έπρεπε να σου έχω πει τόσον καιρό
πόσο σ' αγαπούσα.

Πήγαινε,
φύγε τώρα.
Χωρίς εσένα
θα μάθω ν' αγαπώ τον άγεμο,
την δροσιά της νύχτας.
Θα'χω συντροφιά
τις κάμπιες και τις πεταλούδες.
Μην καθυστερείς τον αποχαιρετισμό.
Φύγε τώρα
και να'σαι ευτυχισμένος.

Από την Μουσική παράσταση: «Le Petit Prince - Le Spectacle Musical».
Τραγουδά η Cathialine Andria σε μουσική του Richard Cocciante
και κείμενα της Elisabeth Anais.
Το έργο ανέβηκε τον χειμώνα του 2002 στο Καζίνο του Παρισιού.

Η Consuelo de Saint-Exupéry,
η γυναίκα του Antoine,
το αληθινό Τριαντάφυλλο του Μικρού Πρίγκιπα...

Στου Στράκτου, Σέριφος 2007

ΚΑΙ ΜΕ ΦΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΘΑΝΑΤΟΝ [8-14]

11

ΤΥΧΗΜΙΣΗΕΚΟΤΩΝΟΥΝΟΙΜΙΣΟΙΓΙΑ
ΣΑΣΕΛΛΗΝΕΣΕΡΧΕΤΑΙΚΟΡΗΝΕΑΜΕΝ
ΛΙΑΝΘΟΣΤΟΧΕΡΙΠΟΥΖΗΤΑΔΙΚΑΙΟΣ
ΥΝΗΚΑΙΠΟΤΕΔΕΝΦΑΙΝΕΤΑΙΠΟΙΑΤΟ
ΥΒΟΥΝΟΥΓΡΑΜΜΗΣΤΗΝΑΝΟΙΧΤΗΠΑΛ
ΑΜΗΣΑΣΟΔΡΟΜΟΣΕΙΝΑΙΜΑΕΡΑΣΤΑΜ
ΑΛΛΙΑΚΑΙΛΑΛΙΑΝΕΡΩΝΘΑΛΑΣΣΗΣΓ
ΕΜΙΖΕΙΤΟΚΑΝΙΣΤΡΟΠΟΥΞΕΝΟΣΔΕΝ
ΟΓΑΝΑΒΟΗΘΗΣΕΙΜΕΤΟΥΣΚΕΡΑΥΝΟΥ
ΣΤΟΥΜΟΝΟΣΠΑΝΤΟΤΕΟΑΔΙΚΗΜΕΝΟΣ
ΟΠΩΣΗΠΗΓΗΚΑΤΩΑΠΤΗΝΠΕΤΡΑΤΩΠ
ΑΤΕΡΩΝΩΣΠΟΥΚΑΠΟΤΕΣΤΗΝΩΡΑΠΑΝ
ΩΝΑΧΥΘΕΙΣΜΕΔΥΝΑΜΗΚΑΘΑΡΙΟΦΩΣ

Οδυσσέας Ελύτης, *Ο μικρός Ναυτίλος* (1985)

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ αιματα * με πορφύρωσαν
Και χαρες ανειδωτες * με σκιασανε
Οξειδωθηκα μες στην * νιοτια
των ανθρωπων
Μακρινη Μητερα * Ροδο μου Αμαραντο

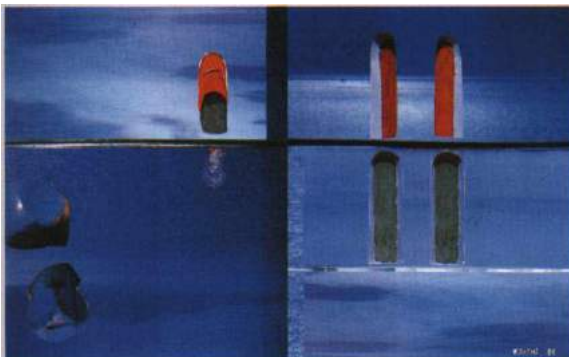
Στ' ανοιχτα του πελαγου * με καρτερεσαν
Με μπομπαρδες τρικαταρτες * και μου ριζανε
Αμαρτια μου νά 'χα * κι εγω
μιαν αγαπη
Μακρινη Μητερα * Ροδο μου Αμαραντο

Τον Ιουλιο καποτε * μισανοιζανε
Τα μεγαλα ματια της * μες στα σπλαχνα μου
Την παρθενα ζωη μια * στιγμή
να φωτισουν
Μακρινη Μητερα * Ροδο μου Αμαραντο

Κι απο τοτε γυρισαν * καταπανω μου
Των αιωνων οργητες * ξεφωνιζοντας
"Οπου σ' ειδε, στο αιμα * ξει
και στην πετρα"
Μακρινη Μητερα * Ροδο μου Αμαραντο

Της πατριδας μου παλι * ομοιωθηκα
Μες στις πετρες ανθισα * και μεγαλωσα
Των φονιαδων το αιμα * με φως
ξεπληρωνω
Μακρινη Μητερα * Ροδο μου Αμαραντο

Οδυσσέας Ελύτης, *Άξιον Εστί*

Green

Voici des fruits, des fleurs, des feuilles et des branches
Et puis voici mon coeur qui ne bat que pour vous.
Ne le déchirez pas avec vos deux mains blanches
Et qu'à vos yeux si beaux l'humble présent soit doux.

J'arrive tout couvert encore de rosée
Que le vent du matin vient glacer à mon front.
Souffrez que ma fatigue à vos pieds reposée
Rêve des chers instants qui la délasseront.

Sur votre jeune sein laissez rouler ma tête
Toute sonore encor de vos derniers baisers
Laissez-la s'apaiser de la bonne tempête
Et que je dorme un peu puisque vous reposez.

Paul Verlaine

Claude Monet

Δεν ήμουν πλάι της την Άνοιξη αυτή....

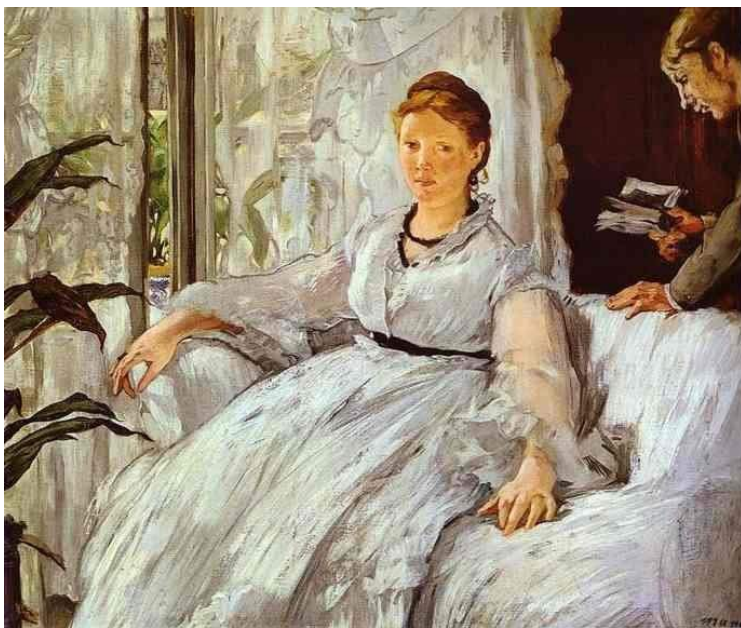
Δεν ήμουν πλάι σου την άνοιξη αυτή
καθώς ο Απρίλης, πολύχρωμος και λαμπερός
της νιότης την πνοή φυσούσε μέσ στο κάθε τί -
ως και ο Κρόνος γελούσε κι έπαιζε, ο σκοτεινός

Μα ούτε τα τραγούδια των πουλιών, ούτε η γλυκιά η ευωδιά
τόσων και τόσων λουλουδιών, με μύρια χρώματα κι οσμές
δε με κατάφεραν το καλοκαίρι να ιστορήσω ξανά
κι άνθη να δρέψω, απ' τις θαυμάσιες της γης τις αγκαλιές.

Πώς να παινέσω το βαθύ το πορφυρό της τριανταφυλλιάς;
πώς να θαυμάσω το υπέροχο τού κρίνου το λευκό;
ανούσια ήταν χάδια, σκαριφήματα και μόνο της χαράς,
και πρότυπό τους μόνο εσύ, μοντέλο τους εσύ, μοναδικό.

Κι έμοιαζε γύρω παγερός χειμώνας, ναι, εσύ μακριά
κι εγώ εκεί, με τη σκιά σου λες να παίζω, με όλα αυτά.

William Shakespeare, Sonnet 98

Edouard Manet

Έτσι πολύ ατένισα

Την εμορφιά έτσι πολύ ατένισα,
που πλήρης είναι αυτής η όρασός μου.

Γραμμές του σώματος. Κόκκινα χείλη. Μέλη ηδονικά.
Μαλλιά σαν από αγάλματα ελληνικά παρμένα·
πάντα έμορφα, κι αχτένιστα σαν είναι,
και πέφτουν, λίγο, επάνω στ' άσπρα μέτωπα.
Πρόσωπα της αγάπης, όπως τάθελεν
η ποίησός μου.... μες στες νύχτες της νεότητός μου,
μέσα στες νύχτες μου, κρυφά, συναντημένα....

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης (1917)

So much I gazed

So much I gazed on beauty,
that my vision is replete with it.

Contours of the body. Red lips. Voluptuous limbs.
Hair as if taken from greek statues;
always beautiful, even when uncombed,
and it falls, slightly, over white foreheads.
Faces of love, as my poetry
wanted them.... in the nights of my youth,
in my nights, secretly, met....

Constantine P. Cavafy (1917)

J'ai tant contemplé

J'ai tant contemplé la beauté
que ma vue en est remplie.

Lignes du corps. Lèvres empourprées. Membres voluptueux.
Des cheveux pareils à ceux des statues grecques ;
toujours beaux, même quand ils sont dépeignés,
et qu'ils retombent à peine sur la blancheur des fronts.
Visages de l'amour, comme les voulait
ma poésie... dans les nuits de ma jeunesse,
dans mes nuits, secrètement recontrés

Constantin P. Cavafis, (1917)

*Si j' ai du goût, ce n' est guère
Que pour la terre et les pierres.
ARTHUR RIMBAUD*

ΙΗ'

Λυπούμαι γιατί άφησα να περάσει ένα πλατύ ποτάμι
μέσα από τα δάχτυλά μου
χωρίς να πω ούτε μια στάλα.
Τώρα βυθίζομαι στην πέτρα.
Ένα μικρό πεύκο στο κόκκινο χώμα,
δεν έχω άλλη συντροφιά.
Ό,τι αγάπησα χάθηκε μαζί με τα σπίτια
που ήταν καινούργια το περασμένο καλοκαίρι
και γκρέμισαν με τον αγέρα του φθινοπώρου.

ΚΓ'

Λίγο ακόμα
θα ιδούμε τις αμυγδαλιές ν' ανθίζουν
τα μάρμαρα να λάμπουν στον ήλιο
τη θάλασσα να κυματίζει

λίγο ακόμα,
να σηκωθούμε λίγο ψηλότερα.

Γιώργος Σεφέρης,
Μυθιστόρημα (Δεκέμβρης 1933 - Δεκέμβρης 1934)

Henri Matisse

ΤΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

...Έχω μέσα μου αίμα ηρώων. Μην ακούς όσα λένε οι μικροί. Είναι ανίδεοι από βίαιους παλμούς και ψηλά πετάγματα, κοιτάνε πολύ προς τα Κείμενα και τα Καθιερωμένα. Την ψυχή τους δεν σφουρηλάτησε τ' Όνειρο, δεν καθαγίασεν η Σκέψη. Ξέρουνε ένα «πρέπει» και τίποτ' άλλο' είναι η πιο μουγγή εκδήλωση της Ζωής...

Εμείς όμως, οι Τεχνίτες, οι Εμπνευσμένοι, τι ψηλά που στεκόμαστε, τι ευγενικά νοσταλγούμε, τι ηρωικά ποθούμε. Δυο φτερούγες απλωτές είναι μέσα μας και χτυπούν ρυθμικά. Βγαλμένοι όξω απ' τα ταπεινά, μετεωρισμένοι στο διάστημα, πανελεύθεροι και πάνσοφοι, καταλυτές των παλιών και των σάπιων, πάνοπλοι με τα φώτα της Επιστήμης και της Ομορφιάς, σφριγηλοί, ακόρεστοι, πλούσιοι από νιάτα, σκληροί, πατώντας και συντρίβοντας, όλοι αίμα, όλοι ρίγος, φρουροί κ' εγγυητές των θησαυρών του Μέλλοντος, βασιλείαδες του Τώρα και του Πάντα, σαλπίζουμε το εγερτήριο Σάλπισμα που συνταράζει τους Νεκρούς...

Τρικυμίζει μέσα μου το Θείο Πνεύμα της Καταστροφής.

Αηδισμένος απ' το γύρω μου καθεστώς, φτύνοντας απάνου στη Ρωμαϊκή Τέχνη καθώς την κατάντησαν οι ανθρωπάκοι των γραμμικών, αποφασισμένος για τρανούς αγώνες, λυτρωμένος απ' τις ταπεινές ελπίδες των προλήψεων και των μικροσυμφερόντων, σήμερα, πρώτη φορά, κρούω το πολεμόχαρο τραγούδι μου πλατύστομα και ειλικρινά.

Είναι τώρα κάμποσος καιρός, που – ντροπή μας – ένα σωρό μικράνθρωποι μπήκαν μέσ' στο άλσος της Τέχνης και κουρέψανε τις δάφνες' την ώρα που όλα τα έθνη φέγγουν κι αστραποβολούν από χίλιων ειδών μουσικών συμφωνιών, παιγμένες από ευγενικώτατα χέρια στ' ακρότατα όρια μιανής υπεράνθρωπης Λύρας, που η Τέχνη πιο πολύ από πάντα στερεώνει το μέγα της βασίλειο απάνου απ' τα βαλτόνερα κι απ' τους βατράχους, εμείς εδώ ανεχόμαστε ν' ανεβαίνουν το πορφυρό θρονί χίλια παράσιτα και χίλια μαλάκια, στενοκέφαλοι κι αντιπαθητικοί, και μακάριοι φχαριστούμαστε διαβάζοντας πως «ο κ. Α ή Β εποιήσατο ενώπιον εκλεκτού ακροατηρίου διάλεξιν περι κτλ. ο σοφός ομιλητής κατεχειροκροτήθη». Κ' εμείς ξέρουμε πως ο κ. Α ή Β είναι μια μετριότητα αξιοπεριφρόνητη και κωμική, και στη ζωή και στην Τέχνη, ένας αυθάδης παρείσακτος, που αλλού μήτε γι' ακροατής διαλέξεων δε θά 'κανε...

Γι' αυτά και γι' άλλα, καλώ το Νέο Ελληνικό Πνεύμα να συνεργαστεί μαζί μου στο γκρέμισμα των Ψεύτικων Ειδώλων που κυριαρχούν χάρη στην εγκληματική μας νοχέλεια κι αδιαφορία κι αντιπροσωπεύουν στην Ευρώπη τη Διανοητική μας Παραγωγή, εμποδίζοντας έτσι το Ξεφάνερωμα των Γνήσιων Ελληνικών Ζωτικών Δυνάμεων.

Καλώ τους Νέους, που βράζει μέσα τους το αίμα, κι είναι καλεσμένοι γι' αυριανούς θριάμβους, να συντρίψουμε τα είδωλα και να μπούμε εμείς μπροστά.

Να ρίξουμε ό,τι ξέρουμε για ψεύτικο και για πλαστό, να σεβαστούμε μοναχά ό,τι στέκεται Ιερό και ό,τι καθοσίωσεν η Αγνή Έμπνευση.

Σας περιμένω.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ (Ο Νουμάς, τ.524, 1914)

Κι αν έσβυσε σαν ίσκιος...

Κι αν έσβησε σαν ίσκιος τ' όνειρό μου,
κι αν έχασα για πάντα τη χαρά,
κι αν σέρνομαι στ' ακάθαρτα του δρόμου,
πουλάκι με σπασμένα τα φτερά·

κι αν έχει, πριν ανοίξει, το λουλούδι
στον κήπο της καρδιά μου μαραθεί,
το λεύτερο που εσκέφτηκα τραγούδι
κι αν ξέρω πως ποτέ δε θα ειπωθεί·

κι αν έθαψα την ίδια τη ζωή μου
βαθιά μέσα στον πόνο που πονώ --
καθάρια πώς τaráζεται η ψυχή μου
σα βλέπω το μεγάλο ουρανό,

η θάλασσα σαν έρχεται μεγάλη,
και ογραίνοντας την άμμο το πρωί,
μου λέει για κάποιο γνώριμο ακρογιάλι,
μου λέει για κάποια που 'ζησα ζωή!.

Κώστας Καρυωτάκης

Vincent Van Gogh, Έναστρη νύχτα

Ρόδου μοσκοβόλημα

Εφέτος άγρια μ' έδειρεν η βαρυχειμωνιά
που μ' έπιασε χωρίς φωτιά και μ' ήβρε χωρίς νιάτα,
κι ώρα την ώρα πρόσμενα να σωριαστώ βαριά
στη χιονισμένη στράτα.

Μα χτες καθώς με θάρρεψε το γέλιο του Μαρτιού
και τράβηξα να ξαναβρώ τ' αρχαία τα μονοπάτια,
στο πρώτο μοσκοβόλημα ενός ρόδου μακρινού
μού δάκρυσαν τα μάτια.

Κωστής Παλαμάς, «Η Πολιτεία και η μοναξιά», 1905

Wassily Kandinsky

Il y a l'injustice et ce malheur des hommes

C'est la douce loi des hommes
Du raisin ils font du vin
Du charbon ils font du feu
Des baisers ils font des hommes

C'est la dure loi des hommes
Se garder intact malgré
Les guerres et la misère
Malgré les dangers de mort

C'est la chaude loi des hommes
De changer l'eau en lumière
Le rêve en réalité
Et les ennemis en frères

Une loi vieille et nouvelle
Qui va se perfectionnant
Du fond du coeur de l'enfant
Jusqu'à la raison suprême.

Paul Eluard

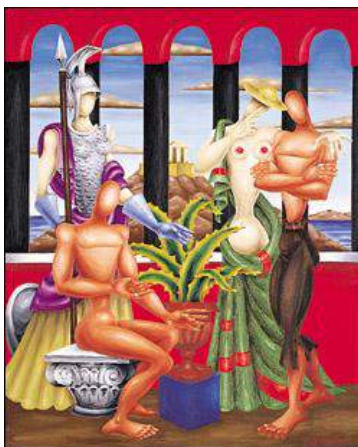

Α. Φασσιανός

ΤΡΑΜ ΚΑΙ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

Le soleil me brûle et me rend lumineux

Μέσ' τη μονότονη βροχή
τις λάσπες
την τεφρήν ατμόσφαιρα
τα τραμ περνούνε
και μέσ' από την έρημη αγορά
-που νέκρωσε η βροχή-
πηγαίνουν προς
τα
τέρματα
η σκέψη μου
γιομάτη συγκίνηση
τ' ακολουθεί στοργικά ώσπου
να φθάσουν
εκεί π' αρχίζουν τα χωράφια
που πνίγει η βροχή
στα τέρματα

τι θλίψη θα ήτανε-Θέ μου-
τι θλίψη
αν δε με παρηγορούσε την καρδιά
η ελπίδα των μαρμάρων
κι η προσδοκία μιας λαμπρής αχτίδας
που θα δώσει νέα ζωή
στα υπέροχα ερείπια

απαράλλακτα όπως
ένα κόκκινο λουλούδι
μεσ' σε πράσινα φύλλα

Νίκος Εγγονόπουλος (1938)

Η ψυχούλα

Ωσάν γλυκόπνοο,
δροςάτο αεράκι
μέσα σε ανθότοπο,
κειο το παιδάκι
την ύστερη έβγαλε
αναπνοή.

Και η ψυχούλα του,
εις τον αέρα
γλήγορα ανέβαινε
προς τον αιθέρα,
σαν λιανοτρέμουλη
σπίθα μικρή.

Όλα την έκραξαν,
όλα τ' αστέρια,
κι εκείνη εξάπλωνε
δειλή τα χέρια,
γιατί δεν ήξευρε
σε ποίο να μπει.

Αλλά, να, του 'δωσε
ένα αγγελάκι
το φιλί αθάνατο
στο μαγουλάκι
που έξαφνα
έλαμψε σαν την αυγή.

El Greco

Διονύσιος Σολωμός

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΩΝ ΓΥΑΚΙΝΘΩΝ

XIV

Να ξαναγουρίζεις στο νησί της αλαφρόπετρας
μ' ένα τροπάριο ξεχασμένο που θα ζωντανεύει τις καμπάνες
δίνοντας θόλους ορθρινούς στις πιο ξενιτεμένες θύμησης.
Να τινάζεις τα μικρά περβόλια έξω από την καρδιά σου
κι υστέρα πάλι να φιλεύεσαι απ' την ίδια τους θλίψη.
Να μη νιώθεις τίποτε πάνω απ' τους αυστηρούς βράχους
κι όμως η μορφή σου ξαφνικά να μοιάζει με τον ύμνο τους.
Να σε παίρνουν τ' ανώμαλα πέτρινα σκαλιά ψηλά ψηλά
κι εκεί να καρδιοχτυπάς έξω απ' την πύλη του καινούριου κόσμου.
Να μαζεύεις δάφνη και μάρμαρο για την άσπρη αρχιτεκτονική
της τύχης σου.

Και να 'σαι όπως γεννήθηκες, το κέντρο του κόσμου.

Ο. ΕΛΥΤΗΣ, *Προσανατολισμοί*

κολάζ: Ο. Ελύτη

QUE SERAIS-JE SANS TOI

Que serais-je sans toi qui vins à ma rencontre
Que serais-je sans toi qu'un coeur au bois dormant
Que cette heure arrêtée au cadran de la montre
Que serais-je sans toi que ce balbutiement.

J'ai tout appris de toi sur les choses humaines
Et j'ai vu désormais le monde à ta façon
J'ai tout appris de toi comme on boit aux fontaines
Comme on lit dans le ciel les étoiles lointaines
Comme au passant qui chante on reprend sa chanson
J'ai tout appris de toi jusqu'au sens du frisson.

J'ai tout appris de toi pour ce qui me concerne
Qu'il fait jour à midi, qu'un ciel peut être bleu
Que le bonheur n'est pas un quinquet de taverne
Tu m'as pris par la main dans cet enfer moderne
Où l'homme ne sait plus ce que c'est qu'être deux
Tu m'as pris par la main comme un amant heureux.

Qui parle de bonheur a souvent les yeux tristes
N'est-ce pas un sanglot que la déconvenue
Une corde brisée aux doigts du guitariste
Et pourtant je vous dis que le bonheur existe
Ailleurs que dans le rêve, ailleurs que dans les nues.
Terre, terre, voici ses rades inconnues.

Louis Aragon (1897-1982)

Claude Monet

ΑΓΑΠΗ

*Κι ήμουν στο σκοτάδι. Κι ήμουν το σκοτάδι.
Και με είδε μια αχτίδα*

Δροσούλα το ιλαρό το πρόσωπό της
κι εγώ ήμουν το κατάξερο ασφοδίλι.
Πώς μ' έσεισε το ξύπνημα μιας νιότης,
πώς εγέλασαν τα πικρά μου χείλη!

Σάμπως τα μάτια της να μου είπαν ότι
δεν είμαι πλέον ο ναυαγός κι ο μόνος,
κι ελύγισα σαν από τρυφερότη,
εγώ που μ' είχε πέτρα κάνει ο πόνος.

Κώστας Καριωτάκης,
Ο πόνος του ανθρώπου και των πραγμάτων (1919)

Wassily Kandinsky

Ιθάκη

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεται νάναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μεν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβαλεις μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεται νάναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωϊνά να είναι
που με τι ευχαρίστησι, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοειδωμένους,
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλέςπραγμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κ' έβενους,
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά,
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.

Henri
Matisse

Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί ειν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξείδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στο δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ'έδωσε τ' ωραίο ταξείδι.
Χωρίς αυτήν δενθάβγαίνεις στον δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.

Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δε σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ (1863 - 1933)

ITHAQUE

Quand tu prendras le chemin d'Ithaque,
souhaite que la route soit longue,
plein d'aventures, riche d'enseignements.
Les Lestrygons et les Cyclopes ne les crains pas,
ni la colère de Poséidon,
jamais tu ne les trouveras sur ton chemin,
si ta pensée reste élevée, si l'émotion
habite ton corps et ton esprit.
Les Lestrygons et les Cyclopes,
tu ne les rencontreras pas, ni la fureur de Poséidon,
si tu ne les transportes pas dans ton âme,
si ton âme ne les fait pas surgir devant toi.

Je te souhaite que la route soit longue,
que nombreux soient les matins d'été
où - avec quel plaisir et quelle joie ! -
tu découvriras des ports que tu n'as jamais vus;
arrête-toi dans les comptoirs phéniciens
pour te procurer des précieuses marchandises,
ambre, corail, ébène, nacre
et captieux parfums de toutes sortes,
le plus que tu pourras de captieux parfums;
visite aussi beaucoup de villes égyptiennes,
et instruis-toi auprès de ceux qui ont tant de choses à t'enseigner.

Garde toujours Ithaque présente à ton esprit,
y parvenir est ta destination finale.
Mais ne hâte surtout pas ton voyage,
mieux vaut le prolonger pendant des années
et n'aborder dans l'île que dans ta vieillesse,
riche de ce que tu auras gagné en chemin,
sans attendre d'Ithaque aucun autre bienfait.

Ithaque t'a offert ce beau voyage.
Sans elle, tu n'aurais jamais pris la route.
Elle t'a tout donné, elle n'a rien de plus à t'apporter.

Et même si elle est pauvre, Ithaque ne t'a pas trompé.
Sage comme tu l'es, avec une expérience pareille,
tu as sûrement déjà compris ce que les Ithaques signifient...

Constantin Cavafis (1863 – 1933)

ITHAKA

As you set out for Ithaka
hope the voyage is a long one,
full of adventure, full of discovery.
Laistrygonians and Cyclops,
angry Poseidon – don't be afraid of them:
you'll never find things like that on your way as long as
you keep your thoughts raised high, as long as
a rare excitement stirs your spirit and your body.
Laistrygonians and Cyclops,
wild Poseidon – you won't encounter them
unless you bring them along inside your soul,
unless your soul sets them up in front of you.

Hope the voyage is a long one.
May there be many a summer morning when,
with what pleasure, what joy,
you come into harbors seen for the first time;
may you stop at Phoenician trading stations
to buy fine things,
mother of pearl and coral, amber and ebony,
sensual perfume of every kind –
as many sensual perfumes as you can;
and may you visit many Egyptian cities
to gather stores of knowledge from their scholars.

Keep Ithaka always in your mind.
Arriving there is what you are destined for.
But do not hurry the journey at all.
Better if it lasts for years,
So you are old by the time you reach the island,
wealthy with all you have gained on the way,
not expecting Ithaka to make you rich.

Ithaka gave you the marvelous journey.
Without her you would not have set out.
She has nothing left to give you now.

And if you find her poor, Ithaka won't have fooled you.
Wise as you will have become, so full of experience,
you will have understood by then what these Ithakas mean.

C. P. CAVAFY (1863 – 1933)

Εκάτης πάθη

*...Je suis sure qu'elle est vierge.
Elle a la beauté d'une vierge...
Oui, elle est vierge. Elle ne s'est
jamais souillée.*

OSCAR WILDE - "Salome"

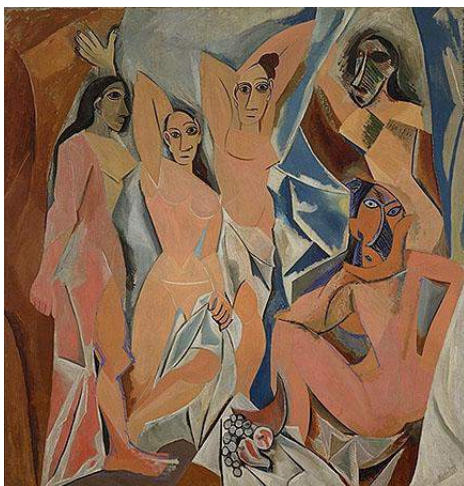
Απόψε πρόβαλε γυμνή, σαν τέρας, η Σελήνη,
κι άβυσσος πόθου τη δονεί:
την είδαν όλοι, από νωρίς, τις πόρτες τις να λύνει,
σα να διψούσεν ηδονή.

Τι να 'δε, ξάφνου, εδώ, στη γη, - και τόσο το λυμπίστη,
που έχουν με πάθος κρεμαστεί,
σα να 'θελαν να λυτρωθούν, απ' την παλιά την πίστη,
κι οι δυο της νεκροί μαστοί.

Παρθένα στείρα και βουβή, - κι όμοια με σαλαμάντρα,
στα βαθιά βράδια τ' αττικά,
πώς έτσι, απόψε, φρένιασε να σμίξει τρελά, μ' άντρα,
και φλογερά, κι εκστατικά.

Τι κι αν η νύχτα γέρνει αργά, μες στα πυκνά τα ερέβη,
κι αλλόκοτα μεθούν οι ανθοί;
στη δύση, εκείνη, μοναχή, που κείτεται και ρεύει,
ζητεί του κάκου να ευφρανθεί.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Pablo Picasso

Σ' αγαπώ!

Σ' αγαπώ ~ δεν μπορώ
τίποτ' άλλο να πω
πιο βαθύ, πιο απλό,
πιο μεγάλο!

Μπρος στα πόδια σου εδώ
με λαχτάρα σκορπώ
τον πολύφυλλο ανθό
της ζωής μου.

Ω μελίτσι μου, πιες
απ' αυτόν τις γλυκές,
τις αγνές ευωδιές
της ψυχής μου!

Τα δυο χέρια μου, να!
στα προσφέρω δετά
για να γύρεις γλυκά
το κεφάλι,

κ' η καρδιά μου σκιρτά
κι όλη ζήλια ζητά
να σου γίνει ως αυτά
προσκεφάλι!

Και για στρώμα, Καλέ,
πάρε όλην εμέ,
σβήσ' τη φλόγα σ' εμέ
της φωτιάς σου,

ενώ δίπλα σου εγώ
τη ζωή θ' αγρικώ
να κυλάει στο ρυθμό
της καρδιάς σου...

Σ' αγαπώ~ τι μπορώ,
Ακριβέ, να σου πω,
πιο βαθύ, πιο απλό,
πιο μεγάλο;

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

Pierre-Auguste Renoir

Μια πίκρα

Τα πρώτα μου χρόνια τ' αξέχαστα
τα 'ζησα κοντά στ' ακρογιάλι,
στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη,
στη θάλασσα εκεί την πλατιά τη μεγάλη.

Και κάθε φορά που μπροστά μου η
πρωτάνθιστη
ζωούλα προβάλλει,
και βλέπω τα ονείρατα κι ακούω τα μιλήματα
των πρώτων μου χρόνων κοντά στο ακρογιάλι,

στενάζεις καρδιά μου το ίδιο αναστέναγμα:
να ζούσα και πάλι
στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη,
στη θάλασσα εκεί την πλατιά τη μεγάλη.

Μια μένα είναι η μοίρα μου, μια μένα είν' η χάρη μου
δεν γνώρισα κι άλλη:
μια θάλασσα μέσα μου σα λίμνη γλυκόστρωτη
και σαν ωκιανός ανοιχτή και μεγάλη.

Και να! μεσ' στον ύπνο μου την έφερε τ' όνειρο
κοντά μου και πάλι
τη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη,
τη θάλασσα εκεί την πλατιά τη μεγάλη.

Κι εμέ τρισαλίμονο! μια πίκρα με πίκραινε,
μια πίκρα μεγάλη,
και δε μου τη γλύκαινες πανώριο ξαγνάντεμα
της πρώτης λαχτάρας μου, καλό μου ακρογιάλι!

Ποια τάχα φουρτούνα φουρτούνιαζε μέσα μου
και ποια ανεμοζάλη,
που δε μου την κοίμιζες και δεν την ανάπαινες,
πανώριο ξαγνάντεμα κοντά στ' ακρογιάλι.

Μια πίκρα είν' αμίλητη μια πίκρα είν' αξήγητη,
μια πίκρα μεγάλη,
η πίκρα που είν' άσβηστη και μεσ' τον παράδεισο
των πρώτων μας χρόνων κοντά στο ακρογιάλι.

Κωστής Παλαμάς

Οι αυτόγραφες σημειώσεις από τη *Μυθολογία* του Μάνου Χατζιδάκι της α' έκδοσης το 1966 από τις εκδόσεις "Κεραμεικός" - που αναφέρονται και στη β' το 1980 από τις εκδόσεις "Υψίλον":

Τώρα που ζω μαζί σου βαθιά και απόλυτα, θέλω να μάθεις ποιός υπήρξα, ποιός είμαι, τι σκέφθηκα, πώς έζησα και τι συνέθεσε αυτό που οι άλλοι συνηθίσανε να αποκαλούνε παρουσία.

Μάνος Χατζιδάκις, 1 Νοεμβρίου 1965

Στην β' έκδοση έχει προστεθεί:

Τώρα που ζω με τον εαυτό μου βαθιά και απόλυτα, θέλω να μάθω ο ίδιος ποιός υπήρξα, τι σκέφθηκα, πώς έζησα και τι είναι αυτό που συνθέτει τη μελλοντική μου απουσία.

Μάνος Χατζιδάκις, 1 Ιανουαρίου 1980

**Amedeo
Modigliani**

CORRESPONDANCES

La Nature est un temple où de vivants piliers
Laissent parfois sortir de confuses paroles ;
L'homme y passe à travers des forêts de symboles
Qui l'observent avec des regards familiers.

Comme de longs échos qui de loin se confondent
Dans une ténébreuse et profonde unité,
Vaste comme la nuit et comme la clarté,
Les parfums, les couleurs et les sons se répondent.

Il est des parfums frais comme des chairs d'enfants,
Doux comme des hautbois, verts comme les prairies,
- Et d'autres, corrompus, riches et triomphants,

Ayant l'expansion des choses infinies,
Comme l'ambre, le musc, le benjoin et l'encens,
Qui chantent les transports de l'esprit et des sens.

Charles Baudelaire (1821-1867)

Pablo Picasso

Στου Στράτου, Σέριφος 2005

VI

ΑΠΟ ΤΟ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

Έστησ' ο Έρωτας χορό με τον ξανθόν Απρίλη,
κι η φύσις ηύρε την καλή και τη γλυκειά της ώρα,
και μες στη σκιά που φούντωσε και κλει δροσιές και μόσχους
ανάκουστος κιλαϊδισμός και λιποθυμισμένος.
Νερά καθάρια καί γλυκά, νερά χαριτωμένα,
χύνονται μες στην άβυσσο τη μοσχοβολισμένη,
και παίρνουνε το μόσχο της, κι αφήνουν τη δροσιά τους,
κι ούλα στον ήλιο δείχνοντας τα πλούτια της πηγής τους,
τρέχουν εδώ, τρέχουν εκεί, και κάνουν σαν αηδόνια.
Έξ αναβρύζει κι η ζωή σ' γή, σ' ουρανό, σε κύμα.
Αλλά στης λίμνης το νερό, π' ακίνητό 'ναι κι άσπρο,
ακίνητ' όπου κι αν ιδείς, και κάτασπρ' ως τον πάτο,
με μικρόν ίσκιον άγνωρον έπαιξ' η πεταλούδα,
που 'χ' ευωδίζει τσ' ύπνους της μέσα στον άγριο κρίνο.
- «Αλαφροΐσκιωτε καλέ, για πες απόψε τί 'δες;».
- «Νύχτα γιομάτη θαύματα, νύχτα σπαρμένη μάγια!
Χωρίς ποσώς γης, ουρανός και θάλασσα να πνένε,
ουδ' όσο κάν η μέλισσα κοντά στο λουλουδάκι,
γύρου σε κάτι ατάραχο π' ασπρίζει μες στη λίμνη,
μονάχο ανακατώθηκε το στρογγυλό φεγγάρι,
κι όμορφη βγαίνει κορασιά ντυμένη με το φως του!».

Διονύσιος Σολωμός
Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι

Claude Monet

ΤΑ ΡΩ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ (1972)

Οι άγγελοι τραγουδάνε. Και οι ερωτευμένοι επίσης. Πίσω από κάθε ανάταση, από κάθε μεράκι, μια κιθάρα περιμένει έτοιμη να πάρει τα λόγια και να τα ταξιδέψει από χείλη σε χείλη. Δεν είναι λίγο αυτό. Είναι η χαρά να δίνεις χαρά στους άλλους, είναι αυτό που μας βαστάει στη ζωή. Γι' αυτό, κοντά στα ποιήματά μου, δοκίμασα να γράψω και μερικά τραγούδια, χωρίς να τα υποτιμώ καθόλου. Έτσι ή αλλιώς, μιλά κανείς για τα ίδια πράγματα που αγαπά, και από κει και πέρα το λόγο έχουν αυτοί που θα τ' ακούσουν. Λένε πως το είδος έχει ορισμένους κανόνες. Δεν τους ξέρω και, πάντως, δεν ενδιαφέρθηκα ή δεν μπόρεσα να τους ακολουθήσω. Δουλεύει ο καθένας όπως νοιώθει. Και η θάλασσα είναι απέραντη, τα πουλιά μυριάδες, οι ψυχές όσες και οι συνδυασμοί που μπορούν να γεννήσουν οι ήχοι και τα λόγια, όταν ο έρωτας και το όνειρο συμβασιλεύουν.

ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

ΜΑΡΙΝΑ

Δώσε μου δυόσμο να μυρίσω
λουίζα και βασιλικό
Μαζί μ' αυτά να σε φιλήσω
και τι να πρωτοθυμηθώ

Τη βρύση με τα περιστέρια
των Αρχαγγέλων το σπαθί
Το περιβόλι με τ' αστέρια
και το πηγάδι το βαθύ

Τις νύχτες που σε σεργιανούσα
στην άλλη άκρη τ' ουρανού
Και ν' ανεβαίνεις σε θωρούσα
σαν αδελφή του Αυγερινού

Μαρίνα πράσινό μου αστέρι
Μαρίνα φως του Αυγερινού
Μαρίνα μου άγριο περιστέρι
και κρίνο του καλοκαιριού.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

CYCLADES MINOR

MARINA

Give me mint and basil
vervena too to smell
For with these I would kiss you
what first would I recall.

The fountain with the doves
the sword Archangels keep
The orchard with the stars
and the well so deep.

The nights I took you out
to the sky's other vista
And as you'd rise I'd see you
like the Dawn-Star's sister.

Marina my green star
Marina Dawn-Star's shine
Marina my wild dove
and lily of summertime.

ODYSSEUS ELYTIS

PETITES CYCLADES

MARINA

Donne-moi de la menthe à respirer
du basilic de la verveine
pouvoir parfumé t'embrasser
quels souvenirs d'emblée reviennent

La source vive aux tourterelles
des saints archanges l'épée flambée
du puits profond même la margelle
d'étoiles enchâssé le verger

La nuit quand je te baladais
d'un bout à l'autre de l'empyrée
qu'au ciel je te voyais monter
comme de Vénus la soeur puînée

Marina ma planète émeraude
Marina claire étoile de l'aube
Marina ma farouche colombe
et lys de l'estivale saison

ODYSSEAS ELYTIS

Πόσο πολύ σε αγάπησα εγώ μονάχα το ξέρω
Εγώ που κάποτε σε άγγιξα με τα μάτια της πούλιας
Και με τη χαίτη του φεγγαριού σ' αγκάλιασα
Και χορέψαμε
μες στους καλοκαιριάτικους κάμπους
Πάνω στη θερισμένη καλαμιά και φάγαμε μαζί
το κομμένο τριφύλλι

Μαύρη μεγάλη θάλασσα με τόσα βότσαλα τριγύρω
στο λαιμό, τόσα χρωματιστά πετράδια στα μαλλιά σου

.....

Χρόνια και χρόνια πάλεψα με το μελάνι και το σφυρί βασανισμένη
καρδιά μου

Με το χρυσάφι και τη φωτιά για να σου κάμω ένα κέντημα
Ένα ζουμπούλι πορτοκαλιάς

Μιαν ανθισμένη κυδωνιά να σε παρηγορήσω

Εγώ που κάποτε σ' άγγιξα με τα μάτια της πούλιας

Και με τη χαίτη του φεγγαριού σ' αγκάλιασα και χορέψαμε μες
στους καλοκαιριάτικους κάμπους

Πάνω στη θερισμένη καλαμιά και φάγαμε μαζί το κομμένο τριφύλλι

Μαύρη μεγάλη μοναξιά με τόσα βότσαλα τριγύρω
στο λαιμό, τόσα χρωματιστά πετράδια στα μαλλιά σου.

Ν. Γκάτσος, *Αμοργός*

Wassily Kandinsky

Πού είν' η Αλήθεια; Μην πλανάν εσέ
βαθιονόητα λόγια τάχα·
την πηγή της δεν τη βρίσκεις
μέσα σου, άνθρωπε, μονάχα.
Θα τη βρης παντού στο ταίριασμα
- ω αρραβώνας λυτρωτής! -
της καρδιάς σου και του νου σου
με τα πάντα της ζωής.

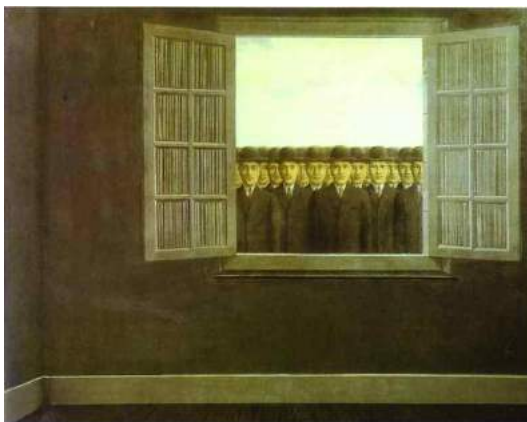
Κωστής Παλαμάς, *Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου*.

Claude Monet

«Δε θέλω τίποτε άλλο παρά να μιλήσω απλά,
να μου δοθεί ετούτη η χάρη.
Γιατί και το τραγούδι το φορτώσαμε με τόσες μουσικές
που σιγά – σιγά βουλιάζει
και την τέχνη μας τη στολίσουμε τόσο πολύ
που φαγώθηκε από τα μαλάματα το πρόσωπό της
κι' είναι καιρός να πούμε τα λιγοστά μας λόγια
γιατί η ψυχή μας αύριο κάνει πανιά».

Γεώργιος Σεφέρης

Rene Magritte

ΠΡΟΣΘΕΣΙΣ

Αν ευτυχής ή δυστυχής είμαι δεν εξετάζω.
 Πλην ένα πράγμα με χαράν στον νου μου πάντα βάζω-
 που στην μεγάλη πρόσθεσι (την πρόσθεσι των που μισώ)
 που έχει τόσους αριθμούς, δεν είμ' εγώ εκεί
 απ' τες πολλές μονάδες μια. Μεξ στ' ολικό ποσό
 δεν αριθμήθηκα. Κι αυτή η χαρά μ' αρκεί.

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης (1897)

ADDITION

I do not question whether I am happy or unhappy.
 Yet there is one thing that I keep gladly in mind -
 that in the great addition (their addition that I abhor)
 that has so many numbers, I am not one
 of the many units there. In the final sum
 I have not been calculated. And this joy suffices me.

Constantine P. Cavafy (1897)

ADDITION

Si je suis heureux ou malheureux, je ne me pose pas la question.
 La seule chose à laquelle je pense toujours avec joie
 C'est que dans la grande addition (leur addition que je déteste)
 Avec tous ses chiffres, je ne figure pas, moi,
 Comme une unité parmi les autres. Dans le total,
 je n'ai pas été compté. Et cette joie là me suffit

Constantin Cavafis (1897)

ΤΟ ΕΓΚΩΜΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

I

Η θάλασσα είναι η μόνη μου αγάπη. Γιατί έχει την όψη του ιδανικού. Και τ' όνομά της είναι ένα θαυμαστικό.

Δεν θυμάμαι το πρώτο αντίκρισμά της. Χωρίς άλλο θα κατέβαινα από μια κορφή, φέρνοντας αγκαλιές λουλούδια. Παιδί ακόμα, εσκεπτόμουν το ρυθμό του φλοίσβου της. Ξαπλωμένος στην αμμουδιά, εταξίδευα με τα καράβια που περνούσαν. Ένας κόσμος γεννιόταν γύρω μου. Οι αύρες μου άγγιζαν τα μαλλιά. Άστραφτε η μέρα στο πρόσωπο μου και στα χαλίκια. Όλα μου ήταν ευπρόσδεκτα: ο ήλιος, τα λευκά σύννεφα, η μακρινή βοή της.

Αλλά η θάλασσα επειδή ήξερε, είχε αρχίσει το τραγούδι της, το τραγούδι της που δεσμεύει και παρηγορεί.

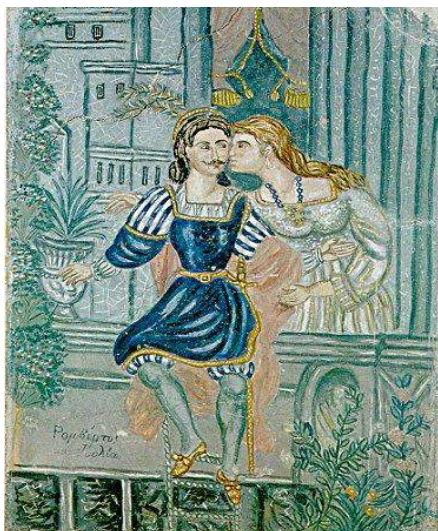
Είδα πολλά λιμάνια. Στοιβαγμένες πράσινες βάρκες επήγαιναν δώθε κείθε σαν εύθυμοι μικροί μαθητές. Κουρασμένα πλοία, με ονόματα περίεργα, εξωτικά, ύψωναν κάθε πρωί τη σκιά τους. Άνθρωποι σκεφτικοί, ώριμοι από την άλμη, ανέβαιναν σταθερά τις απότομες, κρεμαστές σκάλες. Άγρια περιστέρια ζυγίζονταν στις κεραίες.

Ύστερα ενύχτωσε. Μια κόκκινη γραμμή στον ορίζοντα, μόλις έβρισκε απάντηση στις ράχες των μεγάλων, αργών κυμάτων. Εσάλευν σαν από κάποια μυστική, εσωτερική αιτία, και άπλωναν πλησιάζοντας, για να σπάσουν απαλά, βουβά. Όλα τα' άλλα – ο ουρανός, τα βουνά αντίκρυ, το ανοιχτό πέλαγος – ένα τεράστιο μαύρο παραπέτασμα.

Κωστής Καρνωτάκης, Πεζά

Vincent Van Gogh

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας φτωχός φουστανελάς που είχε τη μανία να ζωγραφίζει. Τον έλεγαν Θεόφιλο. Τα πινέλα του τα κουβαλούσε στο σελάχι του, εκεί που οι πρόγονοί του βάζαν τις πιστόλες και τα μαχαίρια τους. Τριγύριζε στα χωριά της Μυτιλήνης, τριγύριζε στα χωριά του Πηλίου και ζωγράφιζε. Ζωγράφιζε ό,τι του παράγγελλαν, για να βγάλει το ψωμί του. Υπάρχουν στον Άνω

Βόλο κάμαρες ολόκληρες ζωγραφισμένες από το χέρι του Θεόφιλου, καφενέδες στη Λέσβο, μπακάλικά και μαγαζιά σε διάφορα μέρη που δείχνουν το πέρασμά του - αν σώζονται ακόμη. Ο κόσμος τον περιγελούσε. Τον έκαναν μάλιστα και αστεία τόσο χοντρά, που κάποτε τον έριξαν κάτω από μian ανεμόσκαλα και τού 'σπασαν ένα δυο κόκκαλα. Ο Θεόφιλος, ωστόσο, δεν έπαυε να ζωγραφίζει σε ό,τι έβρισκε. Είδα πίνακές του φτιαγμένους πάνω σε κάμποτο, πάνω σε πρόστυχο χαρτόνι. Τους θαύμαζαν κάτι νέοι που τους έλεγαν ανισόρροπους οι ακαδημαϊκοί.

Έτσι κυλούσε η ζωή του και πέθανε ο Θεόφιλος, δεν είναι πολλά χρόνια, και μια μέρα ήρθε ένας ταξιδιώτης από τα Παρίσια. Είδε αυτή τη ζωγραφική, μάζεψε καμιά πενηνταριά κομμάτια, τα τύλιξε και πήγε να τα δείξει στους φωτισμένους κριτικούς που κάθονται κοντά στο Σηκουάνα. Και οι φωτισμένοι κριτικοί βγήκαν κι έγραψαν πως ο Θεόφιλος ήταν σπουδαίος ζωγράφος. Και μείναμε με ανοιχτό το στόμα στην Αθήνα. Το επιμύθιο αυτής της ιστορίας είναι ότι λαϊκή παιδεία δε σημαίνει μόνο να διδάξουμε το λαό αλλά και να διδαχτούμε από το λαό.

Γιώργος Σεφέρης, Δοκιμές.

Πούσι

Έπεσε το πούσι αποβραδής
το καραβοφάναρο χαμένο
κι έφτασες χωρίς να σε προσμένω
μες στην τιμονιέρα να με δείς.

Κάτασπρα φοράς κι έχεις βραχεί,
πλέκω σαλαμάστρα τα μαλλιά σου.
Κάτω στα νερά του Port Pegassu
βρέχει πάντα τέτοιαν εποχή.

Μας παραμονεύει ο θερμαστής
με τα δυο του πόδια στις καδένες.
Μην κοιτάς ποτέ σου τις αντένες
με την τρικυμία θα ζαλιστείς.

Βλαστημά ο λοστρόμος τον καιρό
κι είν' αλάργα τόσο η Τοκοπίλα.
Από να φοβάμαι και να καρτερώ
κάλλιο περισκόπιο και τορπιλα.

Νίκος Καββαδίας 1910 – 1975

Ο Νίκος Καββαδίας γεννήθηκε στο Χάμπριν της Μαντζουρίας από γονείς Κεφαλλονίτες και υπηρέτησε στο εμπορικό ναυτικό ως ασυρματιστής.

Η πρώτη του συλλογή με τίτλο "Μαραμπού" το 1933, προκάλεσε ζωνρή εντύπωση και ευνοϊκά σχόλια στους πνευματικούς κύκλους της εποχής, για την καινούργια αίσθηση που έφερνε, η εξωτική αυτή ποίηση με τους ναυτικούς όρους, τα μακρινά λιμάνια και θάλασσες καθώς και την γοητεία της περιπέτειας. Άλλες συλλογές που κυκλοφόρησαν: "Πούσι" (1947), "Τραβέρσο" (1975) και το πεζό "Βάρδια" το 1954.

Το ποίημα αυτό, γράφτηκε το 1940 και έδωσε τον τίτλο στη συλλογή που κυκλοφόρησε το 1947.

Γιάννης Σταύρου

L'Amoureuse

Elle est debout sur mes paupières
Et ses cheveux sont dans les miens
Elle a la forme de mes mains,
Elle a la couleur de mes yeux.

Pierre-Auguste Renoir

Elle s'engloutit dans mon ombre
Comme une pierre sur le ciel,
Elle a toujours les yeux ouverts
Et ne me laisse pas dormir.

Ces rêves en pleine lumière
font s'évaporer les soleils
Ils me font rire, pleurer et rire,
Parler sans avoir rien à dire.

Paul Eluard

Η Ερωμένη

Είναι ορθή στα φλέφαρά μου
Και τα μαλλιά της στα δικά μου
Έχει το σχήμα των χειρών μου
Έχει το χρώμα των ματιών μου.

Την καταπίνει η σκιά μου
καθώς την πέτρα ο ουρανός,
Έχει ανοικτά πάντα τα μάτια
και δεν μ' αφήνει να κοιμηθώ.

Κατάφωτα τα όνειρα της
τους ήλιους εξατμίζουν
Με κάνουν να γελώ, κλαίω και
γελώ,
μυλώ χωρίς να έχω τίποτα να πω.

Πωλ Ελουάρ

Beloved Mistress

Still she stands before my eyes
Her hair spreads loose over mine
She has the form of my hands
She has the colour of my eyes.

My figure overshadows her
Like the stone is overshadowed
by the sky
Her eyes always speak her eager
gaze
She doesn't let me rest for days.

Her dreams are lucid, ever-
bright
And make the suns evaporate;
They make me laugh, they
make me cry
Words I utter without having
anything to say.

Paul Eluard

Amedeo Modigliani

Αλήθεια, μια από τις χάρες του Μακρυγιάννη, που γεμίζει αγαλλίαση την ψυχή, είναι αυτό το συναίσθημα, που δεν παύει ποτέ να μας δίνει. Το συναίσθημα πως έχουμε στο πλάι μας έναν οδηγό – τόσο ανθρώπινο – που είναι μέτρο των πραγμάτων και των όντων. Αυτό το ίδιο συναίσθημα που είναι ζυμωμένο με κάθε ελληνική ιδιοσυγκρασία, από τους παμπάλαιους καιρούς που ο Οιδίποδας κατάργησε τη Σφίγγα και τον εφιαλτικό κόσμο της λέγοντας μόνο μια λέξη : ο άνθρωπος.

Ο ελεύθερος άνθρωπος, ο δίκαιος άνθρωπος, ο άνθρωπος ζυγαριά της ζωής – αν υπάρχει μια ιδέα βασικά ελληνική, δεν είναι άλλη. Γεννιέται στα χαράματα της ελληνικής σκέψης. Έπειτα τη διατυπώνει μια για πάντα ο Αισχύλος. Όποιος ξεπερνά το μέτρο είναι υβριστής, και ύβρις είναι το μεγαλύτερο κακό που μπορεί να μας συμβεί. Για να μεταχειριστώ τη φρασεολογία του Μακρυγιάννη, οι Έλληνες, από τα παλιά εκείνα χρόνια, είναι στο «εμείς», δεν είναι στο «εγώ». Γιατί μόλις το εγώ γυρέψει να ξεπεράσει το εμείς, αμέσως η Αττή, η αυστηρή μοίρα που φροντίζει για την ισορροπία του κόσμου, το κεραυνώνει. Ολάκερη η αρχαία μας τραγωδία είναι γεμάτη από τα σύμβολα αυτής της ιδέας. Και το σύμβολο που με συγκινεί περισσότερο απ' όλα είναι στους Πέρσες. Ο Ξέρξης, μας λέει ο παλιός μύθος, νικήθηκε γιατί ήταν υβριστής, γιατί έκαμε αυτή την υπέρογκη πράξη : μαστίγωσε τη θάλασσα. Γι' αυτό βρήκε στη θάλασσα τον όλεθρό του. Σ' αυτό το στοιχείο που μολονότι είναι πάντα ταραγμένο και δεν ησυχάζει ποτέ, αναζητά πάντα την ισορροπία, το ζύγισμα.

Γιώργος Σεφέρης, Ένας Έλληνας – ο Μακρυγιάννης

Henri Matisse

L' HOMME ET LA MER

Homme libre, toujours tu chériras la mer!
La mer est ton miroir, tu contemples ton âme
Dans le déroulement infini de sa lame
Et ton esprit n'est pas un gouffre moins amer.

Tu te plais à plonger au sein de ton image;
Tu l'embrasses des yeux et des bras, et ton cœur
Se distrait quelquefois de sa propre rumeur
Au bruit de cette plainte indomptable et sauvage.

Vous êtes tous les deux ténébreux et discrets;
Homme, nul n'a sondé le fond de tes abîmes;
Ô mer, nul ne connaît tes richesses intimes,
Tant vous êtes jaloux de garder vos secrets !

Et cependant voilà des siècles innombrables
Que vous vous combattez sans pitié ni remord,
Tellement vous aimez le carnage et la mort,
Tels lutteurs éternels, Ô frères implacables !

Charles Baudelaire (1821-1867)

N. Εγγονόπουλος

Στου Στράτου, Σέριφος 2004

ΤΟ ΑΙΩΝ ΕΣΤΙ (απόσπασμα)

Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική·
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου.
Εκεί σπάροι και πέγκες
 ανεμόδαρτα ρήματα
ρεύματα πράσινα μες στα γαλάζια
 όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουνε
σφουγγάρια, μέδουσες
 με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων
όστρακα ρόδινα με τα πρώτα μαύρα ρίγη.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα μαύρα ρίγη.
Εκεί ρόδια, κυδώνια
 θεοί μελαχρινοί, θείοι κι εξάδελφοι
το λάδι αδειάζοντας μες στα πελώρια κιούπια·
 και πνοές από τη ρεματιά ευωδιάζοντας
λυγαριά και σχίνο
 σπάρτο και πιπερόριζα
με τα πρώτα πιπίσματα των σπίνων,
 ψαλμωδίες γλυκές με τα πρώτα-πρώτα Δόξα σοι.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα-πρώτα Δόξα σοι!
Εκεί δάφνες και βάγια
θυματό και λιβάνισμα
 τις πάλες ευλογώντας και τα καριοφίλια.
Στο χώμα το στρωμένο με τ' αμπελομάντιλα
 κνίσεις, τσουγκρίσματα
και Χριστός Ανέστη
 με τα πρώτα σμπάρα των Ελλήνων.
Αγάπες μυστικές με τα πρώτα λόγια του Ύμνου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια του Ύμνου!

Ο. Ελύτης

Αιγαίο

Ο έρωτας το αρχιπέλαγος
κι η πλώρα των αφρών του,
και οι γλάροι των ονείρων του.
Στο πιο ψηλό κατάρτι του
ο ναύτης ανεμίζει ένα τραγούδι.

Ο έρωτας
το τραγούδι του
κι' οι ορίζοντες του ταξιδιού του,
κι η ηχώ της νοσταλγίας του.
Στον πιο βρεμένο βράχο της
η αρραβωνιαστικιά προσμένει ένα καράβι.

Ο έρωτας
το καράβι του
κι η αμεριμνησία των μελεμιών του,
κι' ο φλόκος της ελπίδας του.
Στον πιο ελαφρό κυματισμό του
ένα νησί λικνίζει τον ερχομό.

Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996)

"Τα τοπία του Ελύτη, (έγραψε ο Μήτσος Παπανικολάου), έχουν όλη τη διαφανή και την καινούρια ομορφιά των τοπίων που καθάρισαν οι βροχές και οι άνεμοι, κι ακόμη των πρώτων τοπίων της δημιουργίας. Η φύση του είναι νέα και τόσο γοητευτική, σα να την αντικρίζουν για πρώτη φορά τα μάτια του παιδιού ή του κοιμισμένου. Κι εκεί μέσα ο ποιητής, παιδί κι αυτός, πλανιέται μες τις πιο απόκρυφες σκέψεις του, απαλλαγμένος εντελώς από τα δεσμά της λογικής".

Κράτησα τη ζωή μου

Κράτησα τη ζωή μου κράτησα τη ζωή μου ταξιδεύοντας
ανάμεσα σε κίτρινα δέντρα κατά το πλάγιασμα της
βροχής
σε σιωπηλές πλαγιές φορτωμένες με τα φύλλα της οξιάς
καμιά φωτιά στην κορυφή τους` βραδιάζει.

Γιώργος Σεφέρης, *Επιφάνια*

J'ai maintenu ma vie

J'ai maintenu ma vie, j'ai maintenu ma vie en voyageant
parmi les arbres jaunes, selon les pentes de la pluie
sur des versants silencieux, surchargés de feuilles de
hêtre.
Pas un seul feu sur les sommets. Le soir tombe.

George Seféris, *Epiphanie*

I've kept a hold on my life

I've kept a hold on my life, kept a hold on my life,
travelling
among yellow trees in driving rain
on silent slopes loaded with beech leaves
no fire on their peaks; it's getting dark

George Seferis, *Epiphania*.

«Φθορά» και «λόγος» είναι οι δύο πόλοι ανάμεσα στους οποίους κινείται ο Σεφέρης ήδη με το πρώτο του έργο, Στροφή, στα 1931. Με τον ποιητικό «λόγο» αποπειράθηκε να αντισταθεί στη «φθορά» στην οποία βρίσκεται εκτεθειμένος ο άνθρωπος του εικοστού αιώνα, υποχρεωμένος να ζει σε έναν κόσμο "διαλυμένο και ναρκωμένο, όπου οι αισθήσεις εξατμίζονται και χάνουν την πραγματικότητά τους, μέσα στο χάος των εντυπώσεων", όπως εγκαίρως τον χαρακτήρισε ο ίδιος ο ποιητής.

Μέσα στις θαλασσινές σπηλιές

Μέσα στις θαλασσινές σπηλιές
υπάρχει μια δίψα υπάρχει μια αγάπη
υπάρχει μια έκσταση,
όλα σκληρά σαν τα κοχύλια
μπορείς να τα κρατήσεις στην παλάμη σου.
Μέσα στις θαλασσινές σπηλιές
μέρες ολόκληρες σε κοίταζα στα μάτια
και δεν σε γνώριζα μήτε με γνώριζες.

Γιώργος Σεφέρης, *Επιφάνια*

Dans les grottes marines

Dans les grottes marines
il y a une soif, il y a un amour,
il y a une extase
aussi dures que les coquillages;
on peut les tenir dans sa paume.
Dans les grottes marines
des jours entiers je t'ai regardée dans les yeux,
et je ne te connaissais pas
et tu ne me connaissais pas.

George Seféris, *Epiphanie*

In the sea caves

In the sea caves
there's a thirst there's a love
there's an ecstasy
all hard like shells
you can hold them in your palm.
In the sea caves
for whole days I gazed into your eyes
and I didn't know you nor did you know me.

George Seferis, *Epiphania*

Chanson d'automne

Les sanglots longs
des violons
De l'automne
Blessent mon cœur
D'une langueur
monotone

Tout suffocant
Et blême, quand
Sonne l'heure,
Je me souviens
Des jours anciens
Et je pleure,

Et je m'en vais
Au vent mauvais
Qui m'emporte
Deçà, delà,
Pareil à la
Feuille morte

Verlaine, *Poèmes Saturniens*

Το φεγγαράκι απόψε...

Το φεγγαράκι απόψε στο γιαλό
θα πέσει, ένα βαρύ μαργαριτάρι.
Κι απάνω μου θα παίζει το τρελό
τρελό φεγγάρι.

Όλο θα σπάει το κύμα ρουμπινί
στα πόδια μου σκορπίζοντας αστέρια.
Οι παλάμες μου θά' χουνε γενεΐ
δυο περιστέρια.

Θ' ανεβούν – ασημένια δυο πουλιά –
με φεγγάρι – δυο κούπες – θα γεμίζουν,
με φεγγάρι τους ώμους τα μαλλιά
θα μου ραντίζουν.

Το πέλαγο χρυσάφι αναλυτό.
Θα βάλω τ' όνειρό μου σε καΐκι
ν' αρμενίσει. Διαμάντι θα πατώ
λαμπρό χαλίκι.

Το γύρω φως ως θαν τη διαπερνά,
η καρδιά μου βαρύ μαργαριτάρι.
Και θα γελώ. Και θα κλαίω... Και νά,
νά το φεγγάρι!

Κ. Γ. Καρυωτάκης, *Η σκιά των ωρών*

Η Ποίηση του Κώστα Καρυωτάκη, ήταν μια σπαρακτική έκφραση του ανιάτου άλγους του. Σε απόπειρες διεξόδου, γράφει ο Μιχαήλ Περάννης, έκαμε στίχο την απεγνωσμένη κραυγή του, έτσι όπως εσκάρωνε φάρσες και σάτιρες την ώρα που η ψυχή του μαραίνονταν στη φθορά. Εξόριστος της πραγματικότητας, απέφευγε την αντιμετώπιση της ζωής και γευόταν την πίκρα της ήττας του.

Tonight the moon...

Tonight the moon will fall upon
the strand, a heavy pearl.
And over me will play the mad
mad moonlight.

The ruby wave will shatter
at my feet, and scatter all the stars.
From my palms two doves
will have been born;

they'll rise -- two silver birds --,
be filled -- two cups -- with moonlight,
sprinkle moonlight on my shoulders,
on my hair.

The sea is molten gold.
I'll launch my dream to sail
upon a small boat. I'll tread a diamond
into gravel, glistening.

The encircling light will seem to pierce
my heart, a heavy pearl.
And I shall laugh. And then I'll weep... And there,
there's the moonlight!

K.G. Karyotakis, *The shadow of the hours*

Che fece...il gran rifiuto

Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα που πρέπει το μεγάλο Ναι ή το μεγάλο το Όχι να πούνε. Φανερώνεται αμέσως όποιος τόχει έτοιμο μέσα του το Ναι, και λέγοντάς το πέρα

πηγαίνει στην τιμή και στην πεποίθησί του. Ο αρνηθείς δεν μετανοιώνει. Αν ρωτιούνταν πάλι, όχι θα ξαναέλεγε. Και όμως τον καταβάλλει εκείνο τ' όχι – το σωστό – εις όλην την ζωή του.

Κωνσταντίνος Καβάφης, ποιήματα 1896-1904

Che fece...il gran rifiuto

Pour certains hommes, un jour vient
Où le grand OUI ou le grand NON doit être dit.
D'emblée se révèle celui qui porte en lui,
Tout prêt, le oui ; et en le disant,
Il va à l'encontre de son honneur et de sa propre conviction.
Celui qui a dit non ne s'en repent point.
L'interrogerait-t-on, c'est non qu'il redirait.
Et pourtant ce non l'accable,
Ce juste non,
Toute sa vie.

Constantin P. Cavafis (1901)

Che fece il gran rifiuto

To certain people there comes a day
when they must say the great Yes or the great No.
He who has the Yes ready within him
immediately reveals himself, and saying it he goes
against his honor and his own conviction.
He who refuses does not repent. Should he be asked
again,
he would say no again. And yet that no --
the right no -- crushes him for the rest of his life.

Constantine P. Cavafy (1901)

Χαμόγελο

*Χωρίς να το μάθει ποτέ,εδάκρυσε,
ίσως γιατί έπρεπε να δακρύσει,
ίσως γιατί οι συφορές έρχονται.*

Απόψε είναι σαν όνειρο το δείλι·
απόψε η λαγκαδιά στα μάγια μένει.
Δεν βρέχει πια. Κι η κόρη αποσταμένη
στο μουσκεμένο ξάπλωσε τριφύλλι.

Σα δυο κεράσια χώρισαν τα χείλη·
κι έτσι βαθιά, γιομάτα ως ανασαίνει,
στο στήθος της ανεβοκατεβαίνει
το πλέον αδρό τριαντάφυλλο τ' Απρίλη

Ξεφεύγουνε απ' το σύννεφον αχτίδες
και κρύβονται στα μάτια της· τη βρέχει
μια λεμονιά με δυο δροσοσταλίδες

που στάθηκαν στο μάγουλο διαμάντια
και που θαρρείς το δάκρυ της πως τρέχει
καθώς χαμογελάει στον ήλιο αγνάντια.

**Κ.Γ. Καρυωτάκης, *Ο πόνος του ανθρώπου και των
πραγμάτων (1919)***

PHÈDRE

*Les moments me sont chers, écoutez-
moi, Thésée,
C'est moi qui sur ce fils chaste et
respectueux
Osai jeter un œil profane, incestueux,*

*Le ciel mit dans mon sein une flamme funeste ;
La détestable OEnone a conduit tout le reste.
Elle a craint qu'Hippolyte, instruit de ma fureur,
Ne découvrit un feu qui lui faisait horreur.
La perfide, abusant de ma faiblesse extrême,
S'est hâtée à vos yeux de l'accuser lui-même.
Elle s'en est punie, et fuyant mon courroux,
A cherché dans les flots un supplice trop doux.
Le fer aurait déjà tranché ma destinée ;
Mais je laissais gémir la vertu soupçonnée.
J'ai voulu, devant vous exposant mes remords,
Par un chemin plus lent descendre chez les morts.
J'ai pris, j'ai fais couler dans mes brûlantes veines
Un poison que Médée apporta dans Athènes.
Déjà jusqu' à mon cœur le venin parvenu
Dans ce cœur expirant jette un froid inconnu,
Déjà je ne vois plus qu'à travers un nuage
Et le ciel et l'époux que ma présence outrage ;
Et la mort, à mes yeux déroband la clarté,
Rend au jour qu'ils souillaient toute la pureté.*

Jean Racine, Phèdre (vers 1622-1644)

Τρεις Προσωπογραφίες

I

στον Οδυσσέα Ελύτη

Ό,τι χάραζε σε στίχους
Τάπαιρνε η θάλασσα πούχε στα χέρια του.
Ό,τι ζωγράφιζαν τα χείλια του
Τάσβηνε ο ουρανός πούχε στα μάτια του.
Κ' έτσι δεν μπόρεσε να δει
Αν έπρεπε να παραμείνει Αττικός
Ή Αιγαιοπελαγίτης.

II

στο Γιώργο Σεφέρη

Από τη Μικρασία μετά την καταστροφή, ένας
αστός ξεκίνησε με μια βαλίτσα αναμνήσεων στο
χέρι, γύρισε χώρες μακρινές και πολιτείες άγνωστες,
μάζεψε ακριβό υλικό και συνταγές, μέτρα, ρυθμούς και
χρώματα, και τέλος γύρισε στη χώρα του, έχτισε με τα
χέρια του σπίτι σημερινό κ' ελληνικό, εμπήκε μέσα,
κλείδωσε και από τότε πια κανείς δεν τον συνάντησε
στην αγορά.

III

στο Νίκο Γκάτσο

Η γη, καθώς τον γέννησε
Τον στόλισε
Πράσινα φύλλα της ιτιάς
Του έλατου και της ελιάς
Μα η σκέψη του τον βύθισε
Στης πολιτείας την ασφαλτο
Κ' έγινε πέτρα αρχαϊκή
Στη μνήμη των εφήβων.

Μάνος Χατζιδάκις, *Μυθολογία*

Στου Στράτου, Σέριφος 2003

Μες στου Αιγαίου τα νερά

Μες του Αιγαίου τα νερά
άγγελοι φτερουγίζουν
και μέσα στο φτερούγισμα
τριαντάφυλλα σκορπίζουν.

Αιγαίο μου γαλήνεψε
τα γαλανά νερά σου
να ρθούνε τα ξενάκια σου
στα ποθητά νησιά σου.

Ροδόσταμο να γίνουνε
Αιγαίο τα νησιά σου.

Παραδοσιακό τραγούδι των Κυκλάδων

Above the Aegean islands

Guardian little angels flutter
above the Aegean islands
with their celestial movements
sprinkle the sea with flowers.

I beg the sea to quiet down
her blue and dreamlike waters
for those who came from foreign
lands to see the isles of wonder.

May Aegean islands be
a rose-scented river.

Traditional song originating from the Cyclades

Les Iles de l'Egée

Les îles de l'Egée
sont toutes pleines d'anges
qui laissent tomber des roses
chaque fois qu'ils battent des ailes.

Apaise donc, mon Egée,
tes eaux pures et bleues,
laisse rendre au pays
tes enfants exilés.

Pour que tes îles deviennent,
mon Egée, une rivière de roses.

Chanson populaire des Cyclades

Ἡ Τένεσις

Τότε εἶπε καὶ γεννήθηκε ἡ θάλασσα
Καὶ εἶδα καὶ θαύμασα.
Καὶ στὴ μέση τῆς ἐσπείρε κόσμους μικροὺς
κατ' εἰκόνα κι ομοίωση μου.

Ἴπποι πέτρινοι με τὴ χαίτη ορθή
καὶ γαλήνιοι αμφορεῖς
καὶ λοξές δελφινιών ράχες
ἡ Τὸς ἡ Σίκινος ἡ Σέριφος ἡ Μήλος.

Καὶ στὶς πέτρες μέσα τράβηξε κλωστές
κι απ' τὰ σπλάχνα τῆς γῆς ἀνέβασε σχιστόλιθο
ἐνὰ γύρο σ' ὅλη τὴν πλαγιά τὰ πλατιά στερέωσε
σκαλοπάτια.

Ἐκεῖ μόνος ἀτίθωσε
κρήνες λευκές μαρμάρινες
μύλους ἀνέμων
τρούλους ρόδιτους μικροὺς
καὶ ψηλοὺς διάτρητους περιστερῶνες

Αὐτός
ὁ κόσμος ὁ μικρὸς ὁ μέγας!

Ο.ΕΛΛΥΤΗΣ, Ἄξιον Ἑστὶ

Σχέδιο για μian εισαγωγή στο χώρο του Αιγαίου

Μπροστά στη ράχη της Σέριφος, όταν ανεβαίνει ο ήλιος, τα πυροβόλα όλων των μεγάλων κοσμοθεωριών παθαίνουν αφλογιστία. Ο νους ξεπερνιέται από μερικά κύματα και λίγες πέτρες - κάτι παράλογο ίσως, παρ'όλα αυτά ικανό να φέρει τον άνθρωπο στις πραγματικές του διαστάσεις. Επειδή, τί άλλο θα του ήτανε πιο χρήσιμο για να ζήσει; Αν του αρέσει να ξεκινά λάθος, είναι γιατί δε θέλει ν'ακούσει. Ερήμην του το Αιγαίο λέει και ξαναλέει, εδώ και χιλιάδες χρόνια, με το στόμα του φλοίσβου, σ'ένα μήκος ακτών απέραντο: ***αυτός είσαι!*** Και το επαναλαμβάνει το σχήμα του φύλλου της συκιάς επάνω στον ουρανό, το συλλαμβάνει και κλείνει τη γροθιά του το ρόδι ώσπου να σκάσει, το κανοναρχάνε τα τζιτζίκια ώσπου να γίνουν διάφανα. Ο Θάνατος μπορεί να είναι λιγότερο ή περισσότερο ένας χαμός ανεπανόρθωτος, ανάλογα με τον τρόπο που θα τον δεχτείς. Η δύναμη κι ο αριθμός ανέκαθεν μας εμποδίσανε ν'αποδεχτούμε τη μόνη δικαιοσύνη, που είναι μια 'ακριβής στιγμή', ή τη μόνη ηθική, που δεν είναι παρά μια συνεχής αναγωγή στο πιο απλουστευτικό είναι μας...

Το φιλί, που δεν εξελίχθηκε ουδέ κατ'ελάχιστον από καταβολής κόσμου, τυχαίνει να είναι το πιο καινούργιο και αμεταχείριστο πράγμα που διαθέτουμε. Σίγουρα, κάποια ιστορία ερωτική, με διαστάσεις θεϊκές, θα προηγήθηκε από τους τεκτονικούς παλμούς και τις ανακατατάξεις των υδάτων, όταν γεννήθηκε το ελληνικό αρχιπέλαγος...

Ένας άνθρωπος που ξυπνά τα χαράματα μπροστά σ'ένα λιμανάκι μωβ κι ευχεται να μην είχε μάθει ποτέ του γράμματα - τί θαύμα! Κατεβαίνει στο βραχάκι να λύσει τη βάρκα. Σε λίγο, η μια ράχη του βουνού κοκκινίζει. Όπου νά'ναι θα φανεί ο Κούρος και πίσω του οι γραμμές των άλλων νησιών, το ξεφόρτωτο τρεχαντήρι, ένας προφήτης Ηλίας. Ύστερα, θα σβήσουν όλα και θα μείνει το μελαχρινό καθάριο πρόσωπο με τα μεγάλα μάτια, που είναι ο ψαράς με το πανέρι του, ο σημερινός σου γείτονας, αλλά συνάμα και ο παντοτινός Αλιέας των θησαυρών και των ανθρώπων.

Ο.Ελύτης

STANCES

Ne dites pas : la vie est un joyeux festin ;
Ou c'est d'un esprit sot ou c'est d'une âme basse.
Surtout ne dites point : elle est malheur sans fin ;
C'est d'un mauvais courage et qui trop tôt se lasse

Riez comme au printemps s'agitent les rameaux,
Pleurez comme la bise ou le flot sur la grève,
Goûtez tous les plaisirs et souffrez tous les maux ;
Et dites : c'est beaucoup et c'est l'ombre d'un rêve.
(I, 1.1)

*

O toi qui sur mes jours de tristesse et d'épreuve
Seule reluis encor,
Comme un ciel étoilé qui, dans la nuit d'un fleuve,
Brise ses flèches d'or,

Aimable poésie, enveloppe mon âme
D'un subtil élément,
Que je devienne l'eau, la tempête et la flamme,
La feuille et le sarment ;

Que, sans m'inquiéter de ce qui trouble l'homme,
Je croisse verdoyant
Tel un chêne divin, et que je me consume
Comme le feu brillant.

(III, 1.2)

Jean Papadiamantopoulos, dit Jean Moréas, *Stances*

SPLEEN ET IDEAL
XXII

Parfum Exotique

Quand les deux yeux fermés, en un soir chaud d'automne,
Je respire l'odeur de ton sein chaleureux,
Je vois se dérouler des rivages heureux
Qu'éblouissent les feux d'un soleil monotone ;

Une île paresseuse où la nature donne
des arbres singuliers et des fruits savoureux ;
Des hommes donc le corps est mince et vigoureux,
Et des femmes dont l'œil par sa franchise étonne.

Guidé par ton odeur vers de charmants climats,
Je vois un port rempli de voiles et des mâts
Encor tout fatigués par la vague marine,

Pendant que le parfum des verts tamariniers,
Qui circule dans l'air et m'enfle la narine,
Se mêle dans mon âme au chant des mariniers.

Charles Baudelaire, *Les fleurs du mal*

Άνθη της πέτρας

Άνθη της πέτρας μπροστά στην πράσινη θάλασσα
με φλέβες που μου θύμιζαν άλλες αγάπες
γυαλίζοντας στο αργό ψιχάλισμα,
άνθη της πέτρας φυσιογνωμίες
που ήρθαν όταν κανένας δε μιλούσε και μου μίλησαν
που μ' άφησαν να τις αγγίξω ύστερ' απ' τη σιωπή
μέσα σε πεύκα σε πικροδάφνες και σε πλατάνια.

Γιώργος Σεφέρης, *Επιφάνια*

Fleurs de la pierre

Fleurs de la pierre devant la mer verte
Avec des veines qui me rappelaient d'autres amours
Brillant sous la pluie lente et fine,
Fleurs de la pierre, figures,
Surgies quand nul ne parlait et qui m'avez parlé
Et qui m'avez permis de vous toucher après le silence
Parmi ces pins, les lauriers sauvages et les platanes.

George Seféris, *Epiphanie*

Traduction par J.Lacarrière et E.Mavraki

Flowers of the rock

Flowers of the rock facing the green sea
with veins that reminded me of other loves
growing in the slow fine rain,
flowers of the rock, figures
that came when no one spoke and spoke to me
that let me touch them after the silence
among pines-trees, oleanders and plane-trees.

George Seferis, *Epiphania*

Άρνηση

Στο περιγιάλι το κρυφό
κι άσπρο σαν περιστέρι
διψάσαμε το μεσημέρι
μα το νερό γλυφό.

Πάνω στην άμμο την ξανθή
γράψαμε τ' όνομα της
ωραία που φύσηξε ο μπάτης
και σβήστηκε η γραφή.

Με τί καρδιά, με τί πνοή
τί πόθους και τί πάθος
πήραμε τη ζωή μας, λάθος
κι αλλάξαμε ζωή.

Γιώργος Σεφέρης, *Επιφάνια*

Refus

Sur la plage secrète
Et blanche comme une colombe
Nous avons eu soif au soleil du midi
Mais l'eau avait un goût amer.

Sur la blondeur du sable
Nous avons tracé son nom ;
Comme la brise était douce
Qui effaça l'inscription.

Avec tant de cœur, tant d'élan,
De passions folles, d'appétits
Nous avons pris le mauvais tournant ;
Et nous avons changé de vie.

George Seféris, *Epiphanie*

Denial

On the secret seashore
white like a pigeon
we thirsted at noon ;
but the water was brackish.

On the golden sand
we wrote her name ;
but the sea-breeze blew
and the writing vanished.

With what spirit, what heart,
what desire and passion
we lived our life : a mistake !
So we changed our life.

George Seferis, *Epiphania*

La première marche

A Théocrite un jour
Vint se plaindre le jeune poète Eumène :
« Cela fait maintenant deux ans que j'écris
et en tout, je n'ai composé qu'une idylle.
C'est la seule achevée de mes œuvres.
Hélas, comme il est élevé, je le vois bien,
le grand escalier de la Poésie ;
et de la première marche où je suis, jamais
je n'arriverai à monter, malheureux de moi ».
Et Théocrite de dire : « Semblables propos
sont déplacés et blasphématoires. Même si tu n'es
parvenu qu'à la première marche, il te faut
en éprouver du bonheur et de la fierté.
Ce n'est pas rien d'en être arrivé là ;
du peu que tu as fait, la gloire est immense.
Car cette première marche, à elle seule,
éloigne beaucoup du monde ordinaire.
Pour passer le pied sur cette marche,
il te faut être de plein droit
citoyen de la cité des idées.
Et dans cette cité là, il est difficile
et rare de se voir inscrit parmi les citoyens.
Sur la place se trouvent de grands Juges
qu'aucun escroc ne saurait tromper.
Ce n'est pas rien d'en être arrivé là ;
du peu que tu as fait, immense est ta gloire ».

Constantin Cavafis, *Poèmes*

Traduction de Dominique Grandmont, Gallimard, 1999.

Το πρώτο σκαλί

Εις τον Θεόκριτο παραπονιούνταν
μια μέρα ο νέος ποιητής Ευμένης :
«Τώρα δυο χρόνια πέρασαν που γράφω
κ' ένα ειδύλλιο έκαμα μονάχα.
Το μόνον άρτιον μου έργον είναι.
Αλλοίμονον, είν' υψηλή το βλέπω,
πολύ υψηλή της Ποιήσεως η σκάλα
κι απ' το σκαλί το πρώτο εδώ που είμαι
ποτέ δεν θ' ανεβώ ο δυστυχισμένος».
Είπ' ο Θεόκριτος : «Αυτά τα λόγια
ανάρμοστα και βλασφημίες είναι.
Κι αν είσαι στο σκαλί το πρώτο, πρέπει
νάσαι περήφανος κ' ευτυχισμένος.
Εδώ που έφθασες, λίγο δεν είναι`
τόσο που έκαμες, μεγάλη δόξα.
Κι αυτό ακόμη το σκαλί το πρώτο
πολύ από τον κοινό τον κόσμο απέχει.
Εις το σκαλί για να πατήσεις τούτο
πρέπει με το δικαίωμα σου νάσαι
πολίτης εις των ιδεών την πόλι.
Και δύσκολο στην πόλι εκείνην είναι
και σπάνιο να σε πολιτικογραφήσουν.
Στην αγορά της βρίσκεις Νομοθέτας
που δεν γελά κανένας τυχοδιώκτης.
Εδώ που έφθασες, λίγο δεν είναι`
τόσο που έκαμες, μεγάλη δόξα».

Κωνσταντίνος Καβάφης, *Ποιήματα Α΄* (1896-1918)

...and it will buy you a bottle of wine
We'll laugh and toast to nothing and smash our empty
glasses down
Let's have a round for these freaks and these soldiers
a round for these friends of mine
Let's have another round for the bright red devil
who keeps me in this tourist town...

Joni Mitchell, *Carey*

Perhaps the logical question to ask at this point is : why
go ?...he can't help himself. Once he has been under the
spell of the vast, luminous, silent country, no other place
is quite strong enough for him, no other surroundings can
provide the supremely satisfying sensation of existing in
the midst of something that is absolute. He will go
back...

Paul Bowles, *Baptism of Solitude*

Έστησ' ο έρωτας χορό με τον ξανθό Απρίλη.

Σολωμός

Και στο μικρό το δάκτυλο είχε το δακτυλίδι,
καλλιιά λαμπε το δάκτυλο παρά το δακτυλίδι.

Δημοτικό

Un grand calme m'écoute, où j'écoute l'espoir.

Valéry

Ανάμεσα σε δυο πικρές στιγμές δεν έχεις καιρό
μήτε ν' ανασάνεις.

Σεφέρης

Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα
που πρέπει το μεγάλο Ναι ή το μεγάλο το Όχι
να πούνε.

Καβάφης

The King, the King's to blame.

Shakespeare

Σαν νά'χαν ποτέ τελειωμό
τα πάθια κ' οι καημοί του κόσμου.

Παπαδιαμάντης

Βαρύς ο κόσμος, να τον ζήσης όμως
για λίγη περηφάνια το άξιζε.

Ελύτης

Ils ont cueilli les fantastiques roses rousses de l'orage.

Eluard

Την αστραπιάν αντάμωσα πριν βγει απ' το σύγνεφο.

Σικελιανός

Κάθε πουλί ονειρεύεται πως είναι αηδόνι.

Παλαμάς

Les parfums, les couleurs et les sons se répondent.

Baudelaire

Ως μέσα εις τα πολύδενδρα
δάση το βράδυ εισπνέει.

Κάλβος

Δεν είν' πνοή στον ουρανό, στη θάλασσα, φουσώντας
ούτε όσο κάνει στον ανθό η μέλισσα περνώντας.

Σολωμός

Des avalanches d'or du vieil azur, au jour
Premier et de la neige éternelle des astres.

Mallarmé

Στου Στράτου, Σέριφος 2002

Γεωανάσα

Χαίρε φως αγιοπελαγίτικο. Χαίρε η θάλασσα και το γαλάζιο. Χαίρε ο ορίζοντας και οι ιριδισμοί του. Χαίρε τα δίκτυα και οι όρμοι, χαίρε οι νήσοι-οίακες του μέλλοντος. Χαίρε η αιωνιότητα μέσα από τη στιγμιοτυπία. Χαίρε το ύψος της μοναξιάς, του περιπάτου και της επαφής του τοπίου με ουρανούς ορατούς και αοράτους. Χαίρε των αλιέων η ψαριά και τα όπλα τους δίκτυα ευλογημένα, απεικόνιση του αναζητούμενου σταυρόλεξου της ζωής. Ανάγκη και αισθητική, φύση και ζωή αναπόσπαστα δεμένα, σφιχταγκαλιασμένα, ειρηνικά το υπάρχειν και το είναι στη Σεριφιώτικη* εκδοχή - ποιότητα τους - ηπιότητα. Το περίγραμμα ταυτίζεται αρμονικά με το περιεχόμενο του. Δεν μας εγκαταλείπει η λιτότης-ομορφιά, το παιγνίδισμα των συναισθημάτων με τον χώρο, η εμβάπτιση στα χρώματα, ο ύμνος στην κάθε μέρα.

Τί σημαίνει ρουφάμε την ομορφιά; Τι σημαίνει περπατάμε αμέριμνοι; Τι σημαίνει χαιρόμαστε την αύρα που σκαρφαλώνει στο σώμα μας και φτάνει ως το αίμα μας, τα κύτταρα μας; Σημαίνει ότι αδιαφορούμε για την εξουσία, σημαίνει ότι υποτασσόμεθα στην εξουσία του αυτεξούσιου της χώρας, στη μεγαλοπρέπεια του απλού. Ότι τυλιγόμαστε οικειοθελώς στα δίκτυα - πλοκάμια και στους ήχους των κοχυλιών που μεταφέρουν τους αιώνες στις αισθήσεις μας.

Ενάλιες περιπλανήσεις, συνομιλία με τον θεό-ωκεανό, θωπείες αέρινες, αλμυρές. Μια ανάσα για τη συνέχεια του βίου. Μια προετοιμασία για την επανάκαμψη στο άκομψο των πόλεων. Μια φευγαλέα μήτηση στην όντως φύση. Μια οικείωση με τη φύση (μας).

*Μυτιληνιά (στο πρωτότυπο)

κείμενο του Γιώργου Σταματόπουλου

Οι Σημειώσεις σας
Your comments
Vos commentaires

